Egzotik güzellikler burada
Shandong Yarımadası'ndaki
Qingdao'yu mutlaka görün

POWERCHINA Türkiye'de
Nükleer enerji ve altyapı
devi İstanbul'da ofis açtı

CHINA TODAY

AĞUSTOS – EYLÜL 2017 SAYI: 30 FİYATI: 7 TL KKTC FİYATI: 9 TL ISSN 1309 – 9256

TÜRKİYE

Dünyanın kurye devi

Çin, online perakende satışlarda ABD'yi geçerek lider oldu

- Günlük teslimatta 2020 yılı hedefi 70 milyar paket
- Yeni kurye devlerinin ortaya çıktığı ülkede birleşmeler de hız kazanıyor

ISSN 1309-9256
30
9 771309 925004
www.chinatoday.com.cn/english/

Türkiye'nin Ödeme Yöntemi TROY ile %45 indirim!

Tüm bankalara ait **TROY** logolu kartınızla istediğiniz dergiye abone olun, **%45 indirim** kazanın!

HEMEN ARAYIN

0212 354 36 04 - 0212 354 36 11 - 0212 354 36 27
WhatsApp Bilgi Hattı: 0552 357 00 00
www.turkuvazabone.com

• Derginiz kargo ile iş veya ev adresinize imza karşılığı teslim edilsin. • Aboneliğiniz boyunca fiyat artışlarından etkilenmeyin.

Tam 30 sayıdır sizinleyiz!

CHINA International Publishing Group (CIPG) bünyesindeki China Today dergisinin Türkçe versiyonu China Today Türkiye, ülkemizde 2012'den beri Turkuvaz Dergi Grubu tarafından yayımlanıyor. Aradan geçen beş yıllık sürede, elinizde tuttuğunuz son dergimiz dahil siz değerli okurlarımızla tam 30 sayıda buluştuk.

İlk sayımızda söz verdiğimiz gibi, sizlere gerçek Çin'i ve Çin'in gerçeklerini tüm boyutlarıyla anlattık, anlatmaya da devam edeceğiz. Yayın hayatına "Gerçeği olgularda arama" ilkesiyle başlamış bir derginin Türkçe versiyonu olarak her sayımızda bu ilkeye bağlı kaldık. 30 sayıya neler sığmadı ki? Fırsatlar ülkesi Çin'in her ölçekte girişimciye sunduğu pastadan nasıl pay alınması gerektiğinden Çin'i daha iyi anlamanıza yardımcı olacak püf noktalarına kadar geniş yelpazede bilgilere yer verdik.

İlk sayımızda fırsatlar ülkesi Çin'in her ölçekte girişimciye sunduğu fırsatları tüm boyutlarıyla anlattık. İlerleyen sayılarımızda uzmanlarla konuşarak Çin'i daha iyi anlamanıza yardımcı olacak hap bilgileri Püf Noktaları adıyla sayfalarımıza taşıdık.

Dünyanın yeni devi, 5 bin yıllık kültüre sahip Çin'in kültür, sanat ve teknoloji alanındaki gelişmelerini anlatmamak büyük bir eksiklik olurdu. Bunu bildiğimizden ilk günden beri her sayımızda kültür, sanat ve teknoloji alanındaki gelişmeleri sayfalarımıza taşıdık. Çin'de sergilenen uluslararası müzikallerden Çinli sanatçıların uluslararası başarılarına, geleneksel Çin çalgılarından Çin'e yerleşen dünya çapında sanatçıların etkinliklerine kadar geniş yelpazede haberler yaptık.

İlk sayımızdan beri iki ülke arasındaki dostluk ve işbirliğini pekiştirme hedefimize bağlı kalarak bu konuda sayısız habere imza attık. Bunu bazen Türkiye-Çin Yılı münasebetiyle bazen de Türkiye veya Çin'de gerçekleştirilen etkinliklere yer vererek yaptık.

China Today Türkiye olarak, aradan geçen yıllar içinde birçok ilke de imza attık. Örneğin, Çin'le iş yapmak isteyen girişimcilere yol gösterip rehberlik edecek danışmanlar konusunu kapak haberinde işledik. Türk basınında ilk kez bir Şanghay eki hazırlayıp, bunu dergimizin yanı sıra, Para ve Forbes dergileriyle dağıttık.

2013 yılında Çin'in yeni lideri olarak seçilen Şi Jinping'i yakından tanıttık. Şi'nin altını çizip önem verdiği reformları haberleştirdik. Bunların yanı sıra, Çin Cumhurbaşkanı Şi'nin konuşma ve demeçlerinden derlenen "Çin'in Yönetimi" kitabını sizlere tanıttık.

Yaptıklarımız yapacaklarımızın garantisidir. Yeni sayımızda buluşmak üzere…

KEREM KÖFTEOĞLU
kerem.kofteoglu@chinatoday.com.tr

CHINA TODAY TÜRKİYE

İMTİYAZ SAHİBİ
Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.

Tüzel Kişi Temsilcisi ve Genel Müdür Vekili
Tuncel Sunar

Genel Yayın Yönetmeni
Oğuz Demir

Editör: Kerem Köfteoğlu

Tasarım:
Görsel Yönetmen: Muzaffer Aygün
Sayfa Yapımı: Serdar Ayrenk
Grafik: Hale Çakıl

Yönetim:
Genel Müdür Yardımcısı:
Yonca Ertürk
Sorumlu Müdür: Şefik Çalık
Üretim Takip Yönetmeni: Ufuk Can
Tanıtım Uzmanı: Zeynep Doğan
Grafiker: Filiz Moray
Okur mektupları: bilgi@chinatoday.com.tr

Reklam Satış Genel Müdürü: Yasemin Gebeş
Reklam Satış Genel Müdür Yardımcısı:
Sema Teker
Reklam Satış Grup Koordinatörü:
Sevda Tunaboylu

Reklam Rezervasyon Tel: (0212) 354 33 61-63
Reklam Rezervasyon Faks: (0212) 354 33 75

Turkuvaz Grubu Hizmetleri
Marka ve Pazarlama Grup Başkanı:
Sinan Köksal

Abone
Abone Operasyon Müdürü: Ufuk Kocaoğlu
Çağrı Merkezi: 444 88 81
abone@turkuvazabone.com
www.turkuvazabone.com
http://www.facebook.com/TurkuvazMedyaAbone Hizmetleri
http://twitter.com/#!/TurkuvazAbone

Yönetim yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153 Beşiktaş - İstanbul
Telefon: (0212) 354 42 29 Faks: (0212) 354 37 92
Yayımcı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.
Basımcı: Turkuvaz Haberleşme ve Yayıncılık A.Ş.
Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153 Beşiktaş - İstanbul
Yayının türü: Yaygın süreli (İki ayda bir yayınlanır)
Basıldığı yer: Akpınar Mahallesi, Hasan Basri Cad. No: 4 Sancaktepe / İstanbul Tel: (0216) 585 90 00
Turkuvaz Matbaa Genel Müdürü: Mehmet Kamiloğlu
Dergi İşletme Müdürü: Hakan Demirci
Basıldığı tarih: Ağustos 2017

CHINA TODAY

CHINA TODAY
Kurucusu: Song Qingling
(Madam Sun Yat-Sen) (1893-1981)

China International Publishing Group bünyesinde aylık olarak İngilizce, İspanyolca, Fransızca, Arapça, Portekizce ve Çince dillerinde yayınlanır. İnternette Çince, İngilizce, Fransızca, Almanca, İspanyolca ve Arapça dijital sürümleri bulunmaktadır.

www.chinatoday.com.cn
e-posta: chinatoday@chinatoday.com.cn

Başkan:
Hu Baomin
Başkan Yardımcısı:
Jia Chunming
Genel Yayın Yönetmeni Yardımcıları:
Zhang Juan, Fu Zhibin, Wang Maohu
Genel Yayın Yönetmeni Asistanı:
Li Wuzhou
Editör:
Jiang Wandi
Düzelti:
Cao Yiqun

Adres: 24 Baiwanzhuang Street,
Beijing 100037 China
Tel: 86-10-68326037 Fax: 86-10-68328338

Kapak

科学与技术前沿论坛

Ziyaret

Şi, Rusya ve Almanya'yı ziyaret etti

Çin Devlet Başkanı Şi Jinping ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin

Almanya Başbakanı Angela Merkel ve Çin Devlet Başkanı Şi Jinping

ÇİN Devlet Başkanı Şi Jinping 3-4 Temmuz tarihlerinde Moskova'yı ziyaret etti. Başkan Şi ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, görüşmeler sırasında iki ülke arasındaki kapsamlı stratejik koordinasyon ortaklığını daha da derinleştirmeyi öngören bir ortak bildiriye imza attılar. Bildiriye göre, yeni tarihi koşullarda iki ülke eşitlik, güven, karşılıklı destek, ortak refah ve kalıcı dostluk temelinde ilişkilerini daha da pekiştirirken derinleştirilmiş karşılıklı politik güven, uygulamaya dönük işbirliği, güvenlik işbirliği, halklar arası temaslar ve uluslararası koordinasyonu teşvik etmek için çaba gösterecek.

Bağların pekiştirilmesi taahhüdü

İki ülke birbirine diplomatik faaliyetlerde öncelik verme; hükümranlık, güvenlik ve toprak bütünlüğü gibi alanlardaki temel çıkarlarını korumada birbirini destekleme, iki devlet başkanının karşılıklı ilişkilerde stratejik öncü rolünü oynamaya devam etmesi konusunda mutabakata vardı.

Taraflar, işbirliğini daha da geliştirmek için kendi kalkınma stratejilerinin ürettiği sinerjiyi ve Çin'in önerdiği Kuşak ve Yol Girişimi ile Rusya'nın öncülüğündeki Avrasya Ekonomik Birliği arasındaki sinerjiyi devam ettirme; muhtelif alanlarda uygulamaya dönük işbirliğini derinleştirme ve Çin-Rusya bağlarının maddi gelişme temelini pekiştirme taahhüdünde bulundu.

İki devlet başkanı, roket motoru, yeryüzü gözlem ve Ay keşfi gibi uzay araştırmalarında birlikte çalışmayı de içeren işbirliği projelerini daha da ileri taşımak için somut adımlar atma konusunda uzlaştı. Siber güvenlik, kuzey kutup bölgesi işbirliği, ticaret, teknoloji, bağlantılılık, finans ve BRICS işbirliği, ele alınan diğer konulardı.

Şi ve Putin, bildiride, iklim değişikliğine dair Paris Anlaşması'nın uygulanması için birlikte hareket etmenin yanı sıra, Çin ve Rusya'nın halklar arası ve kültürel temasları güçlendirmesi yönünde taahhütlerde bulundu.

Rusya, Şi'nin temmuz başındaki Avrupa gezisinin ilk durağıydı. Çin lideri, resmi bir ziyaret gerçekleştirmek ve Hamburg'daki G20 zirvesine katılmak için Almanya'ya da gitti.

Almanya ile karşılıklı işbirliği

Başkan Şi Berlin'e 4 Temmuz'da ulaştı. Şi, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile bir araya geldi ve iki lider karşılıklı politik güveni derinleştirme, uygulamaya dönük işbirliğini hızlandırma, kültürel ve halklar arası temasları artırma, çok taraflı meselelerde yakınlaştırılmış koordinasyonu güçlendirme konusunda mutabık kaldı.

Şi, yaptığı açıklamada, Çin'in dünyanın ikinci, Almanya'nın da dördüncü büyük ekonomisi ve iki ülkenin Asya ve Avrupa'da muazzam etkiye sahip istikrar sağlayıcı iki güç olduğuna dikkat çekerek Çin'in "Made in China 2025" ve Almanya'nın "Industry 4.0" yaklaşımları arasındaki sinerji için tarafların kendi şirketlerini desteklemesini önerdi ve böylece iki ülkenin imalat güçlerinin internet vasıtasıyla birleşmesi sayesinde büyük bir yenilik potansiyelinin açığa çıkarılabileceğinin altını çizdi.

Almanya Başbakanı Angela Merkel de Almanya ve Çin'in dünya barışını, istikrarını ve refahını korumak için mevcut karmaşık ve değişken uluslararası koşullarda küresel ekonomik büyümeyi ortaklaşa desteklemesi, BM, G20 ve diğer çokuluslu yapılar bünyesindeki işbirliğini güçlendirmesi, temel küresel ve bölgesel sorunlarda koordinasyon ve işbirliğini artırması gerektiğini söyledi. Merkel, Almanya'nın AB-Çin yatırım anlaşması görüşmelerinin ilerlemesi ve Çin ile AB arasındaki işbirliğinin derinleştirilmesi için çaba göstermeye devam edeceğini sözlerine ekledi. Görüşmelerin ardından iki lider, akıllı imalattan endüstriyel internete, dijitalleşmeden panda araştırmalarına kadar bir dizi alanda karşılıklı işbirliği belgelerinin imzalanmasına nezaret etti.

Almanya, Çin ile ticaret fazlası bulunan bir kaç ülkeden biri. Almanya'nın ürettiği nakliye ekipmanları, kimyasal ürünler ve makina parçaları, Çin pazarında çok popüler. Çin Ticaret Bakanlığı'nın verilerine göre, iki ülkenin toplam karşılıklı ticareti 2016'da 151.29 milyar ABD Doları oldu. İki taraflı yatırımlarda da durum gayet iyi. Çin 2016'da Almanya'ya 2.95 milyar ABD Doları değerinde yatırım yaptı. Bu rakam, bir yıl öncesiyle karşılaştırıldığında yüzde 258.6'lık bir artışa işaret ediyor. Aynı yıl Almanya da Çin'de 392 yeni proje başlattı ve bunlar için yapılan fiili yatırım 2.71 milyar ABD Doları oldu. Bu yıl, Çin ile Almanya arasındaki diplomatik ilişki kurulmasının 45. yıldönümü.

(Kaynak: XINHUA)

Coğrafi bilgiler korunacak

CEP telefonlarımızdaki yer bazlı hizmetler modern yaşamı kolaylaştırıyor ama bu durum bir takım endişelere de neden oluyor: Saklanacak hiç bir yerimiz kalmıyor mu sorusu gündeme geliyor. Çin'de gözden geçirildikten sonra 1 Temmuz 2017'de yürürlüğe giren Topografya ve Haritalama Yasası kişisel coğrafi bilgilere yasal koruma getiriyor. Yasa, Çin kamuoyu tarafından da yakından takip ediliyor.

Akıllı telefonlarımızdaki coğrafi konumlama sistemleri her zaman yanımızda; evde, dışarıda, eğlenirken... Konumlama sistemleri nerede olduğumuzu büyük bir hassasiyetle biliyor. Bize ciddi kolaylıklar sağlasa da uygulamaların bu işlevleri şahsi coğrafi bilgilerimizi kaydediyor ve açığa çıkarıyor. Nerede olduğumuz hiç kuşkusuz her birimizin mahremiyeti. Bu bilgilerin sızması herkesi tedirgin ediyor; hatta yaşamımız ve mülkümüzün güvenliği için potansiyel bir tehlike oluşturuyor. Mobil uygulamalar coğrafi bilgilerimizi genellikle fark edilmeyecek şekilde elde ediyor ya da sızdırıyor; bu da kullanıcıların kendini korumasını çok zorlaştırıyor. Örneğin, iPhone'lar telefonunuzla fotoğraf çektiğinizde şahsi coğrafi bilgilerinizi kaydediyor. Kameranın konumlama fonksiyonunu kapatarak bunun önüne geçmek mümkün ama bu da diğer işlevlerin kullanımını etkileyebiliyor. 1 Ekim 2017'de yürürlüğe girecek Medeni Kanun Genel Hükümleri, kişisel bilgilerin korunmasını önemli bir vatandaşlık hakkı olarak netleştiriyor ve şahsi coğrafi bilgiler de hiç kuşkusuz bunun bir parçası. Gözden geçirilen Topografya ve Haritalama Yasası da idari denetim kurumlarının denetim görevlerini tanımlıyor. Buna göre, ilçe ve üstü birimlerde kamu idaresi topografya ve haritalama bilgilerinden sorumlu.

Negatif liste güncellendi

ÇİN'İN 11 serbest ticaret bölgesinde (STB) 10 Temmuz 2017 tarihinden itibaren güncellenmiş yeni bir negatif liste yürürlüğe girdi. Çin'in bakanlar kurulu niteliğini taşıyan Devlet Konseyi tarafından haziranda yapılan açıklamaya göre, listenin önceki versiyonuna kıyasla, yeni negatif liste Çin'de havacılık ve otomotivin yanı sıra bankacılık, sigortacılık ve diğer finansal hizmet sektörlerini daha fazla dışa açıyor. Ulusal Ekonomik Sektörler Sınıflandırması doğrultusunda yeni liste 15 kategoride ve 40 başlık altında 95 özel idari önlem içeriyor. Listenin eski haline kıyasla yeni listede önlemlerin sayısı 27 ve başlıkların sayısı 10 azalmış. Kaldırılan 27 önlemin 10'u imalat sektörüyle dokuzu ise bilişim hizmetleri, finans, finansal kiralama ve işletme hizmetleriyle alakalı. Yeni liste, havacılık, gemi yapımı, otomobil, demiryolu taşımacılığı ekipmanı, iletişim ekipmanı, mineral ürünlerin döküm ve presleme işlemleri ve ilaç gibi imalat alanlarını dışa daha fazla açıyor. Örneğin 3 ton üzeri sivil helikopterlerin tasarım ve imalatı, deniz mühendisliği ekipmanlarının imalat ve bakımı için artık Çinli bir çoğunluk ortağı gerekmiyor. Yeni liste tamamen elektrik bataryalı yolcu taşıtları imal eden şirketlerin kendi markası ve münhasır fikri mülkiyet haklarının yanı sıra ilgili patentleri olması şartını kaldırıyor ama mamul otomobil ve özel amaçlı motorlu taşıt imalatına ilişkin yatırımlarda Çinli tarafın kontrolündeki hisselerin yüzde 50'nin altında olmaması şartını muhafaza ediyor. Yeni listeyle yabancı bankaların devlet tahvili ihraç etme, bozdurma ve satışını üstlenmesini yasaklayan maddeler de kaldırılıyor. Kültür ve eğlence sektöründe de büyük ölçekli temalı parkların inşası ve işletmesine ilişkin kısıtlamalar iptal edildi.

Robotlar iş başında

ÇİN Bilimler Akademisi'ne (CAS) bağlı Optik ve Elektronik Enstitüsü'nün verdiği bilgiye göre, Çin'in başarıyla geliştirdiği ilk dört nükleer acil müdahale robotu ülkenin güneyindeki Daya Bay Nükleer Enerji Santralı'na teslim edildi.

Yoğun radyasyonlu ortamlar insanların yanı sıra sıradan mühendislik robotları için de zararlı. CAS'ın özel fotoelektrik istihbarat ekibinin başı Feng Chang'ın verdiği bilgiye göre, "Yoğun nükleer radyasyonda sıradan robotların metal kaplamaları aktive oluyor; kauçuk ve diğer sıradan malzemeleri hızla yaşlanıyor; iletimi kontrol eden elektronik ekipmanı çalışmıyor ve hatta kameralarının lensleri bile kararıyor".

Feng'in enstitüsü, 2014'ten bu yana, Çin'in nükleer enerji devi CNOC'la birlikte, kara ve denizaltı kurtarma ve gözlem görevleri için bu nükleer acil müdahale robotlarının geliştirilmesi üzerinde çalışıyor.

Feng'in verdiği bilgiye göre, reaktör havuzu ya da yakıt havuzu gibi yoğun radyasyonlu ortamlarda bu robotlar 65 santigrad derece sıcaklığa ve saatte 10 bin Sv şiddetinde nükleer radyasyona dayanabiliyor. Robotlar sadece radyasyona dayanıklı malzemeden imal edilmedi; yapıları da radyasyona karşı tamamen korumalı olacak şekilde planlandı. Ayrıca robotlarda radyasyona dirençli en iyi kameralar kullanıldı.

Robotlar yüksek radyasyonlu ortamlarda kablosuz veri iletimini de sürdürebiliyor, radyasyon miktarı, sıcaklık, nem ve diğer yerinde bilgileri toplamayı içeren bir dizi acil görevi yerine getirebiliyor. Robotların kolları yabancı madde ve numune toplamanın yanı sıra vana açma ve kapama gibi işlevlere sahip.

"Robotların en ağırı 100 kilogram. Bir nükleer kaza halinde hepsini tek bir konteynere koyup olay yerine götürmek mümkün" diyen Feng, robotların nükleer santralların günlük bakım ve onarımında, ayrıca veri toplama ve incelemede önemli görevler üstleneceğini belirtiyor.

Toplum

Kentsel dönüşüm hedefleri belirlendi

DEVLET Konseyi'nin kısa süre önce gerçekleştirilen ve Başbakan Li Keqiang'ın yönettiği toplantısında konuyla ilgili bir raporun incelenmesinin ardından harap kentsel alanların yeniden inşasıyla ilgili hedefler belirlendi.

Son sekiz yılda Çin genelinde 80 milyon kent sakini gecekondulardan apartman dairelerine taşındı. Bu kampanya konut şartlarında kayda değer bir iyileşme sağlamanın yanı sıra verimli yatırım ve tüketime katkıda bulunuyor, Çin'in konut envanterindeki fazlanın azaltılmasına yardımcı oluyor. Toplantıda yerel makamların bu kampanyayı destekleyici politikaları hayata geçirmesi, yükümlülüklerini yerine getirmesi ve ilgili fonların kullanımına dair denetimi güçlendirmesi gerektiğinin altı çizildi. Ayrıca yeniden inşa edilen bölgelerde temel hizmetlerin eksiksiz sağlanması, eğitim, tıp gibi zaruri tesislerin bir an önce tamamlanması gerektiği vurgulandı.

Çin'in bu yıl harap kentsel bölgelerde altı milyon konutu yeniden inşa etmesi bekleniyor. 2018-2020 dönemi için belirlenen hedef ise 15 milyon konut. Devlet merkezi bütçeden fon ayrılmasını da içerecek şekilde söz konusu kampanyaya finans ve arazi desteğini artıracak, bu çerçevede çeşitli yenilikçi önlemler alacak. Merkezi hükümet, 2014 çalışma raporunda 100 milyondan fazla insanın yaşadığı şehirlerde gecekondu semtlerini yeniden inşa edeceğini açıklamıştı.

Petrol ve gaz sektöründe reform

ÇİNLİ yetkililer ülkenin petrol ve gaz sektörü için bir reform planı açıkladı. Planla sektörde piyasanın daha belirleyici bir rol üstlenmesi yoluyla verimliliğin ve rekabetin artırılması amaçlanıyor.

Reform taslağında "Piyasa kaynak tahsisinde belirleyici bir rol oynamalı ve hükümetin rolü ulusal enerji güvenliğini korumak, üretimi artırmak ve insanların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla daha ciddiye alınmalı" dendi.

Plan, Çin'in devlete ait petrol ve gaz şirketlerinde reformu derinleştirme kararlılığını teyit ederken, uygun şartlara sahip şirketleri de hissedar yapısını çeşitlendirmeye özendiriyor ve karma mülkiyet reformunu uygulamaya koyuyor. Karma mülkiyet reformunun birincil amacı, devlete ait şirketlerin yönetimini iyileştirmek için özel hissedarların dahil edilmesi yoluyla piyasaya dayalı esnek ve verimli bir mekanizma yaratmak.

Reform, ayrıca, uygun şartlara sahip şirketlere düzenli petrol ve gaz kaynaklarının araştırılması ve geliştirilmesine katılma çağrısında bulunuyor. Daha önce bu alan devlete ait şirketlerin hakimiyetindeydi. Dahası, özel sermaye, petrol ve gaz depolama tesislerine yatırım yapmaya ve bu kuruluşların yönetimini üstlenmeye davet ediliyor.

İngilizce testinin Braille versiyonu hazır

ULUSAL Eğitim Sınavları İdaresi, görme engelli bir öğrencinin şikayeti üzerine CET-4 (Üniversite İngilizce Testi) sınavında geçen haziran ayından itibaren görme engelli katılımcılara ilk kez Braille alfabesiyle hazırlanmış kağıt kitapçıklar temin edilmeye başlandığını açıkladı.

Geçen eylül ayında Changchun şehrinde akupunktur ve masaj eğitimi alan bir son sınıf üniversite öğrencisi yerel eğitim idaresine Braille alfabesiyle hazırlanmış kitapçıkla CET-4'e girmek için başvuruda bulundu ama başvurusu reddedildi. Bu yılın mart ayında temyiz talebi de geri çevrilen öğrenci, sonrasında Beijing'deki bir mahkemede Eğitim Bakanlığı aleyhine idari dava açtı. Ulusal Eğitim Sınavları İdaresi yetkililerinin verdiği bilgiye göre, kurum geçmişte görme zorluğu çeken CET katılımcılarına daha büyük hurufatlarla basılmış kitapçıklar temin etti ve ek süre tanıdı. Braille'le hazırlanmış kitapçıklar ise bu yıl uygulamaya kondu çünkü bu iş özel bir uzmanlık ve baskı ekipmanı gerektiriyordu.

Geleceğin doktorlarını yetiştirmek

MERKEZİ hükümet, Eğitim Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, bu yıl tıp fakültelerinde orta ve batı Çin'de çalışacak 5 bin 810 öğrencinin eğitimi için yeni bir program başlattı.

Katılımcılara finansal destek, eğitim ve istihdam garantisini içeren program, haziran başında üniversite sınavına giren öğrencilere açık. Programa sadece kırsal bölgelerden öğrenciler başvurabildi ve bu öğrenciler klinik tıp, geleneksel Çin tıbbı ve bazı etnik azınlık gruplarının geleneksel tıbbı gibi yedi ana daldan birini tercih etti. Tıp fakülteleri tarafından kabul edilen öğrenciler, ücretsiz beş yıllık bir lisans eğitimi alacak. Mezuniyetten sonra da orta ve batı Çin'deki köy ve kasabalarda bulunan yerel tıp kuruluşlarındaki görevlerine atanacak. Öğrencilerin kabul belgesini almadan önce kendi yerel yönetimleriyle bazı anlaşmalar imzalaması gerekecek.

Çin'in Kuşak ve Yol ülkelerinde birleşme ve satın alma faaliyetleri artıyor

ÇİNLİ şirketlerin Kuşak ve Yol ülkelerindeki birleşme ve satın alma faaliyetleri son yıllarda hızla arttı. Mayıs ayı sonunda Thomson Reuters, Çin Sosyal Bilimler Akademisi ve Tsinghua Üniversitesi'ne bağlı bir araştırma kuruluşu tarafından ortaklaşa yayımlanan rapora göre, Çin bu bölgelerin başlıca dış yatırım kaynağı haline geldi.

Çin'in bölgedeki birleşme ve satın alma işlemleri hacmi 2014'te 2.264 milyar ABD Doları iken, 2016'da bu rakam 9.755 milyar ABD Doları'na yükseldi ve Çin bu alanda ABD ve Japonya'yı da geride bırakarak ilk sıraya yerleşti.

Küresel açıdan bakıldığında, Kuşak ve Yol güzergahları üzerindeki ülkelerde birleşme ve satın faaliyetlerinin yoğunlaştığı ilk üç sektör finans, enerji ve telekom hizmetleri.

Çin'in bu ülkelerdeki birleşme ve satın alma yatırımlarının büyük bir bölümü enerji ve hammadde sektörüne gidiyor. İşlem hacmi itibarıyla Kazakistan, Rusya, İsrail, Singapur ve Mısır en gözde ülkeler; toplam yatırımların yüzde 78.07'si bu ülkelere gidiyor. Rapor, Çin'in İpek Yolu Ekonomik Kuşağı'ndaki birleşme ve satın alma hacminin 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu'ndaki hacmini geride bıraktığını gösteriyor.

Turizm yatırımlarında istikrarlı artış

ÇİN'İN turizm yatırımlarının 2017'de de istikrarlı ve hızlı artışını sürdürmesi bekleniyor. Çin Ulusal Turizm İdaresi'nin (CNTA) tahminlerine göre, bu yıl doğrudan yatırımlar geçen yıla göre yüzde 20 artarak 1.5 trilyon RMB'ye (220 milyar ABD Doları) ulaşacak.

Gözde yatırım alanlarının başında kır turizmi, düşük irtifalı hava turizmi, turizm büyük verisi, kültür, spor, araştırma ve holistik temalı turizm, turizm ekipmanları imalatı geliyor.

CNTA'nın müdürü Li Jinzao, mayıs ayında düzenlenen Çin Turizm Yatırım ve Finansman Teşvik Konferansı'nda yaptığı konuşmada, "Turizm sektörü 2040'a kadar altın günlerini yaşayacak" dedi. Li, Çin'de kişi başına düşen GSYİH'nin 8 bin doları geçtiğine dikkat çekerek sektörün istikrarlı ekonomik kalkınma, gelir artışı ve tüketimin nitelik kazanmasıyla çok hızlı bir büyüme sergileyeceğini belirtti. Turizm tüketimi ve seyahat talebinin yanı sıra turist sayısında sürdürülebilir artışlar yaşanacak. 2016'da 4.69 trilyon RMB'ye ulaşan yurtiçi turizm gelirlerinin ulusal ekonomiye katkısı yüzde 11'i buldu.

CNTA 2040'ta 14 milyar kişinin seyahat etmesi bekleniyor. Bu da her Çinli'nin yılda en az dokuz kez seyahat edeceği anlamına geliyor.

Uydu navigasyon sektörü büyüyor

ÇİN Uydu Navigasyon Bürosu'nun şefi Ran Chengqi, mayıs sonunda düzenlenen Sekizinci Çin Uydu Navigasyon Konferansı'nda yaptığı konuşmada, Çin'in uydu navigasyon sektörünün büyüklüğünün 2020'de 400 milyar RMB'yi (58.8 milyar ABD Doları) geçeceğini açıkladı.

Ran, BeiDou Sistemi'nin 2020'de pazar payının 240 milyar RMB ile 320 milyar RMB arasında bir büyüklüğe ulaşacağını söyledi. Ran'ın verdiği bilgiye göre, nisan ayında sisteme ait 30 milyon çip modülü satıldı; sistemin yüksek hassasiyetli çevrim kartları ve antenleri 70'ten fazla ülke ve bölgeye ihraç edildi ve bunların 30'u aşkını Kuşak ve Yol üzerindeki ülkelerdi. Ran, BeiDou Sistemi'nin sürücülük, hassas çiftçilik, akıllı gayrimenkul yönetimi gibi alanlarda yardımcı olduğu insanların hayatını kolaylaştırdığının altını çizdi. Konferansta Çin Uydu Navigasyon Sistemi Komitesi'nin başkanı Wang Li de bir konuşma yaptı ve Çin'in 2018'de 18 BeiDou navigasyon uydusu fırlatacağını açıkladı. Sistem önce Kuşak ve Yol ülkelerine hizmet verecek. Wang, 2020 itibarıyla BeiDou uydularının eksiksiz bir küresel uydu navigasyon sistemi oluşturacağını sözlerine ekledi.

Gemi yolculuğu pazarı büyüyor

CHINA State Shipbuilding Corporation (CSSC) Genel Müdürü Wu Qiang, Kuşak ve Yol Girişimi ve gemi yolculuğu ekonomisinin gelişimi hakkında mayıs sonunda Şanghay'da düzenlenen bir sempozyumda yaptığı konuşmada, Çin'in inşa edeceği ilk lüks yolcu gemisinin 2021 başında hizmete gireceğini açıkladı. Wu'nun verdiği bilgiye göre uzunluğu 323.6 metre, genişliği 37.2 metre olacak 3 bin 921 yataklı gemi 4 bin 980 yolcu taşıyabilecek. CSSC, geminin inşasında Amerikan gemi yolculuğu şirketi Carnival Corporation & plc., İtalyan gemi yapım şirketi Fincantieri ve İngiliz Lloyd's Register ile birlikte çalışacak.

Wu, "Bu hamle, Çin'in güçlü gemi yapım sektörünün ve gerek Çin gerek tüm Asya-Pasifik pazarında lüks yolcu gemilerine olan kuvvetli talebin bir yansıması" dedi. Son bir kaç yılda Çin'in gemi yolculuğu pazarı, yurtdışı gemi yolcularının sayısının 2016'da 2 milyonu geçmesinin de ortaya koyduğu gibi hızla büyüdü. Çin Yolcu Gemisi ve Yat Sektörü Birliği'ne göre, bu rakamın bu yıl 2.6 milyona ulaşması muhtemel. Birlik, Çinli yolcuların 2025'te yılda 10 milyon gemi yolculuğu yapacağını tahmin ediyor; bu da söz talebi karşılamak için 100 büyük yolcu gemisi gerektiği anlamına geliyor.

Bilim – Teknoloji

Çin'in yanıcı buz rezervleri hesaplandı

ARAZİ ve Kaynaklar Bakanlığı'ndan 2 Haziran tarihinde yapılan açıklamaya göre, Çin'in 80 milyar ton petrole eşdeğer yanıcı buza sahip olduğu tahmin ediliyor.

Bakanlığa bağlı Çin Jeolojik Etütler biriminin direktör yardımcısı Li Jinfa, Çin'in denizden ilk kez yanıcı buz çıkarma başarısını elde etmesi üzerine bir basın toplantısı düzenledi.

Çin, yaklaşık 20 yirmi yıldır süren arama ve tetkik çalışmalarının ardından 18 Mayıs'ta Güney Çin Denizi'nden yanıcı buz örnekleri toplamayı başardığını açıkladı. Bu, küresel bir enerji devrimine yol açabilecek çok büyük bir yenilik.

Yanıcı buz genelde deniz yatağında ya da tundra bölgelerinde bulunuyor. Yanıcı buzun kararlılığı için yüksek basınç ve düşük sıcaklık gerekiyor.

Katı etanol gibi tutuşabilen yanıcı buzun bir metreküpü 164 metreküp normal doğal gaza eşdeğer. Uluslararası bilim çevreleri, doğal gaz hidratının petrol ve doğal gazı ikame edebilecek en iyi ürün olduğu kanaatinde.

Li, "Şimdiye dek Shenhu Denizi'nde, Guangdong eyaletine bağlı Zhuhai şehrinin 320 kilometre güneydoğusunda yürütülen yanıcı buz deneme madenciliğinde sorunsuz bir ilerleme sağlandı. Her gün ortalama 8 bin 350 metreküp doğalgaza eşdeğer yüksek saflıkta buz çıkarılıyor" dedi.

Li, Çin'in potansiyel yanıcı buz rezervlerini arama çalışmalarını hızlandıracağını, yanıcı buzun farklı türleri için deneme madenciliği başlatacağını, deniz bilimlerini ve teknolojik yenilikleri desteklemeye devam edeceğini sözlerine ekledi.

Ayrıca Li, Çin'in deneme madenciliği sırasında çevre korumayı birinci öncelik haline getireceğinin, çevreyle uyumlu arama ve çıkarma faaliyetleri yürütmek için çaba göstereceğinin altını çizdi.

X ışını uzay teleskopu uzayda

SAMANYOLU'NDA çok sayıda kara delik ve nötron yıldızının gizlendiği düşünülüyor. Bunları görünebilir ışık yaymadığı ya da tozla kaplı olduğu için sadece X ışını teleskopları tespit edebiliyor.

Çin 15 Haziran tarihinde ilk X ışını teleskopunu uzaya fırlattı. Katı X Işını Modülasyon Teleskopu (HXMT) adını taşıyan gözlem cihazının amacı Samanyolu'nu inceleyerek X ışınlarının göksel kaynaklarını açığa çıkarmak.

HXMT'ni baş bilimcisi ve Çin Bilimler Akademisi'ne bağlı Parçacık Astrofiziği Ana Laboratuvarı'nın direktörü Zhang Shuangnan, "Uzay teleskopumuzun kara delik ve nötron yıldızı gibi yüksek enerjili göksel cisimleri gözlemlemek için eşsiz yetenekleri var. Cihazı kara deliklerin oluşumu ve nötron yıldızlarının güçlü manyetik alanları gibi sırları çözmek için kullanmayı umut ediyoruz" dedi.

Zhang, "Kara deliklerin yeni etkinliklerini keşfetmek, aşırı çekim ve yoğunluk koşulları altında nötron yıldızlarının durumunu ve aşırı manyetik alanlarda fizik yasalarını incelemek için sabırsızlanıyoruz. Bu araştırmaların fizikte yeni ilerlemelere yol açması bekleniyor" diye konuştu. Diğer ülkelerin X ışını astronomi uydularıyla karşılaştırıldığında HXMT'nin tespit alanı daha büyük, enerji aralığı ve görüş alanı daha geniş. Bu özellikler, Zhang'a göre, cihaza X ışını yayan kara delikleri ve nötron yıldızlarını gözlemlemek için avantaj sağlıyor ve bu sayede teleskop galaksiyi daha verimli tarayabiliyor. Zhang'ın verdiği bilgiye göre, teleskop 1 ile 250 keV arasını kapsayan geniş bir enerji aralığında çalışacak.

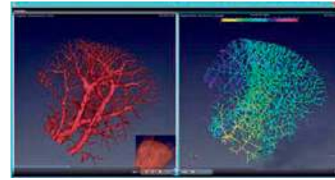
Kutup araştırmaları için işbirliği mutabakatı

ÇİN Arktik ve Antarktik İdaresi (CAAA) 25 Mayıs'ta Beijing'de altı ülkenin kutup bölgesi araştırma kurumlarıyla işbirliğini güçlendirmek amacıyla mutabakat anlaşması imzaladı.

İdare'den yapılan açıklamaya göre, söz konusu anlaşma mevki denetimi, bilimsel araştırma, lojistik destek, çevre koruma ve yönetimi, personel değişimi, politika planlama ve eğitim gibi alanlarda Arjantin, Şili, Almanya, Norveç, Rusya ve ABD arasındaki işbirliğinin derinleştirilmesini sağlayacak. Tüm taraflar, Antarktik Anlaşması'nda öngörüldüğü gibi, uygulamaya dönük işbirliğini derinleştirecek şekilde uluslararası işbirliğine gitmeyi kabul etti. Devlet Okyanus İdaresi'ne bağlı CAAA, bugüne dek bağlı kurumları vasıtasıyla 10'dan fazla ülkeyle Arktik ve Antarktik bölgelerinde yürütülen araştırma çalışmaları için işbirliği anlaşması imzaladı.

Kanseri erken tespit eden yazılım

AVUSTRALYA Uluslar Topluluğu Bilimsel ve Sınai Araştırma Örgütü (CSIRO) 31 Mayıs'ta yaptığı açıklamada yeni kan damarlarının oluşumunu tespit eden bir algoritma geliştirdiğini açıkladı. Yeni kan damarlarının ortaya çıkması, kanser gelişimi öncesi bir işaret olarak kabul ediliyor. CSIRO'nun Data61 araştırmacıları, kanserin farklı aşamalarında farelerin beyin ve karaciğerlerinin görüntülerini analiz etmek için Çin Bilimler Akademisi'ne bağlı Şanghay Uygulamalı Fizik Enstitüsü'nden uzmanlarla işbirliğine gitti. Ekip birlikte, 26 farenin Şanghay Senkotron Radyasyon Tesisi tarafından hazırlanan yüksek çözünürlüklü 3D mikrotomografi görüntülerini inceledi.

Bu görüntüler araştırmacıların yeni kan damarlarının oluşumunu tarif eden bir algoritma geliştirmesini sağladı. Bilimciler kan damarlarının oluşumunun erken teşhis edilmesinin kötü huylu tümörlerin gelişmesinin daha hızlı teşhisine imkan tanıyacağına inanıyor.

Polislerden Antalya’ya ziyaret

ÇİN Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasındaki güvenlik iş birliği faaliyetleri kapsamında Antalya'ya gelen Çin Halk Cumhuriyeti Shandong Eyaleti Kamu Güvenliği Genel Müdürü Licheng Sun ve beraberindeki heyet Antalya Emniyet Müdürü Celal Uzunkaya'yı ziyaret etti. Antalya Emniyet müdürü Uzunkaya, “Kentin güvenliğini yaklaşık 7 bin polisle sağlıyoruz” dedikten sonra şu bilgiyi verdi: “Antalya, dünyadaki güvenli turizm merkezleri arasında yer alıyor. Emniyet Teşkilatı olarak hem vatandaşlarımızın hem de yabancı misafirlerimizin huzur ve güvenliği için çalışıyoruz.” Shandong Eyaleti Kamu Güvenliği Genel Müdürü Licheng Sun ise, Antalya'nın doğal güzellikler açısından çok zengin bir yer olduğuna dikkat çektikten sonra “İki ülke arasındaki dostluğu daha da geliştirmek istiyoruz. Ticaret ve ekonominin güçlenmesi adına yapılan işbirliklerinin yanında güvenlik konusunda Antalya Emniyetinin tecrübelerinden faydalanmak istiyoruz” dedi.

Yamaç paraşütünü sevdiler

ÖLÜDENİZ’İN muhteşem manzarası ve güvenli uçuşa elverişli pistleriyle dünyanın en iyi uçuş noktalarından biri olarak gösterilen Babadağ, son yıllarda sayıları hızla artan Çinli turistleri ağırlıyor. 1965 rakımlı Babadağ, geçen yıl rekor olarak kayıtlara geçen 121 bin uçuşla, ilçe turizminin lokomotifi konumunda bulunuyor. Dört pistiyle tatilci ve turistlere ev sahipliği yapan Babadağ, Muğla'nın Fethiye, Seydikemer, Dalaman ve Ortaca ile Antalya'nın Kaş ilçeleri arasındaki en yüksek nokta. Zirveden havalanan yamaç paraşütü tutkunları, ilçeleri kuş bakışı izleyebilirken havanın berraklığına bağlı olarak Yunanistan’ın Rodos Adası'nı da görebiliyor. Çinli turistler, Fethiye'deki dünyaca ünlü yamaç paraşütü merkezi Babadağ’dan aşağı paraşütle süzülmeyi çok sevdi. Turizmciler, bu sezon Fethiye’ye 6 bin Çinli beklediklerini söylüyor.

Yang Ming'le el sıkıştılar

KÜRESEL lojistik devlerinin iflası ve Türkiye ihracatındaki canlanmaya paralel baş gösteren konteynır sıkıntısının çözümünde sona yaklaşıldı. İhracatçılar, Uzakdoğu'nun en büyük konteynır firması Yang Ming'in Türkiye iştiraki Yang Ming Anadolu ile yeni bir taşıma protokolüne imza atarak bu yönde önemli bir adım attılar. İşbirliği kapsamında 14 bin TEU'luk üç özel gemi İstanbul'a gelip, sonra İzmir ve Mersin limanlarına uğradı.
İhracatçıya can suyu olan anlaşmaya ek olarak Türkiye İhracatçılar Meclisi'ne (TİM) bağlı birlikler ve Arkas Holding, Çinli firmalarla çok önemli ortaklıklara imza attı. Toplamda 600 milyon doları bulması beklenen anlaşmalarla konteynır krizinin çözülmesi hedefleniyor. Arkas'ın Çinli Zhejiang Ouhua ile gerçekleştirdiği ticari ortaklık kapsamında sekiz yeni konteynır gemisi Türkiye'ye geliyor. 2 bin 586 TEU konteynır kapasiteli ve 186 metre uzunluğundaki gemilerden dördünün teslimi tamamlandı.

Çankırı'da güneş enerjisi paneli üretilecek

ÇİNLİ Hanergy Grup tarafından Çankırı'da kurulacak güneş enerji paneli fabrikasında yaklaşık 500 kişinin istihdam edileceği bildirildi. Valilikten yapılan yazılı açıklamada, Vali Mesut Köse başkanlığında Valilik Toplantı Salonu'nda Çinli Hanergy Grup Üst Yöneticisi Li Hejun, firma yetkilileri ile ilgili kamu kurum amirlerinin toplantı yaptığı belirtildi. Yakınkent Organize Sanayi Bölgesi'nde, Hanergy Grup tarafından 480 hektar alanda kurulması planlanan fabrikada, 36 hektar üzerine proje kapsamındaki yapıların olacağı, 12 hektarın ise Ar-Ge çalışmaları için ayrılacağı ifade edildi. Yapılan anlaşma gereği Hanergy Grup tarafından, Türkiye'nin 2023 hedefleri arasında yer alan yenilenebilir enerjinin yüzde 30 artırılması hedefine katkı amacıyla Güneş Enerjisi Endüstri Parkı ile 300 megavatlık bir enerji parkı kurulacak. Yatırımı yapacak firmanın, gerekli araştırma ve hazırlığın yapılması için altı ay süre istediği bildirildi. Açıklamada, Çin kanunlarına göre yurtdışında yapılacak yatırım için istenen “İyi Niyet Belgesi”nin de Organize Sanayi Bölgesi yönetimi ile firma arasında imzalandığı kaydedildi.

Jiangsu eyaletine bağlı Nanjing'de düzenlenen uluslararası açık hava ekipman sergisinde birçok yenilik görücüye çıktı. *(FOTO: XINHUA)*

İç Moğolistan'da çobanlar yoğun bir turizm sezonuna hazırlanıyor. *(FOTO: XINHUA)*

Çinli bisiklet paylaşım şirketi Mobike haziran ayında İngiltere'nin Manchester kentinde faaliyete geçti. *(FOTO: XINHUA)*

Guangdong eyaletinin Shenzen kentinin metro trenlerinde "Önce Hanımefendiler" uygulaması deneme amaçlı olarak hayata geçiriliyor. *(FOTO: XINHUA)*

Shandong eyaletinde üretilen renkli camlar, Kuşak ve Yol ülkelerinde, özellikle de Rusya'da çok satılıyor. *(FOTO: XINHUA)*

Çin barış gücüne bağlı bir helikopter müfrezesi Sudan'ın Hartum şehrinde konuşlandı. *(FOTO: XINHUA)*

Çin Halk Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği, Türkiye Milli Eğitim Bakanlığı ile Uluslararası Bilimsel ve Kültürel Araştırmalar Vakfı'nın (UBİKAV) işbirliğiyle bu yıl ikincisi gerçekleştirilen "Hayalimdeki Çin" resim yarışmasının ödül töreni 1 Temmuz günü Ankara'da düzenlendi. İlk 10'a giren öğrenciler, "Türkiye-Çin Umut Yıldızları" heyetine katılarak, hayallerindeki Çin'i kendi gözleriyle görme imkânı buldu. *(FOTO: XINHUA)*

Xinjiang Büyük Pazarı'nı yaz aylarındaki tatil sezonu nedeniyle sadece haziran ayında 210 bin kişi ziyaret etti. *(FOTO: XINHUA)*

Henan eyaletinde gençler Uluslararası Yoga Günü'nde yoga yapıyor. *(FOTO: XINHUA)*

Hebei eyaletinin Jingxian ilçesi, uzun yıllardır antika saatlerin üretim üssü. *(FOTO: XINHUA)*

Daha hızlı, ucuz ve güçlü…

Çin'de kurye hizmetleri sektörü online alışverişte yaşanan patlama sayesinde hızla büyüyor. Devlet Posta Bürosu'nun (DPB) verilerine göre, Çin, 2014'te ABD'yi geride bırakarak dünyanın en yüksek hızlı teslimat hacmine sahip ülkesi haline geldi…

ZHOU XIAOYAN

BOSTON'DA yaşayan bir Çinli olan Zhou Dingfang, memleketine özgü birçok şeyi özlüyor; lezzetli Çin yemeklerini, takıldığı eski arkadaşlarını, ABD'ye kıyasla çok daha ucuz olan Çin yapımı ürünleri. Ama en önemlisi, 32 yaşındaki Zhou, ülkesindeki çok daha verimli ve müşteri odaklı nakliye hizmetlerini özlüyor.

"Kargo görevlilerinin gelip paketimi almam için beni telefonla aramasını özlüyorum. Sağladıkları hizmet çok esnek. Onlarla konuşup ücretsiz olarak teslimat zamanını size uyan bir saate çekebiliyorsunuz. Gerçekten çok çalışıyorlar, hafta sonlarında bile. Ayrıca Çin'de kurye hizmetleri ABD'den çok daha ucuz ve teslimat çok daha hızlı" diyor Zhou, Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede.

Çin'de kurye hizmetleri sektörü yaşanan online alışveriş çılgınlığının etkisiyle son altı yıldır inanılmaz bir hızla gelişiyor. Sektörün yıllık ortalama büyüme hızı yüzde 50 civarında. Ülke, 2016'da da bir önceki yıla göre yüzde 51.4 artarak 31 milyar pakete ulaşan kurye teslimat hacminde dünya liderliğini sürdürdü. Yaratılan iş hacmi de yüzde 43.5 artarak 397.44 milyar yuana (57.67 milyar ABD Doları) ulaştı. Sektörde şu anda 2 milyondan fazla insan istihdam ediliyor.

DPB'nin (Devlet Posta Bürosu) hazırladığı rapora göre, geçen yıl itibarıyla küresel hızlı teslimat hacminin yüzde 40'ını oluşturan Çin'in sektördeki genel büyümeye yaptığı katkı da yüzde 60'ı buldu.

Hızlı büyüme sürüyor

Çin'de hızla gelişen e-ticaret sektörü, nakliye pazarında yaşanan patlamanın ardındaki temel itici güç. 2016'da online perakende mal satışları, bir önceki yıla göre yüzde 25.6 artarak 4.19 trilyon yuana (608 milyar ABD Doları) ulaştı ve ülkedeki toplam perakende satışların yüzde 12.6'sını oluşturdu.

Geçen yıl, 11 Kasım'da kutlanan ve ülkedeki en büyük online alışveriş günü olan Bekarlar Günü sırasında başlıca alışveriş sitelerine 350 milyon hızlı teslimat siparişi verildi; bu, bir yıl öncesine kıyasla yüzde 59'luk bir artış anlamına geliyor. O gün gerçekleştirilen toplam 251 milyon paket teslimatı da bir önceki yılın yüzde 52 üzerindeydi.

DPB'nin üst düzey yöneticilerinden Han Ruilin, Çin'de insanların yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelen online alışveriş pazarındaki büyümeyle birlikte nakliye hizmetlerinin de hızlı bir gelişme sürecine girdiğine dikkat çekiyor. Han, Xinhua Haber Ajansı'na yaptığı değerlendirmede, "Nakliye hizmetleri ve e-ticaret birbirini tamamlıyor ve destekliyor. Bu iki sektör, ancak müşterek ve karşılıklı bir ilişki içinde olduğu takdirde sağlıklı bir şekilde büyüyebilir" diyor.

DPB, nakliye hizmetleri pazarının gelişimi için şubat ayında yayımladığı 13. Beş Yıllık Plan'da (2016-20) uluslararası rekabet gücüne sahip ve UPS, FedEx gibi ya-

bancı rakiplerle yarışabilecek ikiden fazla Çinli kurye devi yaratılmasını önerdi.

Plana göre, 2020 itibarıyla Çin'de kurye şirketlerinin yıllık teslimat sayısı 70 milyar paket olacak ve sektörün iş gelirleri 800 milyar yuanı (116 milyar ABD Doları) aşacak. Bu iki kalemdeki yıllık büyüme, sırasıyla, yüzde 27.6 ve yüzde 23.6 olacak.

Pazar araştırma şirketi CECSS Express Consulting'in baş danışmanı Xu Yong, artan hızlı teslimat ücretleri, başlıca kurye şirketlerinin genel geliri ve iddialı denizaşırı genişleme planları göz önüne alındığında bu hedefin ulaşılabilir olduğunu söylüyor.

Küresel varlık

UPS, FedEx ve DHL gibi küresel lojistik devleriyle karşılaştırıldığında Çinli kurye şirketlerinin en büyükleri bile denizaşırı pazarlarda sınırlı bir paya sahip. Ana pazarları hala kendi ülkeleri ve denizaşırı genişleme henüz başlangıç aşamasında; ölçeği ve iş kapsamı sınırlı.

Çin'in başlıca kurye şirketleri —YTO Express, STO Express, ZTO Express, Yunda Express ve SF Express— borsaya 2016'da ve 2017'de kote oldu. Bu yılın şubat ayında lider kurye hizmeti tedarikçisi SF Express, Shenzen Borsası'nda işlem görmeye başladı ve borsanın en yüksek piyasa değerine sahip şirketi haline geldi. Şirketin kurucusu ve başkanı Wang Wei de Çin'in en zengin insanları arasına girdi.

Xu, "Küresel pazarda kayda değer bir paya ulaşmak, halka açılan kurye şirketlerinin ortak hedefi haline geldi" diyor.

SF Express International'ın başkan yardımcısı Li Rui, Economic Observer'a verdiği demeçte, "SF Express'in denizaşırı faaliyetleri hızla büyüyor. Son yıllarda artan sınır ötesi e-ticaretle birlikte yükselişe geçen uluslararası e-ticaret bağlantılı nakliye hacminde hatırı sayılır bir büyüme gözlendi" diyor.

Li'nin verdiği bilgiye göre, 2010'dan bu yana uluslararası nakliye hizmeti işine dair arayışlarını sürdüren SF Express, sınır ötesi e-ticareti hedef alan kapsamlı bir

STO Express'in Zhejiang eyaletine bağlı Yiwu'daki lojistik merkezinde paketler otomatik olarak düzenleniyor. *(FOTO: XINHUA)*

SF Express çalışanları, 12 Kasım 2014'te, Jiangsu eyaletine bağlı Nantong'da kargo paketlerini uçaktan indiriyor. *(FOTO: VCG)*

uluslararası lojistik ağı kurmayı planlıyor.

Ayrıca Çinli kurye şirketleri satın aldıkları küresel lojistik firmalarını uluslararası genişleme için bir sıçrama tahtası olarak kullanıyor.

8 Mayıs'ta Şanghay merkezli YTO Express, Hong Kong merkezli taşımacılık ve lojistik uzmanı On Time Logistics'in (OTEL) yüzde 61.87 hissessini satın alacağını ve uluslararası merkezini Hong Kong'da kuracağını duyurdu. Bu satın alma, YTO'nun OTEL'in uluslararası uzmanlığının yanı sıra, 17 ülke ve bölgedeki 52 ofisinden, ayrıca Hong Kong'da şirketleşmenin avantajlarından faydalanarak dünyaya açılma çabalarını destekleyecek.

Shanghai EP E-commerce Co. Ltd.'in başkanı Dai Yuchen, Economic Observer'a verdiği demeçte, "Sınır ötesi alışveriş, bütün e-ticaret sektörleri arasında en hızlı büyüyen alan; bu da kaçınılmaz bir biçimde uluslararası kurye hizmetlerinin mantar gibi çoğalmasıyla sonuçlanıyor" diyor.

Kâr marjları düştü

Hızlı büyümeye karşın Çinli kurye hizmeti sektörü çok sayıda sorunla karşı karşıya. Bunların başında da kar marjlarının düşmesine ve kuryelerin düşük ücret almasına yol açan türdeş hizmetler ve bitmeyen fiyat savaşları geliyor.

Müşteriler rahat rahat siparişlerini verip paketlerinin kapılarına gelmesini beklerken kuryeler fazlasıyla düşük ücretler ve sosyal haklar karşılığında aşırı çalışıyor.

"Çalışkan teslimat kadrolarına daha adil bir ücret ödenmesi gerekiyor. Düşük fiyat stratejisi bütün kurye sektörüne ve e-ticaret sektörüne zarar veriyor" diyor DPB'nin kıdemli yöneticisi Han.

Xu da Beijing Review'ya yaptığı değerlendirmede, "Son yıllarda kurye şirketleri, benzer hizmetler sağladıkları için acımasız bir fiyat rekabetine tutuştu. Yasal düzenleyiciler bu şirketleri farklılaştırılmış hizmetler sunmaya yönlendirmeye çalıştı ama işe yaramadı" diyor.

Ama, Xu'ya göre, kar marjlarının daralmasıyla kurye şirketleri arasında konsolidasyon kaçınılmaz hale geldi. DPB'nin planına göre, kurye hizmeti devleri yaratmak için yapılması gereken önemli şey, kilit oyuncuların güçlenmesini sağlamak, bunları pazar paylarını artırmaları için birleşmelere, satın almalara ve yeniden yapılanmalara yönlendirmek. Ancak planda yasal düzenleyicinin sektörde satın alma ve birleşmeleri nasıl özendireceğinin ayrın-

tılarına girilmiyor.

"Yasal düzenleyiciler bu tür anlaşmaları özendirmek için onay sürecinin hızlandırılması gibi bir dizi adım atabilir. Tercihli vergi politikalarına da ihtiyaç var" diyor Xu.

Çin'de halen 27 civarında markalı kurye hizmeti şirketi bulunuyor ve bunlara Çin'de faaliyet gösteren uluslararası markalar da dahil. Xu'ya göre, beklenen değişikliklerin yaşanmasından sonra sektörde altı civarında büyük oyuncu olacak.

Hizmetlerin iyileştirilmesi ve iş faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi, Çinli kurye şirketlerinin karşılaştığı diğer zorluklar. SF Express bu alanda liderliği elinde bulunduruyor. DPB'nin bir araştırmasına göre, SF Express Çin'de en yüksek müşteri memnuniyeti notuna sahip.

Yılın ilk çeyreği için açıkladığı bilançoda hızlı bir şekilde büyüdüğü görülen şirketin bu dönemde faaliyet gelirleri yıllık yüzde 25.55'lik artışla 15.47 milyar yuana (2.24 milyar ABD Doları) yükseldi; net karı da yıllık yüzde 13.76 arttı ve 774 milyon yuana (112.3 milyon ABD Doları) ulaştı.

SF Express, bayilikler yerine sahibi olduğu hizmet noktalarına dayalı bir dağıtım ağı kurdu. "Bayilik modeli yavaş yavaş cazibesini kaybediyor ve SF Express'in modeli nihayet başarılı oluyor. Bu model başlangıç aşamasında daha fazla yatırım gerektirse ve daha yavaş bir büyümeyle sonuçlansa da şirket teslimat ağının tamamını ve hizmet kalitesini daha iyi kontrol edebiliyor" diyor Shenwan Hongyuan Securities'in uzmanlarından Lu Da.

Denetim eksikliği

Lu, SF Express'in beklenenden iyi performansını çeşitlendirdiği faaliyetlerine bağlıyor ve şirketin taze ürün e-ticaret sektörüne, ağır ürün lojistiğine ve uluslararası faaliyetlere yöneldiğine dikkat çekiyor.

Bir diğer temel sorun, bazı kurye şirketlerinin denetim eksikliği nedeniyle sahte mal üreticilerinin suç ortağı haline gelmiş olması. 20 Mayıs'ta Çin sosyal medyasında yayılan bir video, önde gelen bir kurye şirketinin bazı şubelerinin denizaşırı teslimat kayıtlarında sahtecilik yaparak sahte spor ayakkabı imalatçılarının müşterileri kandırmasına nasıl yardım ettiğini ortaya koyuyordu.

Kurye sektörü alanında uzman isimlerden biri olan Zhao Xiaomin, sahteciliğin yıllardır mevcut olduğunu ve birçok cephede çok daha sıkı denetime ihtiyaç duyulduğunu belirtiyor. Zhao, Beijing Business Today'e verdiği demeçte "Sahte ürünlerde eksiksiz bir sanayi zinciri oluşmuş durumda; imalattan satışa, nakliyeye kadar" diyor ve uyarıyı yapıyor: "Kurye şirketleri bütün bunlardan gerekli dersi çıkarmalı ve şubelerin, çalışanların denetimini, yönetimini sıkılaştırmalı. Özellikle borsaya kayıtlı kurye firmaları söz konusu olduğunda bu tür vakalar yakından izlenir, kamuoyunda hararetli tartışmalara yol açar ve nihayetinde şirketin hisse fiyatını etkiler."

Kurye hizmetleri hızlandı (ilk çeyrek sonuçları)

Taşınan paket

7.59 milyar

Teslimattaki artış

% 31.5 artış

Ciro ve yıllık artış

Ciro 98.46 milyar yuan

Yıllık artış % 27.4

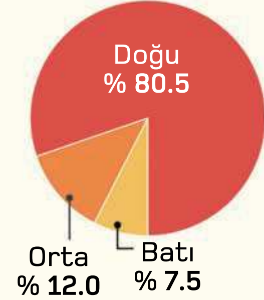
Teslimat hacmi

Türüne göre (milyar)

	1. Çeyrek 2016	2. Çeyrek 2017
Şehir içi	1.44	1.85
Bölgeler arası	4.20	5.57
Uluslararası, Hong Kong, Makao ve Tayvan	0.13	0.17

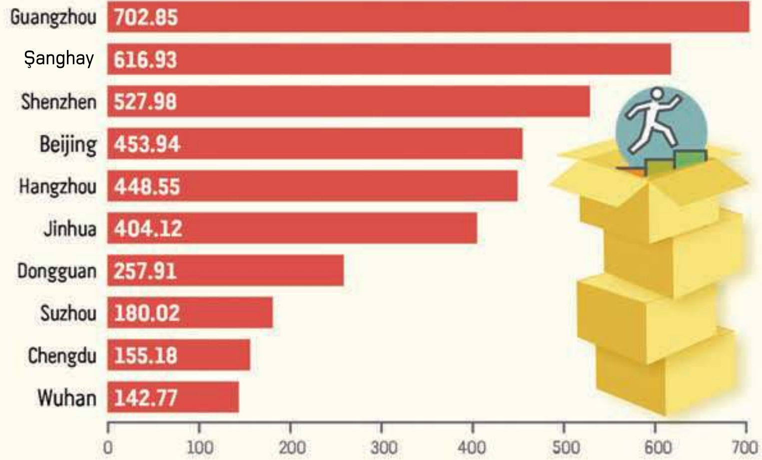

Bölgelere göre (1. Çeyrek 2017)

Kargo teslimat hacmi yüksek 10 şehir

(1. Çeyrek 2017)

Kaynak: Devlet Posta Bürosu

Büyük veri savaşı

Haziran başında Çin'in piyasa değeri itibarıyla en büyük kurye şirketi SF Express ile e-ticaret devi Alibaba'ya bağlı akıllı lojistik ağı Cainiao Network arasında bir veri paylaşım işletmesi nedeniyle ciddi bir sorun çıktı…

YU SHUJUN

SORUN öylesine ciddiydi ki, sonunda iki firma arasında veri paylaşımının tamamen durmasıyla sonuçlandı. İki şirket arasında veri paylaşımının ve bağlantının 1-3 Haziran tarihleri arasında kesilmesi neticesinde, Alibaba'nın online pazar alanları Taobao ve Tmall'da kargo takibi yapılamadı. Ayrıca bu durum ülke genelinde kiraz, liçi ve mango gibi taze ürünlerin sevkiyatını olumsuz etkiledi. İki şirket arasındaki soğuk savaş, ancak ülkenin lojistik yasal düzenleme kurumunun arabuluculuğuyla sona erdirilebildi.

Anlaşmazlık, 1 Haziran'da, Alibaba'nın Taobao ve Tmall pazar alanlarında ürünlerini SF Express ile yollayan müşterilerin kargo takibi bilgilerine ulaşamamasıyla başladı. Kargo takibi bilgisi, temelde Alibaba'nın online pazar alanları vasıtasıyla satın alınan ürünlerin verimli teslimatını

Shunfeng'in bir teslimat elemanı. *(FOTO: XINHUA)*

Cainiao'nun lojistik merkezlerinden biri. *(FOTO: XINHUA)*

sağlamak için büyük kurye şirketleriyle ortaklaşa kurulan bir ittifak olan Cainiao tarafından tedarik ediliyordu. Alibaba'nın pazar alanları Çin'de gerçekleşen e-ticaretin büyük bir bölümünü oluşturduğu için veri ihtilafı ve bunu izleyen kesinti online sektörlerde kaosa yol açtı.

Müşteri bilgileri

1 Haziran günü Cainiao, Çin'in Twitter benzeri platformu Weibo vasıtasıyla yaptığı açıklamada, SF Express ve onun hizmet sağlayıcısı Hive Box'un kendisine müşterilerin kargo paketleriyle ilgili bilgi vermeyi aniden kestiğini duyurdu. SF Express, verdiği yanıtta, Cainiao'nun kendisini kargo seçenekleri arasından çıkardığını ve Hive Box'a yolladığı veriyi de tek taraflı olarak kestiğini ifade etti.

SF Express'in 1 Haziran akşamı Weibo hesabından yaptığı açıklamaya göre, veri engelleme Cainiao'nun talep ettiği ama "Cainiao'nun faaliyetleriyle bir ilişkisi olmayan" müşteri bilgilerini Hive Box'un vermeyi reddetmesinden sonra gerçekleşti. SF Express, teslimatını üstlendiği bütün kargo paketlerinin takibinin kendi platformları vasıtasıyla yapılabileceğinin de altını çizdi. Ancak Cainiao, Weibo'dan verdiği yanıtta, tüketici gizliliğini korumak amacıyla bütün ağında lojistik veri güvenliği terfileri gerçekleştirmek istediğini fakat SF Express ve Hive Box'un işbirliğine yanaşmadığını duyurdu.

Arabuluculuk işe yaradı

Sonunda, günün ilerleyen saatlerinde, Devlet Posta Bürosu devreye girdi. Kurum, 1 Haziran gecesi yaptığı açıklamada "Taraflarla yürütülen eşgüdümün ardından büro olumsuz toplumsal etkilerin önüne geçilmesi için şirketlere aralarındaki anlaşmazlıkları acilen giderme çağrısında bulundu. Firmalar piyasa düzenini ve tüketicilerin haklarını korumalı" dedi. Büronun 2 Haziran günü yürüttüğü ek arabuluculuk çabalarının ardından SF Express ile Cainiao arasında işbirliği ve veri paylaşı-

Cainiao'nun stratejisi, ülkenin en uzak bölgelerine 24 saat boyunca ürün teslimatı yapmak. *(FOTO: XINHUA)*

Shunfeng 2017 yılında beşinci kargo uçağını satın aldı. *(FOTO: XINHUA)*

mı 3 Haziran'da tekrar başladı. Alibaba'nın Taobao ve Tmall sitelerinde satıcılar teslimatını SF Express'in üstlendiği kargoların takibini yeniden yapabilir hale geldi.

Bazı uzmanlara göre, SF Express ile Cainiao arasındaki ihtilafın bir nedeni de iki şirketin faaliyet alanlarının örtüşmesiydi. SF Express faaliyetlerini hızla genişletiyor ve kurye hizmetlerinin ötesine taşıyor. Taze gıda e-ticaretinde SF Express online platformu ve offline topluluk mağazaları vasıtasıyla güçleniyor. Cainiao da taze gıda depoları inşa etti ve Hema Fresh, Yiguo gibi taze gıda e-ticareti platformlarına yatırım yaptı. Cainiao ayrıca SF Express'in Hive Box'ıyla kargo tesliminin son aşaması olan toplama hizmetlerinde rekabet ediyor. Bu, tüketicilere bir dizi lojistik hizmet sunmayı umut eden şirketlerin yoğun bir çekişme içinde olduğu bir alan. Ancak iki şirket arasındaki kavganın nihai nedeni, sektörü yakından tanıyan kaynaklara göre, müşteri verisi arayışı: çünkü en çok veriyi elinde bulunduran Çin'in karlı lojistik pazarında daha büyük paya ve söz hakkına sahip olacak. Çin Lojistik ve Satın Alma Federasyonu'nun tahminlerine göre, Çin'in akıllı lojistik pazarının 2016'da 200 milyar yuan olan büyüklüğü 2025'e dek beş kat artarak 1 trilyon yuana ulaşacak.

Shunfeng, günümüzde Çin'in en hızlı ve en güvenli kurye hizmetini veren şirketi olarak tanınıyor. *(FOTO: XINHUA)*

Shunfeng'in kargo teslimatı birlikleri. *(FOTO: XINHUA)*

TURKUVAZ

PowerChina, Avrasya Merkez Ofisi ile Türkiye'de

Power Construction Corporation of China (PowerChina) Avrasya Merkez Ofisi İstanbul'da kuruldu. PowerChina, Çin'in en büyük devlet şirketlerinden biri olarak, nükleer enerji, altyapı tesisleri, su kaynakları ve su ortamı gibi alanlarda kritik teknolojilere sahip…

JIANG WANDI

YATIRIM, finansman planlama ve tasarlama, inşaat, imalat ve işletme dâhil pek çok sektörde faaliyet gösteren PowerChina, çok uluslu bir yatırım ve inşaat şirketi grubu. 2016 yılında Fortune dergisi tarafından seçilen dünyanın en büyük 500 şirketi arasında 200. sırada yer alan şirketin toplam varlığı 92.8 milyar ABD Doları değerinde. Şirketin Avrasya Merkez Ofisi'nin İstanbul'da kurulması, şirketin uluslararası piyasasını genişletme stratejisinin bir unsuru.

PowerChina International Group Limited Genel Müdür Yardımcısı ve Avrasya Merkez Ofisi Genel Müdürü Xiong Lixin, China Today Türkiye Dergisi'nin sorularını yanıtlayıp geleceğe ilişkin stratejilerini anlattı…

PowerChina International Group Limited Genel Müdür Yardımcısı ve Avrasya Merkez Ofisi Genel Müdürü Xiong Lixin.

PowerChina'nın Avrasya Merkez Ofisi'nin esas görevi nedir ve ne gibi piyasalar hedefleniyor?

PowerChina, küresel piyasayı altı bölgeye ayırdı ve bu bölgelerde birer bölge temsilciği kuruldu. Şirketin dünya çapındaki 259 şube teşkilatı, bulundukları böl-

Gürcistan'daki Kobuleti Bypass Yolu (Km 12+400 – Km 31+259) Projesi.

PowerChina tarafından derlenmiştir.

PowerChina Avrasya Merkez Ofisi'nin açılış töreni geniş bir katılımla gerçekleşti.

genin merkez ofisine bağlı hizmet veriyor. Avrasya Merkez Ofisi, PowerChina'nın altı bölge merkez ofisinden biri olarak, Güney ve Orta Asya, dış Kafkasya ve Avrupa'daki 63 ülkenin piyasasından sorumlu. Avrasya bölgesinden ülkelerle 2016 yılında imzalanan anlaşmaların değeri ve cirosu, Şirketler Grubu toplamının beşte birini oluşturdu.

Avrasya Bölge Merkez Ofisi için neden İstanbul seçildi?

Avrasya Merkez Ofisini İstanbul'da kurmak, şirket grubumuzun titizlikle araştırmalar yaptıktan sonra aldığı ciddi bir karardır. Türkiye'nin sahip olduğu elverişli altyapı tesisleri, imalat ve üretim kapasitesi, insan kaynakları ve coğrafi avantajları, komşu ülkeler ve Avrasya bölgesindeki etkisi, özellikle Çin ile Türkiye arasındaki stratejik işbirliği ve ortaklık düzeyine çıkarılan ikili ilişkiler ve gelecekteki ekonomik büyüme potansiyelinden dolayı, Avrasya Merkez Ofisi'ni İstanbul'da kurmanın en doğru seçenek olduğuna karar verdik.

Son zamanlarda Çin ile Türkiye arasında karşılıklı üst düzey ziyaretler gerçekleşiyor; siyaset, ekonomi, ticaret ve kültür gibi alanlardaki temaslar korunuyor. Geçen Mayıs ayında Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kuşak ve Yol Uluslararası İşbirliği Forumu'na katıldı ve Çin Cumhurbaşkanı Şi Jinping'le ikili görüşme yaptı. Çin'in Kuşak ve Yol inisiyatifi ve Türkiye'nin Orta Koridor planı birbiriyle örtüşür nitelikte. Bu arka planda Avrasya Merkez Ofisi'ni Türkiye'nin İstanbul şehrinde kurmak ve İstanbul atağıyla Türkiye'ye komşu olan ülkeler ve bölgelere yaymak, PowerChina'nın Kuşak ve Yol inisiyatifine verdiği pragmatik bir destektir.

PowerChina Avrasya bölgesi ve Türkiye'de hangi projeleri uygulayıp ne gibi ilerlemeler kaydetti?

Halen Avrasya bölgesinde şirket grubumuzun toplam 157 projesi inşa aşamasında. 20 değişik ülkede kurulu bu projelerden, grubumuza bağlı 34 şirketin sorumluğu var. Projeler sulama, hidroelektrik, su ıslahı, termal elektrik, elektrik ağı, yeni enerji, yol ve köprü, liman, havaalanı, konut gibi alanları kapsıyor. Genel olarak Avrasya bölgesinde inşası sürmekte olan projelerin durumu çok iyi. Birçok proje, proje sahibi ve yerel yönetimlerin kabulünü kazandı ve şirketin iyi imajının tanınmasına katkıda bulundu. Pakistan'da

Görkemli açılış

PowerChina'nın ofis açılışı 23 Mayıs günü İstanbul'da düzenlenen törenle gerçekleştirildi. Törene, İstanbul Vali Yardımcısı İsmail Gültekin, Çin'in İstanbul Başkonsolos Vekili Chen Su katıldı. Ayrıca PowerChina Genel Müdür Yardımcısı Wang Bin, PowerChina International Group Limited Genel Müdür Yardımcısı ve Avrasya Merkez Ofisi Genel Müdürü Xiong Lixin, PowerChina International Group Limited Genel Müdür Yardımcısı ve Avrasya Merkez Ofisi Genel Müdür Yardımcısı Liu Gangqiang'in yanı sıra, PowerChina'ya bağlı 25 şirketinin yetkili ve temsilcileri de törende hazır bulundu. Xiong Lixin, merkez ofisi adına yaptığı konuşmada, İstanbul Valiliği'nin PowerChina Avrasya Merkez Ofisi'nin kurulmasına sağladığı destekler için teşekkür etti. İstanbul Vali Yardımcısı İsmail Göktekin de, PowerChina'nın Avrasya Merkez Ofisi'ni İstanbul'da kurmasını memnuniyetle karşıladıklarını belirtti.

Polonya'daki Wroclaw Sel Kanalı Sistemi.

Qasim, Haveli Bahadur Şah bölgesi ile Hindistan'ın Cuddalore'de santraller, Sri Lanka'da Moragahakanda Barajı, Gürcistan'ın Kobuleti Bypass Yolu ve Polonya'nın Wroclaw Sel Kanalı gerçekleştirdiğimiz projelerden bazılarını oluşturuyor.

Türkiye'de ise termal santrali dâhil çok sayıda elektrik santrali projesini uyguladık. Bu projeler arasında Karaören'deki HEPP Santrali, Burç Bendi (baraj) Dam ve HEPP Projeleri, Ebru Dam ve HEPP Projesi, Karakuz Dam ve HEPP E&M EPC Projesi, Silopi Kömür Santrali Projesi, İskenderun Kömür Santrali Projesi ve Kazan 400 MW Kojenerasyon Kömür Santrali'ni sayabiliriz. İskenderun'daki Kömür Santrali projesi, Çin Elektrik Enerjisi İnşası Derneği tarafından kaliteli projeler listesine alınarak altın madalyaya layık görüldü.

Türkiye'deki projeleri uygularken yerelleşme sürecinde ne gibi adımlar atıldı, nelere dikkat ettiniz?

Uzun zaman süren piyasa araştırmaları yaptıktan sonra grubumuz 2014 yılında Türkiye'de Sinohydro İnşaat Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ni kurarak, Türkiye piyasasına odaklanmaya başlandı. PowerChina yerel yönetim inşasında ısrar ediyor, aynı zamanda sosyal sorumlulukları hayata geçiriyor. Öncelikle Türkiye'deki duruma uygun operasyon prosedürü oluşturup yasal işletme ve yönetime önem veriyoruz. Yerel elemanlar yetiştirmeye ve şirketimize aidiyetini güçlendirmeye özen gösteriyoruz. Türkiye'nin coğrafi avantajından yararlanıp yerelleşme ve uluslararasılaşma kalitemizi artırmaya çalışıyoruz. Bunun yanı sıra, üstümüze düşen sosyal sorumlulukları yerine getirerek, sosyal ve ekonomik gelişme sürecinde karşılaşılan so-

PowerChina'nın rekabet gücü

Sektör avantajı açısından dünyanın ön sıralarında yer alıyor. Sulama tesisleri ve hidroelektrik santralinin planlama ve tasarlama, inşaat yönetimi ve teknoloji seviyesi dünyanın ön sıralarında bulunuyor. Şirketler grubu, Çin'de orta büyüklükte, büyük ve süper büyük hidroelektrik santrallerinin inşasının yüzde 65'ini, planlama ile tasarlama çalışmalarının yüzde 80'den fazlasını üstlendi. Dünyanın orta büyüklükte ve büyük hidroelektrik santrali piyasasında yüzde 50'lik pay elde etti. .

Şirket grubunun seçkin değer yaratma yeteneği var. Büyük çaplı karmaşık projeleri yürütme gücüne sahip. PowerChina, sulama ve hidroelektrik, termal elektriği, rüzgâr elektriği, şehircilik, ulaşım, halkın günlük yaşamını ilgilendiren altyapı tesislerinin inşasında uzman.

Dünyanın ünlü bir markası olarak, sulama tesisleri ve elektrik santrali inşasının temelini oluşturuyor. Mühendislik gücü dünyanın en iyileri arasında yer alıyor. İnşaat kapasitesi, baraj inşa tekniği, hidroelektrik santralinde donanım montajı, demiryolu ve raylı ulaşım hatlarının inşası gibi teknik açılardan dünyada ilk sıralarda yer alıyor.

Pakistan'da Qasim Kömür Santrali.

runların çözülmesi için elimizden geleni yapıp katkıda bulunuyoruz.

PowerChina ve yürüttüğü projeler, diğer sektör şirketleriyle yapılan rekabette ne gibi avantajlara sahip?

PowerChina enerji, elektrik, su kaynakları ile su ortamı ve altyapı tesisleri gibi alanlarda yatırım ve finansman sağlama, planlama ve tasarlama, proje inşası, donanım imalatı, işletme ve yönetme dâhil bir proje hayata geçirmenin tüm halkalarını kapsayan bir yatırım ve inşaat grubu. Şirket grubumuz sulama projesi ve elektrik santralinin planlama, tasarlama ve inşaatı açılarından dünya birincisi. Şirket grubumuz dünyanın 113 ülke ve bölgesinde faaliyet gösteriyor, 89 ülkede 100 milyar ABD Doları değerinde bin 207 sözleşmeyi uyguluyor, ENR tarafından seçilen dünyanın en büyük 250 müteahhitleri listesinde altıncı sırada, 150 güçlü tasarım şirketi listesinde ikinci sırada yer aldı.

Geçtiğimiz yıllarda PowerChina Avrasya bölgesinde ne gibi başarılar elde etti. Gelecek için ne gibi planlarınız var? Bu konuda okuyucularımıza bilgi verebilir misiniz?

2016 sonu itibariyle, PowerChina Avrasya Merkez Ofisi'nin sorumlu olduğu Türkiye, İsrail, Moğolistan dâhil 63 ülkede 21.8 milyar dolar değerinde 157 proje yürütüyoruz. 2016 yılında Avrasya Merkez Ofisi olarak 6.2 milyar dolarlık sözleşmeler imzaladık. Geçen bir yılda gerçekleştirdiğimiz ciro 2.223 milyar doları buldu, kârımız 150 milyon dolara ulaştı. Avrasya Merkez Ofisi'miz için belirlenen hedeflere ulaşıldı, ayrıca ilgili ülkeler için 14 bin 475 iş imkânı sağlandı.

2017 yılı, PowerChina'nın 13. Beş Yıllık Plan için başlangıç yılı. Önümüzdeki yıllarda pilot bölge olan Türkiye'den hareket ederek, Avrasya bölgesinde uluslararası ticaretimizi kolleklifleştirme, yerelleştirme ve globalleştirme dâhil üç adımlı gelişme stratejisi uygulayacağız. Bu kapsamda ilgili hükümetler ve müşterilerimize planlama ve tasarlama hizmeti sağlayacağız, kapsamlı sektör zincirimize ve yatırım gücümüze dayanarak daha fazla proje kazanıp sürdürülebilir ve sağlıklı gelişmemizi korumaya çalışacağız.

Sizce, Türkiye'deki sanayi, ticaret ve kültür ortamı, yabancı yatırımlı şirketlerin sağlıklı gelişmesine uygun mu?

Son yıllarda Türkiye ekonomisi hızla büyüyor, yatırım ortamı günden güne iyileşiyor ve yabancı yatırımcıların sağlıklı ve istikrarlı gelişmesi için nispeten uygun ortam var. En önemli unsur olarak, dış yatırımlara yönelik politikaların nispeten gevşek olması. Çinliler dâhil yabancı yatırımcıların Türkiye'de yatırım yapmaları teşvik ediliyor. Ülke yatırım

Sri Lanka'daki Moragahakanda Barajı Su Taşıma Yapıları Projesi.

çekme açısından birçok avantaja sahip. Altyapı tesisleri sistemi nispeten iyi durumda, tam donanımlı karayolu, demiryolu, liman ve havayolu ağı bulunuyor. Asya, Afrika ve Avrupa kıtalarının kesiştiği noktada yer almasından dolayı coğrafi bir avantajı var. Ülkede piyasasının dışa açılma düzeyi sürekli yükseliyor. Türkiye'de döviz kontrolü yok, muhasebecilik sistemi uluslararası kriterlere uygun ve çok şeffaf. Yeterli ve yetenekli insan kaynağına da sahiptir. Biz, yerli şirketleri davet ederek şirket kültürünü beraber tanıtıyoruz. Yerli muhasebeci ve avukat ekibi çalıştırıp yasal operasyonları yürütüyoruz. Bizce dışa açılan Çinli şirketler, bulundukları yörenin yönetimi ve diğer ilgili birimlerle etkileşimde olmalı. Kamu yararına olan etkinlik ve kültürel faaliyetlere de katılmalı.

Pakistan'daki rüzgâr enerjisi projelerinden bir örnek.

Çok yönlü ilerleme

Çin ile Kazakistan'ın bin 700 kilometreyi aşan ortak sınırı var ve iki ülkenin halkları arasındaki ilişkilerin geçmişi 2 bin yıl öncesine uzanıyor. Çin Devlet Başkanı Şi Jinping'in haziran ortasındaki Kazakistan ziyareti iki ülke yönetimi arasında ticaret, finans, altyapı, su mühendisliği gibi alanları kapsayan 10 anlaşmanın imzalanmasıyla sonuçlandı...

YU LINTAO

ÇİN Devlet Başkanı Şi Jinping, 10 Haziran'da tamamlanan son ziyaretiyle, göreve geldiği günden bu yana komşu Kazakistan'ı üçüncü kez ziyaret etmiş oldu. Kazakistan'ın Başkan Şi'nin İpek Yolu Ekonomik Kuşağı'nı (Kuşak ve Yol Girişimi'nin bir parçası olarak) inşa etmeyi önerdiği ülke olması itibarıyla, Şi'nin bu ülkeye sıklıkla gerçekleştirdiği ziyaretler, Çin-Kazakistan ilişkilerinin yanı sıra Kuşak ve Yol Girişimi'nin geliştirilmesi açısından büyük önem taşıyor. Kazakistan'ın Kuşak ve Yol Girişimi çerçevesinde Çin'in model ortağı haline geldiğine inanılıyor ve Şi'ni son ziyareti ikili ilişkilerin gelişmesine yeni bir enerji katacak.

Şi, Astana'da Kazakistan Devlet Başkanı Nursultan Nazarbayev'le yaptığı görüşmelerin ardından, iki ülke arasındaki karşılıklı politik güvenin hiç olmadığı kadar yüksek bir seviyeye ulaştığını ve Çin'in Kazakistan'la daha güçlü bir "ortak çıkar ve müşterek gelecek topluluğu" oluşturmakta kararlı olduğunu söyledi. Aslına bakarsanız, 1992'de diplomatik ilişkilerin kurulmasından bu yana Çin ile Kazakistan arasında her yıl karşılıklı üst düzey ziyaretler gerçekleştiriliyor. Sık resmi temaslar karşılıklı politik güvenin derinleşmesini sağladı. Aralık 2011'de iki ülke arasında kapsamlı bir stratejik ortaklık kurulduğunun açıklanmasıyla ilişkiler yeni bir aşamaya geçti.

İki ülke arasındaki işbirliği, Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında hayata geçirilen başarılı bir ortaklığın mükemmel örneği. Sanayi kapasitesi işbirliği vasıtasıyla Çin Kazakistan'a ileri ve en yeni verimlilik teknolojilerinin transferini sağladı; bu da başarılı sonuçlar üretti. Kazakistan'daki faaliyetlerini çeşitlendirmek isteyen China National Machinery Industry Corp., Power Construction Corp. of China, China Communications Construction Co. ve Huawei Technologies Co. gibi Çinli şirketler, Kazakistan'da çeşitli havacılık, enerji, telekom ve karayolu projelerini hayata geçirmek için yerel şirketlerle birlikte çalışmaya başladı.

Çerçeve anlaşması imzalandı

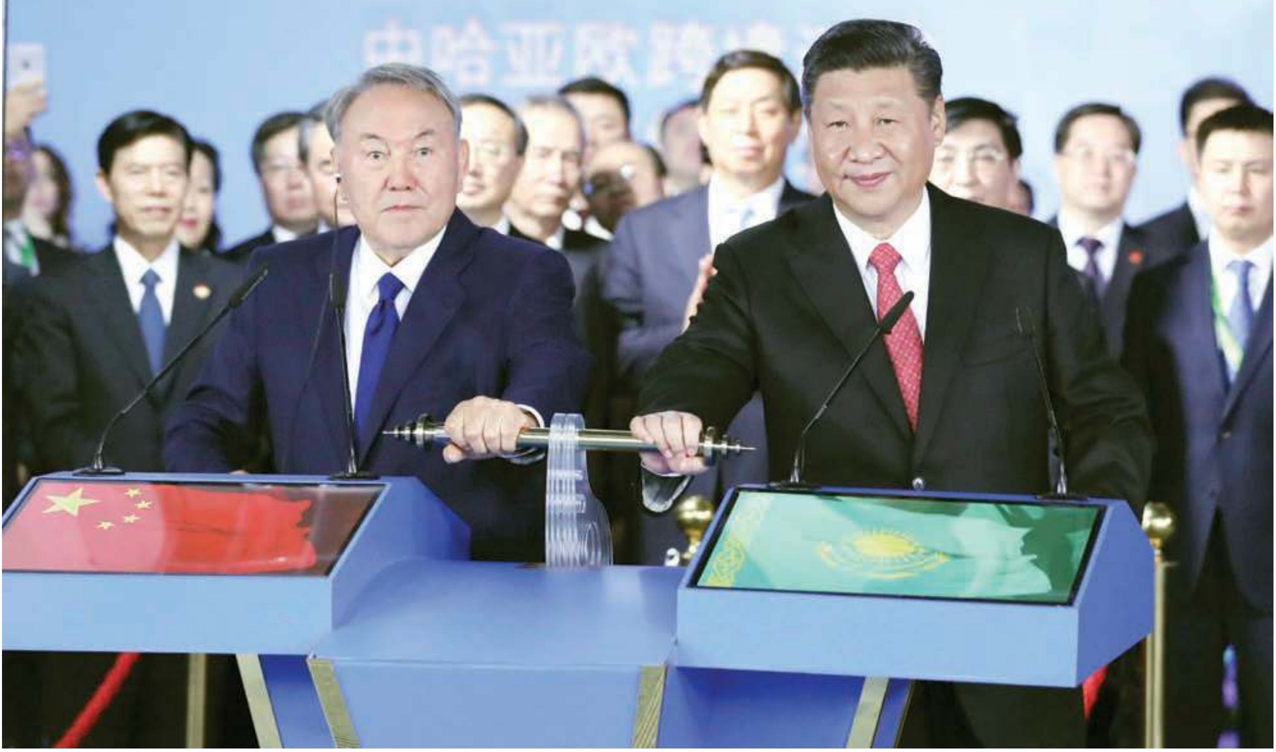
Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu'nun verilerine göre, iki ülke yönetimi son yıllarda kapasite işbirliğiyle alakalı bir çerçeve anlaşması imzaladı ve konu hakkında 12 diyalog gerçekleştirdi. 2014 sonunda Çin ve Kazakistan 14 milyar dolar değerinde sanayi kapasitesi işbirliği için ön anlaşmaya varıldı. Bu yılın mayıs ayına dek Çin ve Kazakistan 27 milyar dolar değerinde işbirliği projeleri, 2 milyar dolar değerinde kapasite işbirliği fonu için anlaşmaya vardı; ayrıca aynı amaç için 15 milyar dolar değerinde kredi tahsisi yapılmasına karar verildi.

Bugüne dek Kazakistan'da aralarında bakır madenleri, elektrolitik alüminyum ve çimento fabrikalarının da bulunduğu 34 proje tamamlandı ve üretime geçti. Kimya mühendisliği, demir dışı metaller, makina imalatı, yüksek teknoloji ve telekom gibi alanları kapsayan 43 proje de inşa halinde. Bu projeler sadece Kazakistan'ın sınai gelişimine katkıda bulunmayacak, aynı zamanda istihdam yaratacak ve sosyal ilerlemeyi hızlandıracak.

Yakın ekonomik işbirliği sayesinde Çin, Kazakistan'ın ikinci büyük ticaret ortağı ve dördüncü büyük yatırım kaynağı haline geldi. Bu arada Kazakistan da Çin'in ikinci büyük ticaret ortağı ve Bağımsız Devletler Topluluğu içinde en büyük yatırım destinasyonu. Kazakistan'daki Çin yatırımlarının toplam değeri 42.8 milyar ABD Doları'na ulaştı. 2017'nin ilk dört ayında karşılıklı ticaret hacmi yüzde 45.6 arttı. Çin'in Kazakistan'a verdiği kredilerin toplamı 50 milyar ABD Doları'nı aştı.

Artan politik ve ekonomik yakınlıkla birlikte halklar arası temaslar da güçlendi. Halen iki ülke arasında haftada 50'den fazla uçuş yapılıyor. 2016'da iki ülke arasında 500 bin karşılıklı ziyaret gerçekleştirildi. 14 bin Kazak öğrenci eğitimini Çin'de sürdürüyor. Kazakistan'da beş Konfüçyüs Enstitüsü ve yedi Konfüçyüs dersliği kuruldu; Çin üniversitelerinde de dört Kazakistan merkezi faaliyete geçti. Kazak şarkıcı Dimash Kudaibergen, Çin'de herkesin tanıdığı bir isim haline geldi. Popüler Çin film ve dizileri Kazakistan'da çok sayıda insan tarafından seyrediliyor.

Şi, Kazakistan ziyareti sırasında Astana'da düzenlenen 2017 İhtisas Fuarı'nın açılış törenine katıldı. İlk kez bir Orta Asya ülkesi böyle bir fuara ev sahipliği yaptı. Çin As-

Çin Devlet Başkanı Şi Jinping ve Kazak mevkidaşı Nursultan Nazarbayev, 8 Haziran'da, Kazakistan'ın Astana şehrinde düzenlenen Expo 2017'de, Çin'in ulusal pavyonunda videolink bağlantısıyla iki kilit sınırötesi ulaşım üssünü inceledi. *(FOTO: XINHUA)*

tana'daki fuara tam destek verdi ve etkinliğe katılacağını açıklayan ilk ülke oldu. İki ülke, birbirine duyduğu güveni bu tür büyük organizasyonlar düzenleyerek çeşitli kereler ortaya koydu. Bu durum, komşu ülkeler arasındaki karşılıklı güvene dair iyi bir örnek teşkil ettiği için Çinli ve Kazak akademisyenlerden büyük övgü aldı. Kazakistan, Çin'in önerdiği Kuşak ve Yol Girişimi'ni ve Asya Altyapı Yatırım Bankası'nı destekleyen ilk ülkelerden biriydi. 2015'te Zafer Günü törenine üst düzey bir temsilci heyeti gönderen Kazakistan, bu yılın mayıs ayında gerçekleştirilen Kuşak ve Yol Uluslararası İşbirliği Forumu'na da katıldı.

Stratejik sinerji

Başkan Şi, elde edilen mevcut başarılar ışığında, Kuşak ve Yol Girişimi kapsamında işbirliğinin geliştirilmesi için sarf edilen ortak çabanın daha da güçlendirilmesi çağrısında bulundu.

Kazak gazetesi Aikyn Gazeti'de kendi adıyla yayımlanan makalesinde Şi, şu noktalara dikkat çekti: "Kalkınma stratejilerimiz arasında daha hızlı sinerji yaratmalıyız ve Kuşak ve Yol Forumu'nun sonuçlarını hayata geçirmek için birlikte çalışmalıyız. Bağlantılılığı güçlendirmek ve ticareti kolaylaştırmak için sınır kapıları, ulaşım ve lojistikte işbirliği potansiyelimizi daha da açığa çıkarmalı, Yeni Avrasya Kara Köprüsü, Çin-Orta ve Batı Asya Ekonomik Koridoru ve Batı Avrupa-Batı Çin Yolu gibi projelerin inşasına hız vermeliyiz."

Girişimin ilk önerildiği günden bu yana Kazakistan bu bölgesel kalkınma planına büyük önem verdi. Başkan Nazarbayev, birçok kez övgüyle bahsettiği girişimin kendi ülkesinin ve diğer bölge ülkelerinin ekonomik kalkınmasına muazzam katkıda bulunabileceğini vurguladı.

Kazakistan, dünyanın karayla çevrili en büyük ülkesi. Altyapı, hizmet ve ticaret ağlarının geliştirilmesine öncelik veren Kuşak ve Yol Girişimi, bu Orta Asya ülkesinin dünyanın diğer bölgeleriyle kara ve deniz bağlantılarını güçlendirmesini sağlayabilir.

Şi'nin İpek Yolu Ekonomik Kuşağı'nı önermesinden bu yana bölgesel bağlantılılıkta birçok ilerleme sağlandı. 2014'te Çin ve Kazakistan'ın ortak inşa ettiği lojistik terminalinin ilk aşaması, Çin'in doğusundaki Jiangsu eyaletine bağlı Lianyungang limanında faaliyete geçti ve karayla çevrili Kazakistan'a ürünlerini yurtdışına göndermek için yeni bir yol sundu. Şubat 2015'te yaklaşık 100 konteyner taşıyan ilk yük treni Lianyungang'dan Kazakistan'ın Almatı şehrine doğru yola çıktığında her iki taraf için de ulaşım süre ve masraflarını aşağı çekti.

İki lider aynı fuarda Çin ulusal pavyonunu gezdi. *(FOTO: XINHUA)*

Parlak bir gelecek

Hong Kong Kongre ve Sergi Merkezi'nde 1 Temmuz günü tarihi bir sahne yaşandı. Eskinin balıkçı köyü, şimdinin dünya metropolü Hong Kong, karşıladığı yeni idari amiriyle yeni bir yolculuğa çıktı. Anavatanına döndükten 20 yıl sonra Hong Kong yeni bir gelişme sürecine girmeye hazırlanıyor…

ZAN JIFANG

1 TEMMUZDA Lam Cheng Yuet-ngor, geleneksel bir Çin kıyafeti olan açık pembe renkteki ipek qipao'su ve Çin tarzı işlemeli beyaz uzun ceketiyle, sağ eli havada, Çin'in Hong Kong Özel İdari Bölgesi'nin (ÖİB) beşinci idari amiri olarak yemin edip görevine başladı.

Çin Devlet Başkanı Şi Jinping de törene katıldı ve yeni ÖİB hükümetinin üyelerinin yemin ederek göreve başlamasına tanıklık etti. Lam dışında beşinci dönem ÖİB yönetiminin üst düzey görevlileri Xi'nin önünde yemin ettikten sonra Yürütme Konseyi üyelerinin yemin törenine de Lam nezaret etti.

Büyük törende aynı zamanda Hong Kong'un anavatana dönüşünün 20. yıldönümü kutlandı. Törenin düzenlendiği mekan, 1 Temmuz 1997'de şehrin İngiltere'den Çin'e geçtiği ve Hong Kong ÖİB yönetiminin resmen kurulduğu törenin yapıldığı yerdi.

Törende bir konuşma yapan Şi, "Bir Ülke, İki Sistem" ilkesinin son 20 yılda Hong Kong'da büyük bir başarı elde ederek Hong Kong'la ilgili tarihi sorunların giderilmesi için en iyi çözüm ve ÖİB'in istikrar ve refahı için en iyi kurumsal düzenleme olduğunu ispatladığını söyledi. Şi, Hong Kong'daki bazı yeni koşullar ve sorunlar karşısında "Bir Ülke, İki Sistem" ilkesinin nasıl daha iyi uygulanabileceğine dair dört öneride bulundu: "Bir ülke" ile "iki sistem" arasındaki ilişkileri doğru idare etmek; Çin Anayasası ve Hong Kong Temel Yasası'nı baz alan bir yönetişim; gelişmeye odaklanmak; toplumda istikrar ve uyumu korumak... Şi, "Gelişme ebedi bir tema ve Hong Kong'un refahının da temeli. Aynı zamanda Hong Kong'un bütün sorunlarını çözecek altın bir anahtar" diye konuştu.

Birliğin önemine de değinen Şi, tüm ülkeye sosyalist sistemiyle anakara ve kapitalist sistemiyle Hong Kong için daha iyi bir geleceğe güven duyma çağrısında bulundu.

Lam da Hong Kong'u önümüzdeki beş yılda yeni başarılara taşıyacağına dair kendine duyduğu güveni ve kararlılığı ifade ederken üstlendiği görevin büyük bir onur, aynı zamanda kamu hizmeti kariyerindeki en büyük meydan okuma olduğunu söyledi.

Yönetiminin öncelikle halkın hükümete duyduğu güveni güçlendirmeye odaklanacağını belirten Lam, yeni yönetimin halka hizmet verirken iletişim ve koordinasyonu daha da ileri taşıyacak daha yenilikçi bir tutum takınacağının altını çizdi. Geleceğe duyduğu güvenin temelinde merkezi hükümetin devam eden desteği ve Hong Kong halkının nesiller boyunca oluşturduğu kurumsal üstünlüğün bulunduğunu söyleyen Lam, "Güçlü yönlerimizden en iyi şekilde faydalanır ve ülkenin gelişiminin sunduğu fırsatları değerlendirirsek, Hong Kong'un geleceği daha parlak olacak" dedi.

Büyüyen ekonomi

Hong Kong son 20 yılda bir sömürgeden enerjik bir metropole dönüştü. Çin, 1 Temmuz 1997'de 150 yılı aşkın bir süre boyunca devam eden İngiliz sömürge yönetimini sonlandırarak Hong Kong'un hükümranlık haklarını devraldı. Resmi devir öncesinde şehirde kapitalist bir ekonominin sosyalist bir sistemde ayakta kalıp kalamayacağına dair ciddi endişeler vardı.

Bu karamsar bakış açısının doğrudan bir sonucu olarak, o dönemde Hong Kong'dan bir göç dalgası yaşandı. Şu anda, aradan geçen yirmi yılın ardından, Hong Kong sadece ayakta değil, aynı zamanda daha sağlıklı.

Hong Kong ÖİB yönetimi tarafından ya-

Kutlamalar sırasında limanda büyük bir havai fişek gösterisi düzenlendi. *(FOTO: XINHUA)*

yımlanan verilere göre, Hong Kong son 20 yılda istikrarlı bir ekonomik büyüme sergiledi. 2016'da GSYİH'si 1997'ye kıyasla yüzde 81 artarak 320 milyar ABD Doları'na ulaşan Hong Kong'un bu yılın mart ayı itibarıyla bütçe rezervleri 1 trilyon Hong Kong Doları (128.27 ABD Doları) oldu. 1997'de ise bu rakam 370.7 milyar Hong Kong Doları'ydı (47.55 milyar ABD Doları). Hong Kong Para İdaresi'nin yönetimindeki resmi döviz rezervi, 1997'de 92.8 milyar ABD Doları iken geçen şubatın sonunda 390.5 milyar ABD Doları'na yükseldi.

Son altı yılda işgücü pazarı da düşük işsizlik oranıyla birlikte istikrarlı bir seyir izledi. 2016'da istihdam edilen toplam nüfus 3.8 milyona ulaştı. Bu, 20 yıl öncesiyle karşılaştırıldığında 650 binlik bir artış anlamına geliyor.

Hong Kong'da insanlar uzun bir ömrün keyfini çıkarıyor. Erkeklerde 81, kadınlarda 87 olan ortalama yaşam süresiyle Hong Kong, bu istatistikte gelişmiş ekonomiler arasında ilk sıralarda yer alıyor.

Hong Kong'un ekonomik serbestliği uzun vadede uluslararası düzeyde de teyit edildi. İsviçre'nin Lozan kentindeki Uluslararası Kurumsal Gelişme Enstitüsü'ne bağlı Dünya Rekabet Gücü Merkezi tarafından hazırlanan dünya rekabet gücü sıralamasında Hong Kong iki yıl üst üste listenin en tepesinde yer aldı.

Kanadalı kamu politikaları düşünce kuruluşu Fraser Enstitüsü, 2016'da Hong Kong'un dünyanın "ekonomik açıdan en serbest" bölgesi olduğunu açıkladı. Şehir enstitüden üst üste bir kaç yıldır bu unvanı alıyor. Hong Kong, Washington merkezli düşünce kuruluşu Heritage Foundation tarafından da üst üste 22 yıldır dünyanın en serbest ekonomisi seçiliyor.

Hong Kong'un mükemmel iş ortamı nedeniyle denizaşırı ülkelerden ve anakaradan 8 bine yakın şirket burada ofis açtı; 3 bin 800 kadar işletme de bölgesel merkez kurdu.

Bir ülke, iki sistem

Hong Kong'un ekonomik başarısının temelinde serbest ve açık ticaret, hukukun üstünlüğü, adil rekabet ve basit bir vergi sistemi bulunduğu konusunda hemen herkes hemfikir. Ama üzerinde uzlaşılan bir diğer nokta da şu: Hong Kong'un anavatana döndükten sonra devam ettirdiği refah ve istikrarın köşe taşlarından biri,

İdari Amir Lam Cheng Yuet-ngor

Lam Cheng Yuet-ngor Hong Kong Özel İdari Bölgesi'nin (ÖİB) beşinci ve ilk kadın idari amiri. 1957 doğumlu Lam Hong Kong'un yerlilerinden. 26 Mart 2017'de yapılan idari amir seçimlerini kazanan Lam, 31 Mart tarihinde merkezi hükümet tarafından atandı. 1 Temmuz'da da yemin ederek göreve başladı. Kamu sektöründeki kariyerine 1980 yılında Hong Kong Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra başlayan Lam uzun yıllardır hükümet için çalışıyor.
2000 yılından bu yana Hong Kong ÖİB yönetiminde çeşitli görevler üstlenen Lam, bu sürede toplumsal refah departmanının direktörlüğü, konut, planlama ve arazi müsteşarlığı, Londra'daki Hong Kong ekonomi ve ticaret bürosunun genel direktörlüğü ve içişleri müsteşarlığı gibi mevkilerde bulundu.
2007 yılında kalkınma müsteşarlığına getirilen Lam, 2012'de yönetimin baş müsteşarlığını üstlendi. Bu, Hong Kong'da üst düzey bir resmi görevlinin yükselebileceği en kıdemli pozisyon. Evli olan Lam'ın iki oğlu var.

Başkan Şi, Hong Kong Özel İdari Bölgesi'nin yeni idari amiri Lam Cheng Yuet-ngor ve diğer yetkililerle birlikte şehrin altyapı projelerini inceliyor. *(FOTO: XINHUA)*

Victoria Limanı'nda 20. yıl nedeniyle 100'ü aşkın balıkçı teknesi bir geçit töreni düzenledi. *(FOTO: XINHUA)*

"Bir Ülke, İki Sistem" ilkesinin başarıyla uygulanması. Merkezi hükümetin Hong Kong İrtibat Bürosu'nun eski direktörü Zhang Xiaoming, yeni bir politik uygulama, yeni bir sistem ve yeni bir yönetişim modeli olduğunu söylediği ilke için "Bence 20 yıllık uygulama düzgün ve kesin bir değerlendirme yapmamız için yeterli. Bu ilke, Hong Kong sorununu çözmenin en iyi yolu" diyor.

Hong Kong ÖİB'nin eski idari amiri Leung Chun Ying, söz konusu kavramın bilimsel ve pragmatik olduğunu belirtiyor. Hong Kong Doları'nın anavatana döndükten sonra da Hong Kong'un resmi para birimi olması kararına atıfla Leung, "Bu 'Bir Ülke, İki Sistem' ilkesi doğrultusunda uygulamaya konan politikalardan biriydi. 1997'den önce kimse bir ülkenin aynı anda iki para birimi olmasını tahayyül bile edemezdi" diyor.

Hong Kong ÖİB'nin ilk idari amiri Tung Chee Hwa'ya göre, "Bir Ülke, İki Sistem" ilkesi Hong Kong için çok önemli: "1997'den bu yana söz konusu ilkenin birçok somut fayda ürettiğini gördük."

Yeni idari amir Lam da "Resmi kurumlarımızı, bağımsız yargı sistemimizi, özgürlüklerimizi, insan haklarımızı ve yasal sistemimizi muhafaza ettik; bu da 'Bir Ülke, İki Sistem' ilkesinin en baştaki amacı olarak görülebilir" değerlendirmesini yapıyor ve ekliyor: "Hong Kong'un kendine has sisteminin devam ettirilmesiyle Hong Kong'un refahı ve istikrarı korundu." Şehir, bu sayede, uluslararası finans, taşımacılık ve ticaret üssü statüsünü sürdürdü.

Yapısal uyum

Ancak sürdürülen ekonomik büyümeye karşın Hong Kong gelişiminde bir darboğazla karşılaştı. Ekonomisinin yapısı hızla değişen dış ortama uyumlanamadı. Finans ve hizmet gibi geleneksel sektörlere fazlasıyla bağımlı şehirde imalat sektörü uzun süredir gelişmedi. Bunun farkına varan ÖİB yönetimi Hong Kong'un ekonomik yapısını optimize etmek ve güçlü yönleri temelinde şehirde yeni sektörlerin gelişmesi sağlamak için bir takım önlemler aldı. Kültür, yenilik ve teknoloji, yönetimin gelecekte teşvik edeceği başlıca alanlar.

Meşhur Victoria Limanı'nın yanında Batı Kowloon Kültür Bölgesi inşa ediliyor; burası dünya çapında, kapsamlı bir kültür ve sanat alanı olacak. ÖİB yönetimi tarafından şehirde bir kültür sanayii yaratmak için atılmış iddialı bir adım bu. Bölgenin resmi sitesine göre, projenin vizyonu Hong Kong'un sanat ve kültür sektörünün uzun vadeli gelişme ihtiyaçlarını karşılamak, kaçırılmayacak kadar cazip ve kaliteli programlar sunmak, kültürel ve yaratıcı sektörlerin organik büyüme ve gelişimine katkıda bulunmak, yeni yetenekler çeken ve yetiştiren bir merkez haline gelmek. 40 hektar genişliğindeki bir alana yayılan bölge dünyanın en büyük kültür projelerinden biri. Tesislerin birçoğu beş yıl için-

Halk Kurtuluş Ordusu'nun Hong Kong Garnizonu halkın ziyaretine açıldı. *(FOTO: XINHUA)*

de hizmete girecek.

Bölgenin sembol gösteri sanatları mekanı Xiqu Merkezi gelecek yıl açılacak. Batı Kowloon Kültür Bölgesi İdaresi'nin gösteri sanatları direktörü Louis Yu, "Mekan geleneksel opera sanatının performans, yeni repertuar, eğitim, araştırma ve değişim programları vasıtasıyla korunmasına ve gelişimine katkıda bulunma misyonunu üstlenecek" diyor.

Yeni büro oluşturuldu

Hong Kong, kültür sanayiini desteklemenin yanı sıra itici gücünü yenilik ve teknolojinin oluşturduğu yeni bir kalkınma hamlesi başlattı. 2015'te ÖİB yönetimi, politika üretmek ve bu sektörün gelişimini kordine etmek için yeni bir büro oluşturdu.

Hong Kong Science and Technology Parks Corp.'un başkanı Fanny Law, Hong Kong'da yenilik ve teknoloji sektörünün başlangıç tarihi olarak 1999'a işaret ediyor. 2000'den bu yana ÖİB yönetimi de bu alana yaptığı yatırımları artırıyor. Halen Hong Kong dünyanın en hızlı büyüyen ilk beş bilim ve teknoloji yenilik merkezi arasında yer alıyor. Yetenek ve Ar-Ge kabiliyeti, Hong Kong'un bu alanda ilerleme kaydedebilmek için sahip olduğu başlıca avantajlar.

Olgunlaşmış yenilik ve teknoloji ekosistemi sayesinde Hong Kong çok sayıda birinci sınıf bilim ve araştırma kuruluşunun şehirde şube açmasını sağladı. Şubat 2015'te dünyanın en büyük ve en prestijli tıp okulları arasında yer alan İsveçli Karolinska Enstitüsü, Hong Kong'da bir araştırma merkezi kuracağını açıkladı. Bu, enstitünün ilk denizaşırı şubesi. Aynı yılın kasım ayında Massachusetts Institute of Technology Hong Kong'da bir yenilik merkezi kuracağını duyurdu. Bu da üniversitenin denizaşırı bir ülkede açacağı ilk yenilik merkezi. Araştırma ve geliştirmeye odaklı Hong Kong Bilim Parkı şu anda 638 şirkete ev sahipliği yapıyor ve parkta 13 binin üzerinde insan çalışıyor.

Bilim Parkı hızla büyüyor

Parkın sağlıklı yaşlanma platformunun teknik lideri Ling, parkın kendine çekmeyi başardığı en kıdemli yeteneklerden biri. İki yıl önce göreve başlayan Carrie Ling, daha önce üniversitede öğretim üyesiydi.

"Burada çalışmayı tercih etmemin sebebi şirketlere yardım ederken aynı zamanda biyomedikal bir ekosistemin inşasına katkıda bulunmak; bu da Hong Kong'da genç insanlara daha fazla iş fırsatı sağlayacak bir şey" diyen Ling sözlerini şöyle sürdürüyor: "Bilim Parkı hızla büyüyor. Parkta 90 civarında biyomedikal şirket var ve bunlar sektörün farklı alanlarını kapsıyor."

Hong Kong ÖİB yönetiminin Yenilik ve Teknoloji Müsteşarı David Chung Wai-Keung, gelecekte Hong Kong ile anakara arasında çift taraflı sermaye akışı gibi alanlarda daha yakın bir ilişki kurulması gerekeceğini söylüyor ve ekliyor: "Hong Kong bilimsel araştırmada güçlü. Ülkenin başlıca araştırma programlarında görev alan, Çin Bilimler Akademisi'nden 30'un üzerinde akademisyene sahibiz. Bilim ve teknolojide Hong Kong ile anakara arasında büyük bir işbirliği potansiyeli bulunuyor."

Hong Kong hakkında

Konum: İnci Nehri Deltası'nın hemen ağzında, Çin anakarasının güney sahilinde
Yüzölçümü: Bin 105 kilometrekare
Nüfus: 7.34 milyon
İklim: Belirgin mevsimlerle subtropik
Yönetimin başı: İdari Amir
Kabine: Yürütme Konseyi
Yasama: Yasama Konseyi (70 sandalyeli)
En yüksek mahkeme: Nihai Temyiz Mankemesi
Resmi diller: Çince, İngilizce
GSYİH: 320 milyar ABD Doları (2016)
Para birimi: Hong Kong Doları (1 HKD=0.128 ABD Doları)

Pazara erişim kolaylaştırıldı

Çin Başbakanı Li Keqiang, Dünya Ekonomik Forumu'nun Yeni Şampiyonlar Yıllık Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, imalat sektörlerinde pazar erişiminin daha da genişletileceğini, yabancı mülkiyet üzerindeki kısıtlamaların gevşetileceğini söyledi…

YU SHUJUN

ÇİN'İN kuzeydoğusundaki Liaoning eyaletine bağlı Dalian'da gerçekleştirilen açılış töreninde konuşan Çin Başbakanı Li, Çinli şirketlerle yabancı şirketlere eşit muamele edileceğini söyledi.

Çin ayrıca uluslararası açıdan rekabetçi, sağlıklı bir iş ortamı yaratmak ve bunu dışa daha da açmak için bir adım attı. Çokuluslu şirketlerin karlarını yeniden Çin'e yatırıp, ülkede bölgesel merkezler kurmaları sağlanacak. Yatırımlarını ülkenin orta ve batı kısımlarının yanı sıra, kuzeydoğusundaki eski sanayi üslerine yaymaları teşvik edecek. Başbakan Li, Çin'in önümüzdeki beş yılda 8 trilyon ABD Doları değerinde mal ithalatı yapacağının altını çizdi. Ülkenin istikrarlı, uzun vadeli büyümesi ve büyüyen dışa açıklığı sayesinde en cazip yatırım destinasyonlarından biri olmaya devam edeceğini de vurguladı.

Dalian toplantısı

Dünya Ekonomik Forumu tarafından 2007'de oluşturulan ve Yaz Davosu olarak da bilinen Yeni Şampiyonlar Yıllık Toplantısı dönüşümlü olarak Çin'in kuzeyindeki iki kıyı şehri, Tianjin ve Dalian'da yapılıyor. Dalian'da 27-29 Haziran tarihleri arasında düzenlenen bu yılki foruma 90 ülke ve bölgeden bin 500 hükümet yetkilisi, girişimci, akademisyen ve medya temsilcisi katıldı. "Dördüncü Sanayi Devrimi'nde Kapsayıcı Büyümeyi Başarmak" başlığını taşıyan toplantı, teknoloji ve politika yeniliklerinin anlamlı işlere ve sürdürülebilir kalkınmaya öncelik tanıyan, daha kapsayıcı bir ekonomik büyüme tarzını nasıl hızlandırabileceğine odaklandı.

Başbakan Li, açılış töreninde yaptığı konuşmada, yeni iş imkanları yaratmanın kapsayıcı büyüme açısından asli bir unsur teşkil ettiğini, Çin'in kalkınmasına öncelik verdiklerini ifade etti. Hükümetin istihdamı ekonomik performansın kilit göstergesi olarak gördüğünü belirtti. İstikrarlı büyümeyi teşvik etmenin başlıca amacının istihdamı güvence altına almak olduğunu belirten Li, Çin'in 900 milyonu aşkın bir iş gücüne sahip olduğunun altını çizdi. Her yıl üniversiteler ve orta dereceli okullardan 13 milyon öğrenci mezun oluyor; ayrıca çok sayıda kırsal işçi kasaba ve şehirlere göç ediyor. Çin istihdamı destekleyici bir politika uyguluyor. Yeni şirketlerin kurulmasını teşvik ediyor, üniversite mezunları için hedefe yönelik istihdam programları oluşturuyor. Göçmen işçilerin kendi memleketinde kendi işini kurmaları desteklenip, işten çıkarılan işçilere ve engelli insanlara istihdam yardımı sağlanıyor.

Son yıllarda Çin'de kent sakinleri için yılda ortalama 13 milyon iş yaratıldı, ülkede kayıtlı şehir işsizliği oranı da yüzde 5 civarında. Güvenilir bir uluslararası kuruluş

Kıyı şehri Dalian. *(FOTO: XINHUA)*

Çin Başbakanı Li Keqiang, toplantıda Çinli ve yabancı iş insanlarıyla görüştü. *(FOTO: XINHUA)*

tarafından kısa süre önce yapılan çalışmaya göre, çeşitli kalkınma göstergeleri itibarıyla Çin istihdam performansında dünyanın zirvesinde yer alıyor. Ülkede istihdam gayet güçlü seyrediyor. Çalışmaya dahil edilen kentsel bölgelerdeki işsizlik oranı, mayıs ayında yüzde 4.91'e gerileyerek son yılların en düşük seviyesine indi.

Kapsayıcı büyüme

Bu arada, Çin'de vatandaşların gelirindeki artış GSYİH büyümesiyle aynı hızda gerçekleşti. Gelir eşitsizliğini ölçen Gini Katsayısı Çin'de gerilemeye devam ederken, orta gelir grubu da büyüyor. Li, konuşmasında "Bu, 1.3 milyarın üzerinde nüfusa sahip gelişmekte olan bir ülke için dikkate değer bir başarı. Aynı zamanda dünyadaki kapsayıcı büyümeye de önemli bir katkı" dedi.

Li, Çin'in kapsayıcı büyümeyi hayata geçirmenin etkin bir yolu olan kitlesel girişimciliği ve yeniliği ileri taşıma gayretlerinde de beklenenden iyi sonuçlar elde ettiğini sözlerine ekledi.

Çin'in bu girişimi başlattığı 2014'ten bu yana her gün ortalama 40 bin yeni pazar varlığı kuruldu. Bunların arasında 14 bin yeni tescil edilmiş işletme de vardı. Hatta mayıs ayında yeni tescil edilmiş girişimlerde günlük sayı 18 bine ulaştı. Çin hükümeti e-ticaret, mobil ödeme ve bisiklet paylaşımı gibi yeni sektörlere odaklandı. Bu sektörlerde yeni iş formları ve modellerine ilişkin, hızlı ve sağlıklı gelişmeyi sağlayacak kapsayıcı, basiretli bir mevzuat yaklaşımı benimsendi.

Sonuçta insanların yaşamı kolaylaştı ve çok sayıda yeni iş yaratıldı. Yeni sektörler ve yeni iş modellerini de içeren yeni büyüme, kentlerde yeni iş imkanını geçen yıl yüzde 70 artırdı. Kitlesel girişimcilik ve yenilik, yeni büyüme güçlerini destekleyerek gelişmekte olan sektörlerin hızla büyümesini sağladı. Geleneksel sektörlere yeniden enerji verdi. Çin'de geçen yıl paylaşım ekonomisinin pazar değeri, bir önceki yıla göre yüzde 100 artarak 3.5 trilyon yuana ulaştı. Paylaşım ekonomisine dahil olan insan sayısı ise 600 milyonu buldu.

Dünya Ekonomik Forumu'nun Yeni Şampiyonlar Yıllık Toplantısı Dalian'da yapıldı. *(FOTO: XINHUA)*

Çin'in bilinmeyenlerine götürüyor

Duayen turizmci Faruk Pekin, 22 yıldır yaptığı Çin gezilerinde bu yıl yeni bir sayfa açıyor. "Çin'in Bilinmeyenlerine Gezi" başlığı altında yapacağı çok özel içerikli üç haftalık gezinin bir ilk olduğunu anlatan Pekin, katılımcıların kültür, tarih ve doğaya doyacaklarını söylüyor…

ÖZLEM KAPAR BAYBURS

Kaplan Tepesi, Suzhou.

TÜRKİYE'DE kültür turizmi denilince ilk akla gelen marka olan Fest Travel'ın sahibi Faruk Pekin 70. yaşını bir kitapla kutluyor. 'Gezmek Yaşamaktır" adlı kitabını geçtiğimiz günlerde piyasaya çıkaran Pekin için Çin, mutlaka görülmesi gereken bir ülke. Kitabında "Çin Uyanınca", "Beijng'te Üç Gün" ve "Yeni Milenyumun Kenti Şanghay" başlıkları altında üç tane Çin ile ilgili yazı olan Pekin, gezi rotaları çıkarıyor ve izlenimlerini aktarırken, seyahat ipuçları da veriyor.

Türklerin Çin'le geçmişten bu yana yakın ilişkileri olduğunu vurgulayan Pekin, turistik ilişkilerin de geliştiğini kaydediyor. Fest Travel olarak 22 yıldır Çin'e gezi düzenlediklerini anlatan Pekin, "Çin Uyanınca" başlığı altında Çin uygarlığının geçmişini ve bugününü anlattıkları geziyi her yıl iki kez yaptıklarını ifade ediyor.

Çin turlarında başlangıç noktasının Beijing olduğunu ifade eden Pekin, şehir içi gezide Ming ve Qing hanedanlarının sarayı "Yasak Şehir" ve Gök Tapınağı'nı ziyaret ettiklerini, Tiananmen Meydanı, Göksel Barış Kapısı, Ön Kapı (Çianmen), Çin halkının yüz yıllık savaşını simgeleyen Halkın Kahramanları Anıtı ve Mao'nun anıt mezarını gezdiklerini belirtiyor. Vakit varsa UNESCO Somut Olmayan Miras Listesi'nde yer alan Pekin Operası'nı da izlemeyi tavsiye eden Pekin, sonraki gün Büyük Çin Seddi gezisinin olmazsa olmaz olduğunu söylüyor. Pekin, "Çin'e 1995'te ilk gittiğimde Çin Seddi'nin geziye açılan bölümü sadece 8 km civarındaydı, şimdi restorasyonlarla 40 km'ye ulaşmış durumda. Turistler daha kolay gezsin diye teleferikler yapılıyor. Çok etkileyici bir yapı" diyor.

XI'AN, ŞANGHAY, SUZHOU

Çin'e giden birinin mutlaka Xi'an kentine gitmesi gerektiğini vurgulayan Faruk Pekin, burada o meşhur Toprak Askerler Ordusu'nun görüleceğini söyleyerek, "Eğer tarihe biraz meraklıysanız Banpo Arkeoloji Müzesi'ni mutlaka ziyaret etmelisiniz. Çin'deki en

Türk turistlere Çin tavsiyeleri

- Mutlaka Beijing, Xi'an, Şanghay, Guilin, Guangzhou'yu görün. Türk Hava Yolları'nın çok sık seferleri var. Beijing'ten başlayıp Guangzhou'dan dönmek mümkün. Bu tur 7-8 günde yapılabilir.
- Vize almak erken başvurmak kaydıyla kolay. Zaten arada aracı şirketler var.
- Bu yıl Kurban Bayramı dönemi Çin'e gitmek için ideal bir zaman. Çünkü Kurban Bayramı'ndan bir ay sonra Çin'de geleneksel bir bayram var ve o dönem seyahat kalabalıktan çok zorlaşacaktır.
- Çin'de fiyatlar oldukça uygun, servis açısından hiç de pahalı değil. Çin'e yapılan turları bu fiyatlarla Avrupa'da yapmak mümkün değil. Üstelik fiyatlara uçaklar da dahil, her şey dahil sayılan bir tur.
- Çin'deki oteller Türkler'in tercih ettiği gibi çok kullanışlı; oldukça modern ve geniş.
- Çin'de Türklerin damak tadına en uygun yemek Guangzhou'da var. Türklerin Çin lokantalarında gördüğü noodle, sebzeler vs. Guangzhou'da bulunabilir. Ekmek hiç yok, onun yerine kızarmış patates yiyebilirsiniz. Pilav yerine kızarmış pirinç yemek mümkün. Otellerin çoğunda kahvaltıda batı tarzı yiyecekler mevcut. Uluslararası otellerin çoğunda hem Çin yemeği, hem Batı tarzı yemekler çıkıyor. Bu arada sokak yemeklerinde çok iyiler, mutlaka denemelisiniz. Yemek öncesinde, sırasında ve sonrasında hep çay ikramı var.
- Çin'e gitmeden Budizm, Taoizm, Konfüçyüşçülük gibi dinlerle ilgili okuma yapmak, o kültürü anlamak için faydalı olacaktır.

eski Neolitik dönem kazı alanı. Bu arada Xi'an'da çok güzel bir Müslüman mahallesi var ve orada da adı Ulu Camii olan mimarisi Pagoda tarzlı bir cami var; mutlaka görülmeli" diye konuşuyor.

Türkler için Şanghay'dan Suzhou'ya cezbedici olduğunun altını çizen Pekin, Şanghay Müzesi'nin muhteşem olduğunu kaydediyor. Pekin, "Bu kente sadece bu müzeyi görmek için bile gidilebilir" diyor. Şanghay'dan Suzhou'ya geçilebileceğini, burada Çin'in meşhur güzel bahçelerinin gezilebileceğini söyleyen Pekin, Guilin'de Li Nehri üzerinde olağanüstü jeolojik oluşumlar, piramitler ve koniler arasında tekne gezisi yapıldığını aktarıyor.

Bu gezileri her yıl en az iki, en çok da beş-altı kez Mayıs ve Eylül aylarında düzenlediklerini bildiren Faruk Pekin, Tibet Özerk Bölgesi'nin Türklerin en çok tercih ettiği turistik alanlar arasında olduğunu anlatıyor. Pekin şöyle konuşuyor:

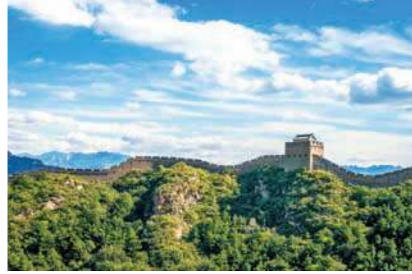
"Tibet gezisini sadece Tibet olarak ve bazen de Tibet-Butan turları olarak yapıyoruz. Tibet'e Batılılar çoğunlukla Katmandu üzerinden gidiyorlar ama Beijing, Şanghay ve Chengdu'dan da hem uçakla hem de hızlı trenle gitmek mümkün. Tibet'te başkent Lasa önemli, Potala Sarayı dünya çapında bir yapı. Büyük Buda Tapınağı ve çevresi unutulmaz deneyimler yaşatıyor. Jokhang Manastırı yerel halkın en çok bulunduğu dini bir yapı. Tibet'in ikinci büyük kenti Xigaze de ziyaret edilmesi gereken yerler arasında."

Çin'e sürekli yaptıkları turlar arasında Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi olduğunu da ifade eden Faruk Pekin, Çin'in en eski uygarlıklarının doğum yeri olan Sarı Irmak, Dunhuag, Urumçi ve Kaşgar'ın tur durakları arasında olduğunu aktarıyor.

Faruk Pekin

Bu tur ilk kez yapılacak

Bu yıl 8-24 Eylül tarihleri arasında "Çin'in Bilinmeyenlerine Gezi" başlığı altında ilk kez bir tur gerçekleştireceklerini açıklayan Pekin, bu içerikte bir gezinin Türkiye'den ilk kez yapılacağını anlatıyor. Üç hafta olarak planlanan geziye 27 kişinin katılacağını kaydeden Faruk Pekin şunları anlatıyor: "Bu gezi Çin'de de ilk kez yapılacak. Tasarımı tamamen bana ait bir gezi. Bu gezide çok sayıda Budist mağaraları, bazı etnik yapılar, epey bir doğal güzellikler var. Chengdu'dan Beijing'e uçup oradan Datong'a gideceğiz. Orada Budist kaya oyma olan Yungang mağaralarını gezeceğiz. Tapınakları da gezdikten sonra Wutaishan'a geçiyoruz. Arada ahşap pagadolar, tapınaklar var. Sonra Chengdu'ya gidiyoruz. Yine tapınaklar, mağaralar, Dunhuang tarihi yapıları, Shuanglin Manastırı, Pagoda Ormanı gezilerinin ardından Kungfu gösterisi izleyeceğiz. Chengdu'da Panda Araştırma gezisine gidip pandaları da göreceğiz. Nehirden Dev Buda Heykeli'ni de göreceğiz.

Çin Seddi.

Mütevazi yönetici bahçesi, Suzhou.

Sichuan Operası'nda gösteri izleyeceğiz. Dazu Kaya Oyma Mağaraları sonrası Shangri La'ya uçacağız. Lijiang'a hareket edip yol üzerinde Songzanlin Manastırı ve Napa Gölü gezilerinin ardından Atlayan Kaplan Kanyonu ve Lijiang Eski Şehri Gezileri yapılacak. Bu gezide bolca teleferik de kullanacağız. Teleferikle Yeşim Ejderha Dağı'na çıkıp Baisha Köyü, Naxi Müzesi, Yuhu Köyü ve Chengdu'da Lijiang kent gezisi gerçekleştireceğiz. Dali, Kunming, Yuanyang, Jianshui, Zhangjiajie, Changsha, Xiamen, Yongding tur durakları arasında."

Bu gezinin Çin için yepyeni bir sayfa olduğunu savunan Pekin, hızlı ve çok yoğun bir gezi olduğunu sözlerine ekliyor.

Lijiang, Yunnan

Dunhuang Hilal Gölü, Gansu

ICBC, Asya ve Avrupa arasında köprü olacak

Dünyanın en büyük bankası ICBC bugün Türkiye'de 8 binden fazla kurumsal firmaya hizmet veriyor. ICBC Turkey Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Gao Xiangyang, "Hedefimiz kurumsal ve bireysel tüm müşterilerimizin tüm bankacılık taleplerini karşılamak" diyor...

ESİN ÇETİNEL

SON üç yıldır dünyanın en büyük bankası unvanını kimseye kaptırmayan Industrial and Commercial Bank of China Limited (ICBC) Türkiye pazarına da oldukça iddialı girdi. Tekstilbank'ı satın alarak Türkiye'ye adım atan banka bugün 8 binden fazla kurumsal müşteriye hizmet veriyor. Bankanın ana hedefi Asya ve Avrupa arasında finansal kuruluşlar ve müşterileri için köprü görevi görmek…

ICBC Turkey Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdürü Gao Xiangyang, Türkiye'de kurumsal ve bireysel tüm müşterilerin tüm bankacılık taleplerini karşılayacaklarını söylüyor. Özellikle enerji, altyapı ve ulaştırma, gayrimenkul, kamu-özel iş ortaklığı projeleri ve satın alma finansmanına konu projelerde etkin rol alacaklarını açıklayan Gao Xiangyang, "Hedefimiz küresel oyuncular ve sektör liderleri ile olan ilişkimizi geliştirmek" diyor.

Yakın vadede kolay ve hızlı para transferi, ithalatçı ve ihracatçıların Çin ile ilgili işlemlerinde kullandıkları ürünlerin TL cinsi olması için çalıştıklarını açıklayan Gao Xiangyan, ICBC'nin Türkiye'ye ilişkin yakın dönem planlarını açıkladı…

Çin'le iş yapmak isteyen firmaların ana bankası olmak istediğinizi açıkladınız. Firmalara Çin'le yapacakları ithalat ve ihracatta ne tip hizmet ve ürünler sunuyorsunuz?

Çin'in en büyük bankası olarak, Çin ile dış ticaret işlemi yapan firmalara geleneksel dış ticaret ürünlerini renmimbi (RMB) para cinsinden sağlayarak hem fiyat açısından, hem de rekabet avantajı anlamında faydalar sunuyoruz. Dış ticaretin finansmanı alanında, RMB para transferi başta olmak üzere Çin Yuanı işlemlerine aracılık ediyoruz. Akreditif, teminat mektubu, stand-by akreditif ürünleri en çok talep gören ürünlerimiz arasında. Özellikle Uzakdoğu ihracat işlemlerinde ICBC'nin uluslararası şube ağına ek olarak, geniş muhabir banka ağımızı da kullanarak müşterilerimize hem fiyat hem de zaman avantajı sağlıyoruz. Ayrıca garanti ve aval, forfaiting gibi dış ticaret ürünleri ile müşterilerimiz, yabancı ülkelerle yapılacak işlemler için sunduğumuz hizmetleri kullanarak nakit akışlarını düzenleyebiliyor.

Yakın vadede Türk firmalarına ilişkin çıkartmayı düşündüğünüz yeni hizmet ve ürünler olacak mı?

Çin, Türkiye'nin en büyük üçüncü ticari işbirliği ve en büyük ikinci ithalat ülkesi haline geldi. İki ülke Merkez bankaları arasında imzalanan swap anlaşması ve Türk Lirası ile ticaret anlaşması yapılması sonrasında da,

"496 milyon bireysel, 5 milyon kurumsal müşterimiz var"

ICBC Turkey Bank A.Ş.'nin hakim ortağı olan ICBC Grubu, 42 ülkede, yaklaşık 17 bin şubesiyle, 496 milyon bireysel ve 5 milyon kurumsal müşteriye hizmet veriyor. Üç yıldır dünyanın en büyük bankası ve en büyük şirketi unvanlarının sahibi... ICBC Turkey olarak 8 binden fazla kurumsal müşteriye hizmet veriyoruz. Hedefimiz, küresel oyuncular ve sektör liderleri ile olan ilişkimizi genişletmek. ICBC Türkiye, küresel kaynaklara, yenilikçi ürünlere ve hizmetlere, şirket bankacılığındaki deneyimine ve rekabet avantajına erişebilme yeteneğiyle finansal ürünlere ihtiyaç duyan tüm yerli ve yabancı müşterileri ile uzun vadeli bir işbirliği kurmaya devam ediyor. Yatırım bankacılığı alanında ise, ICBC Yatırım şirketimiz aracılığı ile finansal ve ticari kurumlara proje finansmanı, yapılandırılmış finansman, satın alma ve birleşme danışmanlığı yanı sıra halka arz ve tahvil ihracı yolu ile finansman sağlıyoruz.

müşterilerimizden bu konu ile ilgili yoğun talepler gelmeye başladı. Çin kamu taahhüt şirketlerinin yurtdışı yatırımları için Türkiye önemli bir pazar konumunda. İki ülke arasındaki uzun dönemli ticari hedefe göre, 2020 yılında ticaret hacminin 100 milyar doları geçmesi hedefleniyor. 'Kuşak ve Yol' projesi kapsamında ticaretin derinleştirilmesine olanak tanıyacak her türlü dış ticaret ürününün kullandırılmasına yönelik olanakların sağlanması planlanıyor. Bunun için Çin ve Türkiye arasında sistemsel altyapının entegrasyonu ile birlikte, ticaretin hızlanmasını sağlayacak kolay ve hızlı para transferleri gerçekleştirilebilecek. ICBC Çin'de yaygın olarak kullanılan nakit yönetimi ürünlerinin kullanımı söz konusu olacak. Ayrıca, ithalatçı ve ihracatçı müşterilerimizin Çin ile ilgili işlemlerinde kullandıkları ürünlerin TL cinsinden olabilmesi ile ilgili planlarımız da var. Bu sayede, kur riski taşıyan müşterilerimizi kurdaki dalgalanmalara karşı koruyarak, ek maliyet ödemeden kendilerini güvence altına almalarını sağlayacağız.

ICBC olarak bu ülkeyle ticaret yapan veya yapacak olan Türk firmalarına ne tip avantajlar sağlıyorsunuz?

Hızlı ve güvenilir hizmet sunmanın, müşterilerimizin ticaret hacmini her iki ülkede de genişletmesine yardımcı olacağına inanıyoruz. İthalat ve yatırımların finansmanında destek sağlamak amacıyla, yerel para birimlerinde ticaret kurmayı hedefleyen iki merkez bankası arasında anlaşma imzalandı. Bu oldukça olumlu bir gelişme. Zira Çin ile ticaret yapan müşterilerimizin en çok zorlandıkları konuların başında, Çin'deki düzenlemeler geliyor. Çin bankası olarak, müşterilerimizi Çin'deki uygulamalar hakkında ilk elden bilgilendirmenin yanında, Çinli müşteriler ile Çin'deki 17 binin üzerindeki şubemiz aracılığıyla iletişime geçerek, engelleri ortadan kaldırıyoruz. RMB cinsinden dış ticaret ürünlerini sunarak da, maliyet ve risk açısından avantaj sağlıyoruz.

Danışmanlık hizmeti sunuyor musunuz? Sunuyorsanız firmalara hangi alanlarda danışmanlık sağlıyorsunuz?

ICBC Turkey olarak, 1 Kasım 2016 tarihi itibari ile destek ve danışmanlık hizmeti sunabilmek için BDDK'dan gerekli izinleri aldık. Bu bağlamda, firmaların projeleri ve yatırımlarında gerekli finansal danışmanlığı ve desteği sağlamaya başladık.

Türk firmalara Çinli firmalara ilişkin istihbarat hizmeti sağlıyor musunuz? Tahsilatlarına aracılık ve güvence sağlıyor musunuz? Örneğin BPO (Banka Ödeme Yükümlülüğü – Bank Payment Obligation) ürününüz var mı?

Global politikalarımız gereği, Çin'deki müşterilerimiz hakkında bilgi paylaşamıyoruz. Bununla birlikte, ICBC Çin aracılığı ile müşterilerimizin tahsilat risklerini bertaraf edebiliyoruz. Çin işlemlerinde ICBC'nin 17 binin üzerindeki şube ağına ek olarak geniş muhabir banka ağımızı kullanıyoruz. Diğer yandan ICBC'nin globalleşme stratejisinin önemli bir adımı olarak, Çin ve Türkiye arasındaki finansal hizmetlerin ve iki ülkenin ekonomik gelişiminin canlandırılmasına yardımcı olmak, köprü görevi üstlenebilmek adına iki ülke firmalarına, mevzuatlar çerçevesinde gerekli bilgi akışı ve destek sunuyoruz.

Çin'e giden Türk firmaları Çin'deki ICBC'den yararlanabiliyor mu? Yararlanabiliyorsa hangi ürün ve hizmetleri kullanabiliyor?

Evet, Türk firmalarının Çin'de iş yapmak istemeleri ya da herhangi bir şekilde bankacılık işlemlerini kullanmak istemeleri halinde, gerekli desteği sağlıyoruz. Çin'in ve dünyanın en büyük bankası konumundaki ICBC'nin yaygın hizmet ağı ve uluslararası ticaret alanındaki deneyimi, ICBC Turkey'in global kaynaklara ulaşımını kolaylaştırıyor. ICBC Turkey olarak, bu misyonumuzu müşterilerimize uluslararası alanda finansman bulma imkanı yaratarak da kullanıyoruz.

Gao Xiangyang

Türkiye'deki büyüme planınız nedir? Orta ve uzun vadeli stratejileriniz hakkında bilgi verir misiniz?

ICBC Turkey olarak, kurumsal ve bireysel tüm müşterilerimizin bütün bankacılık taleplerini 'Tabii ki Yaparız' sloganı doğrultusunda karşılıyoruz. Kurumsal tarafta, proje finansmanı ile uzun vadeli yatırımlara destek sağlayarak, ülke ekonomisinin gelişimine katkıda bulunmak öncelikli ilkelerimizden biri. Özellikle enerji, altyapı ve ulaştırma, gayrimenkul, kamu-özel iş ortaklılığı projeleri ve satın alma finansmanına konu projelerde rol alarak, etkinliğimizi artırarak sürdürmeyi hedefliyoruz.

Bireysel bankacılık tarafında ise, mevcut şube ağı ve alternatif dağıtım kanalları ile müşterilerimize, tüm bireysel ürün ve hizmetleri sunmaya devam ediyoruz. Yeni neslin, finansal tüketimin lokomotifi durumuna geldiği günümüz koşullarını da göz önüne alarak, yeni tüketici davranışlarını erken kavrayan ve dijital dönüşümü bu temelde geliştiren bankalardan biri olmayı hedefliyoruz.

Yerel olarak hizmet veren özel bir bankayı alarak, uluslararası modern bir bankaya dönüştürmek konusunda yol aldık. Bu kapsamda yeni nesil bankacılık anlayışını benimsiyoruz. Global bir bankayız ve bu gücümüzü kullanıyoruz ama çalışmalarımızı yerel ve bölgesel bir banka olarak yapıyoruz. Asya ve Avrupa arasında, aynı sektörde beraber çalıştığımız finansal kuruluşlar ve müşterilerimiz için köprü görevi görüyoruz ve göreceğiz. Önem verdiğimiz konular bankamızın ölçeği, kaliteli hizmetleri, iyi yönetimi ve inovasyonlardır. Türkiye'de faaliyet göstermeye başladığımız zamandan bu yana önemli gelişmeler kaydettik. Önümüzdeki 2-3 yılda hem kurumsal hem de perakende bankacılıkta istediğimiz performans seviyesine ulaşacağımızı düşünüyoruz.

"Çin'de kadromuz hazır"

Piyasada Scooter markasıyla bilinen Macro Ayakkabı, Çin pazarına girmek için gerekli altyapıyı oluşturdu. Dağıtım kanalı hazır. Tüketimi giderek artan orta gelir grubunu hedefleyen firma, Çinlilere outdoor ve tekstil ayakkabılarını giydirecek…

ÖZBEY MEN

TÜRKİYE'NİN önde gelen ayakkabı üreticilerinden Macro Ayakkabı, Çin pazarına girmeye hazırlanıyor. Piyasada Scooter markasıyla bilinen firma, Şanghay merkezli bir perakende şirketiyle distribütörlük için temas halinde. Macro Ayakkabı Yönetim Kurulu Başkanı Fikret Şerafettinoğlu, ürettikleri outdoor ayakkabıların Çinliler tarafından çok beğenildiğini söylüyor. Şerafettinoğlu, "Şu anda Çin'de bir yapılanma içindeyiz. Şanghay'da kadromuz hazır. Orada bizim adımıza çalışan bir ofis var. İlk etapta o firmaya distribütörlük vereceğiz. Ama kendimiz de bir şirket kurmak istiyoruz. Gerekirse Çin'de mağazalaşacağız" diyor.

Orta gelir grubu büyüyor

Çin'de gelir dağılımının değişmeye başladığını ifade eden Şerafettinoğlu, yaklaşık 500 milyonu bulan orta gelir grubunun refah seviyesinin hızla arttığını vurguluyor. Bu kesimin yaptığı harcamanın birkaç yıl içinde çok daha artacağına dikkat çeken Şerafettinoğlu, şöyle konuşuyor:

"Çin ekonomisi büyüyor, büyüdükçe orta gelir grubunu oluşturan kesimin de refah seviyesi yükseliyor. Aynı zamanda orta gelir grubunu oluşturan nüfus da artıyor. Çin orta vadede büyük bir tüketici olacak. Bu da bizim gibi orta gelir grubuna hitap eden firmalar için büyük bir pazar potansiyeli demek. Çin'e mal satmanın bugünden organize edilmesi lazım. Bizim de ana stratejimiz bu. İlk etapta oraya bir dağıtım kanalıyla gireceğiz. Şanghay'da kadromuz hazır. Orada bizim adımıza çalışan bir ofis var. Bu ofis bugüne kadar bizim oradaki tedariklerimizi yapıyordu. Çin pazarına girme fikri de zaten bu ofis sayesinde oluştu. Çin pazarına bu şirkete distribütörlük

Macro Ayakkabı 15 bin metrekare kapalı alanı bulunan Esenyurt'taki fabrikasında yılda 600 bin çift ayakkabı üretiyor.

"Ayakkabı tüketimi iki kat arttı"

Dünyada ayakkabı tüketimi son 10 yılda iki kat arttı. Bu artışta tekstil ayakkabıların da payı var. Dünyada deri kaynağı limitli. Ayakkabı tüketiminin artışıyla deri kaynağının artışı aynı oranda değil. O yüzden deriye alternatif ürünleri devreye sokmak zorundayız. Nitekim deriyle özdeşlemiş birçok firma koleksiyonlarına tekstil ürünleri de koymaya başladı. Özel ayakkabılar da artık özel olmaktan çıkıp kitlesel olmaya başladı. Demografik yapı değiştikçe ayakkabı talebinin projeksiyonu da değişiyor. Bu değişimleri göz önüne alarak bizim de inovasyonu o yöne doğru çevirmemiz lazım. Teknoloji olarak en yeni teknolojiyi zaten kullanıyoruz. Önemli olan doğru malzemeyi seçip hem modayı yakalamak, hem de koleksiyon yapımızı genişletmek."

vererek girmeyi düşünüyoruz. Ama kendimiz de bir şirket kurup kontrolü kendi elimizde bulunduracağız. Şu anda bunun hazırlıkları içindeyiz. Bir iki yıl içinde bu planı hayata geçirmeyi planlıyoruz."

Fikret Şerafettinoğlu

"Rekabet gücümüz arttı"

Çin pazarı birçok Türk şirketi gibi Macro Ayakkabı için de yeni bir pazar değil. Bu ülkeden yıllardır kalıp makineleri satın aldıklarını belirten Şerafettinoğlu'nun Çin'e yönelik değerlendirmeleri ise şöyle:

"Çin'de üretimin ucuz olduğu gibi bir anlayış vardı fakat bu artık geride kaldı. Çünkü Çin'de maliyetler 5-10 yıl içinde bizden daha ucuz olmayacak. İşçilik giderleri orada da 300 doları buldu. Maliyetler arttığı için ayakkabı üretiminde katma değeri yüksek ürünlere yönelmiş durumdalar. Bu bizim için şu anlama geliyor: Oraya orta kalite ayakkabıları ihraç edebiliriz. Çünkü maliyet olarak onlarla rekabet edebilir duruma geliyoruz. Çin'de Avrupa mallarına karşı yüksek gümrük duvarları var. Muhtemelen onlar da gevşeyecektir. Diğer taraftan özellikle deri ayakkabıda Çinli firmaların Avrupa ve diğer pazarlara ihracatlarında da gerileme beklenebilir."

Outdoor ayakkabılar çok popüler

Scooter markalı outdoor ayakkabıların Çin'de çok popüler olduğunu vurgulayan Şerafettinoğlu, bu ayakkabıların sıcak iklime sahip bölgelerde bile tercih edildiğini ifade ediyor. Şerafettinoğlu, "Türkiye'de niş bir ürün olsa da orada büyük bir kitlesi var. Ayrıca bu ayakkabıları tekstil bazlı da üretmeye başladık. İklim değişikliği de bunu etkiledi ama dünyadaki trend de artık böyle. Bu ayakkabılar yılın sekiz, on ayı giyilebiliyor" diyor.

"Restoranlarını özlüyorum"

Fikret Şerafettinoğlu Çin'i en iyi bilen işadamlarından. Bu ülkeye yılda en az üç dört kez gittiğini söylüyor. Çin'de geniş bir çevresi olduğunu belirten Şerafettinoğlu, yerel kültürleri tanımaya meraklı olduğunu dile getiriyor. Çin mutfağına karşı özel bir ilgisinin olduğunu da vurgulayan Şerafettinoğlu, Çin mutfağı hakkında şu ipuçlarını veriyor:

"Türkler Çin mutfağını tanımadıkları için çekiniyorlar ancak orada ne yiyeceğinizi biliyorsanız dünyanın en lezzetli mutfaklarından biri olduğunu anlarsınız. Balık mutfağı bir kültürdür fakat Çin'de bu bambaşka bir dünya. Çin'de balık restoranları çok büyük, teşhir yerleri bile 200-300 metrekareyi buluyor. Balıklar genellikle canlı olur. Her mevsim karpuz bulmanız mümkün. Her türlü meyve var. Dünya mutfaklarını da bulabilirsiniz. Bir Çin restoranına tek başınıza gitmeniz çok cazip değil. Çünkü orada porsiyon sipariş etmiyorsunuz. Yuvarlak bir masa yapıyorlar. Sipariş ettiklerinizden ortaya bir çeşit geliyor. Ana yemek, tatlı, meyve hepsi aynı anda geliyor. Tabii o sunumun bir de ritüeli var. O yüzden yemeğe birkaç kişilik grupla gitmek en güzeli. Hot pot diye bir restoran tarzları var. Masanın ortasında bir ısıtıcı, üstünde de tencere oluyor. İki bölümü olan tencerenin bir tarafında acılı, diğer tarafında acısız et suyu diyebileceğimiz, içinde çeşitli baharatların olduğu su vardır. Büfeden istediğiniz yiyecekleri seçiyorsunuz, ince dilimlenmiş et, sebzeler, mısır, yumurta, hamur işleri... Kendiniz tencerenin içine atıyorsunuz ve haşlayıp yiyorsunuz. Bunun ızgara ve buharlı olanı da var. Bir nevi bizim kendin pişir, kendin ye gibi. Kendiniz pişirdiğiniz için hem ne olduğunu biliyorsunuz, hem de bir aktivite oluyor. Menüler genellikle resimlidir veya demoları vardır. Oradan göstererek sipariş verebiliyorsunuz."

"E-ticaret çok yaygın"

"Çin'de olduğum günlerden birinde, bir başka şehirden numune istedim. Karşıdaki kişi kargoyu yarın alırsın dedi. Fakat ertesi gün ben döneceğim. O yüzden 'Gönderme, elime geçmeyebilir' dedim. Karşıdaki kişi 'kesinlikle yarın alırsın' dedi ve ertesi gün aldım. Çin'de müthiş bir lojistik sistemi var. O numunenin bedeli 100 dolardı. 'Malı aldım bedelini nasıl göndereceğim' dedim. 'Yanında Çinli biri varsa 100 doları ona ver, o telefonla bana gönderir' dedi. Çinlilerin Watshap gibi bir iletişim sistemi olan Vincent'le aynı zamanda para gönderebiliyor, hesap ödeyebiliyorsunuz. O yüzden kredi kartı çok kullanmıyorlar. Taksiye biniyorsunuz, orada bir kare kod var. Kaç para tuttuysa telefonla kare kodu tarıyor, ödemenizi yapıyorsunuz. Restoranda da otelde de öyle. Cep telefonuyla tüm ödemeleri yapıyorsunuz. Bu da e-ticaretin büyümesini sağlıyor. Türkiye'de internet abonesi sayısı, dünya ortalamasının üzerinde ama interneti kullanan insanların içinde e-ticaretle alışveriş yapanların oranı hala çok düşük."

Macro Ayakkabı, Mahmutbey'de geçen yıl hizmete giren 250 odalı ve 500 yatak kapasiteli Clarion Oteli'nin de sahibi.

Kirazda "Buluşma Yılı"

Çin'e kiraz ihracatı izni son dakikada çıktı. 16 firma ve bahçe ihracata başlıyor. Gelecek yıl firma sayısı artacak. Uzun vadede Çin pazarı kiraz üreticisinin yüzünü güldürecek. Geç kalmadan şartlara uygun bahçe kurun...

İDRİZ ÇOKAL

Çin'in doğusundaki Shandong, kiraz üretiminde lider bir eyalettir. Çiftçiler her yıl düzenlenen kiraz yarışmalarında buluşup ürünleri değerlendiriyor. *(FOTO: XINHUA)*

TÜRKİYE kiraz üretimi konusunda şanslı bir ülke. Dünyada yılda ortalama 2.5 milyon ton kiraz üretimi yapılıyor. 550 bin tonla dünya kiraz üretiminin yüzde 20'sini Türkiye tek başına gerçekleştiriyor. En yakın rakiplerimiz ABD ve İran'ın üretimi 300'er bin ton civarında. Yıllık 75 bin ton civarında da ihracat söz konusu. Geleneksel pazar ise Avrupa ülkeleri. Ancak yepyeni bir pazar daha gündemde. Çin Halk Cumhuriyeti'nden bahsediyoruz...

İki yıl önce Antalya'da gerçekleştirilen G20 Liderler Zirvesi'nde Türkiye ile Çin arasında yedi anlaşma imzalandı. Bunlardan bir tanesi de kiraz ihracatı ile ilgiliydi. "Türk Kirazlarının Çin'e İhraç Edilmesine Yönelik Bitki Sağlığı Gereklilikleri Protokolü" adındaki anlaşma Türk kirazının Çin'e ihracatının kapılarını araladı. Bu anlaşma imzalandığından bu yana iki ülkenin ilgili bürokratları çalışmaya başladı. Çin'den ilgili bürokratlar defalarca ziyaretler yaptılar. Heyetler öncelikle Türkiye'deki kiraz bahçelerini gezdi. Ardından kirazları paketleyen işletmeler ve ihracatçı firmalar ziyaret edildi. Kirazlardan, bahçelerden örnekler alındı. Laboratuvarlar denetlendi ve sonuç olarak Türk kirazının Çin'e ihracında bir engel kalmadığı Çinli heyetler tarafından da teyit edildi. Çinli heyetin en çok üzerinde durduğu konu ise Akdeniz sineği zararlısı idi. Özellikle bu zararlının Çin'e girmesi asla istenmiyor. İki yıldır süren titiz çalışmanın nedeni de bu.

Çin'in talepleri karşılandı

Öncelikle bu konudaki devletlerin prosedürlerini bahsetmekte yarar var. Çünkü iki yıllık çalışmada Çin heyetinin yaklaşımlarını başka türlü anlamak mümkün değil. Yaş meyve sebze ihracatında bu rutin bir işlem. Bir ülkeden başka bir ülkeye yaş meyve sebze ihraç edileceği zaman her ülke kendi kuralını koyuyor. Bazı zararlıların yaş meyve sebze ile gelmesini engellemek için bunu yapıyorlar. Yani Türkiye'ye de dünyanın birçok ülkesinden ithalat yapılıyor. Benzer isteklerin Türkiye'den de geldiğini

Çinli heyetler önce kiraz bahçelerini gezip incelemelerde bulundu sonra işletmeleri ziyaret etti.

belirtelim. Bu talepler bazen tarife dışı engeller çıkarmak için de kullanılıyor. Rusya'da yaşananlar da buna örnek. Avrupa'ya rahatlıkla gidebilen bazı sebzeler Rusya'dan dönüyor. Her ülkenin farklı talepleri olabiliyor. Çin de bu noktada özel bir talebi olmuş. İki yıldır Çin'in istekleri yerine getirilmeye çalışılmış.

16 firmaya izin çıktı

Çin büyük bir pazar. Yıllık kiraz ithalatı 500 milyon dolar. Ağırlıklı olarak ABD ve Şili'den ithalat yapıyor. Şili'nin iklim olarak Türkiye'ye rakip olması zor. Çünkü üretim takvimi aynı dönemde değil. Tek rakip ABD. Yapılan heyet ziyaretleri, denetlemeler, incelemeler sonucunda 16 ihracatçı firma ve bahçeye Çin'e ihracat izni çıkmış. Bu firmalar şimdilik Bakanlıkça paylaşılmıyor. Diğer firmalara karşı haksız rekabet oluşturması istenmiyor. Bu yıl izinler son dakika, sezon başladığı anda çıktığı için fazla bir ihracat beklenmiyor. İlk kirazlar yakın zamanda kargo uçaklarıyla Çin'e ulaşacak.

Kiraz üreticileri bu yılı "Buluşma Yılı" olarak görüyor. Pazar büyük olduğu için hem kiraz üreticileri hem de Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı çok titiz davranıyor. Hata payını sıfırda tutmak istiyorlar. Haksız da sayılmazlar. 500 milyon dolarlık pazarı küçük hatalarla kaybetmemek lazım. Kiraz üreticilerinin bu yıl için fazla bir beklentileri yok. Ancak 5-10 yıllık hedefleri büyük. Uzun vadede 100 bin tonluk bir hedef söz konusu. Bu kiraz ihracatının ikiye katlanacağı anlamına geliyor.

Hastalıktan ari bölgeler

Çin'in üzerinde durduğu en önemli konu Akdeniz sineği zararlısı. Bu sorunu kökten çözebilmek için aynen hayvancılıkta olduğu gibi hastalıktan ari bölgeler oluşturulması gerekiyor. Bakanlık bu noktada ça-

Çin'e kiraz ihraç etmenin 10 şartı

1 – Çin'e ihraç edilecek kirazlar Çin ve Türkiye'deki ilgili bitki sağlığı Kanun ve Yönetmeliklerine uygun ve Çin'de karantina konusu zararlılardan ari olmalı.

2 – İhracat sezonu öncesinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Denetimi, Kontrol ve Genel İdaresi'ne Çin'e ihraç edilecek kirazların yetiştirildiği bahçelerin ve paketleme tesislerinin listesini verecek.

3 – Akdeniz ve Ege Bölgesi'nin kıyı kesimleri hariç, Akdeniz meyve sineğinden (AMS) ari alanlarda yetiştirilen kirazlar için zararlıdan ari alanlar ISPM-26 standardını karşılayacak ve her iki ülke uzmanları tarafından kabul edilmiş olacak.

4 – Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkili memuru Akdeniz meyve sineğini takip edecektir. Bu takip sistemi, Akdeniz ve Ege Bölgesi'nin kıyı kesimleri ve hasat sonrası işlem alanları hariç tüm kiraz üretim alanlarına tuzakların yerleştirilmesini içerecektir. Bir kilometrekareye en az bir tuzak yerleştirilecektir. Takip dönemi boyunca ayda en az bir kez feromon değiştirilecek ve tuzak sonuçları yazın ayda dört kez, ilkbahar ve sonbaharda ayda iki kez ve kışın ayda bir kez kontrol edilecektir.

5 – Çin'e ihraç edilecek kirazların yetiştirildiği bahçeler, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı(GTHB) tarafından kayıt altına alınmış ve hem Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Denetimi, Kontrol ve Genel İdaresi(AQSIQ) hem de Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından onaylanmış olacaktır.

6 – Kiraz bahçelerine Çin'e ihraç edilecek kirazlar dışında hiçbir bitki yetiştirilmeyecektir.

7 – Çin'e kiraz ihracatı denizyolu veya havayolu ile gerçekleştirilecektir. Akdeniz meyve sineği bulaşmış alanlarda üretilen kirazlara soğuk uygulama işlemi uygulanacaktır. Kirazların deniz yoluyla taşınmasında soğuk uygulama işlemi, yükleme öncesinde veya taşıma sırasında yapılabilecektir. Kirazların hava yoluyla taşınmasında ise soğuk uygulama, yüklemeden önce yapılacaktır. Soğuk uygulama işlemi sevkiyattan önce ya da nakliye esnasında gerçekleştirilebilecektir. Soğuk uygulama işlemi ardışık 16 gün boyunca gerçekleştirilecektir ve spesifik prosedürler Çin'in soğutma işlemi prosedürlerine uygun olacaktır.

8 – Paketleme öncesinde kirazlar seçilecek, tasnif edilecek ve arındırılarak Çin'e ihraç edilecek kirazlarda böcek veya akar, çürük meyve, dal, yaprak, kök ve toprak bulunmaması sağlanacaktır.

9 – Çin'e ihraç edilecek kirazların ambalajlama hattı sadece onlar için kullanılacak ve zararlı bulaşmasını önlemek için onlara ayrılmış hatta başka meyveler paketlenmeyecektir.

10 – Paketlenen kirazlar ayrı bir yerde muhafaza edilerek zararlı bulaşması önlenecektir. Kiraz kolilerine İngilizce olarak menşei (bölge) yeri ve kiraz bahçesinin, paketleme yerinin ve üreticinin ismi veya kayıt numarası yazılacaktır. Her çıkış paletinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı karantina kontrollerinin yapıldığı belirtilecek ve İngilizce olarak "Çin Halk Cumhuriyetine İhraç" yazılacaktır. Kirazların paketleme materyalleri temiz ve kullanılmamış olacak ve ilgili Çin bitki sağlığı gerekliliklerini karşılayacaktır.

İhracatta şanslı iller

Türkiye'nin hemen hemen her bölgesinde kiraz yetişebiliyor. Ancak ticari olarak öne çıkan iller var. Çin'e ihracatta ise özellikle kıyı bölgeleri değil, Akdeniz sineğinin görülmediği iç bölgeler avantajlı. Çinliler bu konuda çok hassas. Bu şartlarda ihracatta şanslı olan iller de şu şekilde: Afyon, Manisa, Denizli, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Bilecik, Kütahya, Ankara, Amasya, Tokat, İzmir, Uşak, Isparta, Konya, Antalya, Karaman, Niğde, Malatya, Elazığ, Kahramanmaraş.

lışmalara başlamış durumda. Isparta, Afyon, Manisa, Denizli, Bursa, İzmir, Çanakkale gibi kiraz üretiminde öne çıkan illerde çalışmalar sürüyor. Eğer bu bölgeler komple hastalıktan ari hale getirilirse Çin'e ihracat çok daha kolay olacak.

Çin kapısının açılması ve ihracatın başlayacak olması sektör temsilcilerini de oldukça heyecanlandırmış durumda. Uludağ Yaş Meyve ve Sebze İhracatçıları Birliği Başkanı Senih Yazgan, Türk kiraz üreticilerinin iki yıllık denetimleri başarıyla geçtiğini belirterek, "İzinler tam sezon başladığı anda çıktı. Bu nedenle bu yıl için fazla bir beklentimiz yok" diyor. Çin'e kiraz ihracatının 2018 yılından itibaren artarak devam edeceğini belirten Yazgan, ihracat yapmak isteyen şirketlerin öncelikle Bakanlığa kayıt yaptırıp istenilen şartları yerine getirmesi gerektiğini belirtiyor. 5-10 yıl gibi zaman diliminde Çin'in Türk kiraz ihracatçısı için önemli bir pazar olacağını belirterek, "Bu ihracat pazarına göre hareket etmeliyiz. Bu talebi karşılayabilmek için bahçelerimiz, ölçeklerimiz büyümeli" diyor.

Senih Yazgan

"Herkes çok dikkatli olmalı"

Çin'e kiraz ihracatının ilk gündeme geldiği dönemde Uludağ Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği'nin Başkanı olan Salih Çalı, bu konuya emek vermiş isimlerden biri. Alara Tarım'da üst düzey yöneticilik yapan Çalı, kiraz konusunda da deneyimli bir isim. Çalı, Çin'e yaş meyve sebze ihracatının ilk adımlarının altı yıl önce başladığını belirtiyor. Öncelikle Bursa siyah inciri, kayısı, üzüm, kavun, nar ve kiraz için çalışma başlatıldığını belirten Çalı, "Çin'den ilk heyet geldi ve inceleme yaptı. Bu inceleme sonucunda kiraz öne çıktı. G20 Zirvesi'ndeki protokolle de çalışmalar resmiyet kazandı" diyor. Çallı, kirazdaki başarının ileride diğer ürünlerin de ihracatını gündeme getireceğini belirtiyor. Çin pazarının heba edilmemesi gerektiğini belirten Çalı bir konuda üreticileri şöyle uyarıyor:

Salih Çalı

"Küçük hesaplar peşinde koşmamak lazım. Kiraz üreticisi için önemli bir fırsat. İhracat yapabilecek firmalar belirlendi. İlk etapta 16 firma belge aldı. Çin Halk Cumhuriyeti kiraz ihracatı için bazı şartlar öne sürdü. İki yıldır da bu şartlar yerine getirilmeye çalışıldı. Yol alındı ve ihracat başlıyor. Bu noktada üreticilere çok önemli görevler düşüyor. Öncelikle alıcı her zaman haklıdır. Size bazı şartlar sunmuş. Bunları yerine getirirseniz kiraz alırım demiş. Bizim de bu şartları eksiksiz yerine getirmemiz gerekir. Bu konuda asla yanlış yapmamalıyız. Aksi takdirde işini dürüst yapanlar da zarar görür. Kapı açıldıktan sonra atlatırız mantığına gidilmemeli. Bu uzun süreçli bir iş. Şartlarda kolaylık isteyebiliriz. Büyük pazarı başlamadan bitirmeyelim. Herkesi dikkatli olmaya davet ediyorum."

"Yeni bahçeler kurulmalı"

Kiraz denince ilk akla gelen markalardan biri hiç kuşkusuz Alara Fidancılık'tır. Yavuz Taner'in sahibi olduğu Alara Fidancılık'ın birçok bölgede kiraz bahçeleri bulunuyor. Çinli heyetin gelip inceleme yapacağı hastalıktan ari bahçelerden biri de bu firmaya ait. Alara kiraz ihracatında Türkiye'nin lider firmalarından biri. Çin'e ihracat belgesi alan firmalardan biri olan firmanın sahibi Taner, Çin pazarı için uzun bir süredir çalıştıklarını söylüyor.

Yavuz Taner

Çinlilerin kirazı sevdiğini söyleyen Taner, "Kiraz ihtiyaçlarını ABD ve Şili'den temin ediyorlar. Şili rakibimiz değil. Çünkü aynı iklim kuşağında değiliz. ABD dışında ciddi rakibimiz de yok. Kiraz üreticisi için Çin iyi bir pazar olacak" diyor. Çin'e ihracat yaptıktan sonra mevcut bahçelerin talebi karşılamakta zorlanabileceğini belirten Taner, "Yeni kiraz bahçeleri kurulmalı. Bu noktada özellikle Çin'e ihracat yapmak isteyenlere naçizane uyarım olacak. Çin'e gemiyle 35 günde mal gönderilebiliyor. Haliyle süre uzun. Uzun ömürlü, yola dayanıklı kiraz çeşitlerini tercih etmeliler. Bahçelerinde tercih edecekleri fidanları buna göre seçmeliler" diyor.

"Çok önemli bir pazar"

Kiraz üretiminde öne çıkan yerlerden biri Afyon'un Sultandağ ilçesi. İlçenin neredeyse tamamı kiraz üretimiyle uğraşıyor. İlçe üreticileri Sultandağ Kiraz Kooperatifi çatısı altında örgütlenmiş. Kooperatifin başkanlığını da Sultandağ Belediye Başkanı Osman Acar yapıyor. Çin'e kiraz ihracatı için 2013 yılından bu yana çalıştıklarını belirten Acar, şunları söylüyor:

Osman Acar

"Çin'e dünyanın değişik yerlerinden kiraz gidiyor. ABD'den, Şili'den, yani şartları bizimle aynı ülkelerden gidiyor. Mesafesi, nakliye masrafı aynı. Çin'e ihracatın başlaması kirazın değerini yükseltecektir. Akdeniz meyve sineğine önlem olarak getirilen 16 günlük soğuk hava deposunda bekleme süresi bizi biraz sıkıntıya sokabilir. Çin bizim için çok önemli pazar. İkinci kalibre ürünü gönderebilirsek, Çin hem Şili'nin üçüncü kalibre kirazından kurtulacak hem de biz ikinci kalibre kirazımızı ihraç etmiş olacağız. Eğer biz ikinci kalibre kirazı Çin gibi önemli piyasaya verebilirsek esas kazancımız o zaman olacak."

Belgeselcinin gözünden Çin'in dönüşümü

Robert Carl Cohen, 58 yıl sonra bir kez daha Tian'anmen Meydanı'nda dikilip, önündeki manzarayı seyretti. Manzaranın güzelliğini içine sindirirken "1957'de ilk kez buraya geldiğimde herkes Ulusal Üniforma denen şeyi giyiyordu. Bugün ise dünyanın her bir yanından farklı kıyafetler göze çarpıyor. Tablo tamamen farklı" diyor…

LU RUCAI

Cohen, 2015 yılında Changchun'da Çin'in önde gelen otomobil üreticilerinden FAW Group Corporation'ı yeniden ziyaret ediyor.

Cohen, Çin'de bir fabrikanın onlarca yıl önce çektiği fotoğrafını gösteriyor.

COHEN, 1957'de 40 Amerikalı gençle birlikte, Çin'de altı hafta boyunca NBC televizyon kanalının özel muhabiri olarak röportajlar yaptı ve bunları filme kaydetti. Cohen, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1949'dan bu yana ülkede bir belgesel çeken ilk fotomuhabiriydi. 2015'te 85 yaşındaki Cohen, o yıl izlediği rotayı tekrarlamak için Çin'e geri döndü ve daha önce kamerasıyla görüntülediği Çin'in büyük bir dönüşüm geçirmiş olduğunu gördü.

Robert Carl Cohen, 1930'da Philadelphia'da doğdu. 1952'de mezun olduğu UCLA'de film alanında yaptığı yüksek lisansı 1954'te tamamladı. 1956'da bir reklam kampanyasından ilham alan Cohen, birçok Batılı gençle birlikte 6. Dünya Demokratik Gençlik Günü'ne katılmak için Moskova'ya gitti. O gün aralarında Cohen'in de bulunduğu sayısız genç Tüm Çin Demokratik Gençlik Federasyonu temsilcilerinden bir davet aldı.

Aynı dönemde ABD hükümeti Amerikan vatandaşlarının Çin'e gitmesine şiddetle karşı çıkıyordu. Ama seyahat yasağına rağmen Cohen, sonsuz merakı nedeniyle bu yolculuğu yaptı. Davet edilen 180 gençten sadece 41'i daveti kabul etti. Bunların arasında NBC televizyon kanalının özel muhabiri Cohen de bulunuyordu.

"NBC'nin özel muhabiri olarak ABD hükümetinin kara listesine alınma riskiyle karşı karşıyaydım. Bu da bir daha herhangi bir hükümet kuruluşuna ya da devlet işletmesine giremeyeceğim anlamına geliyordu. Komünist casus olarak yaftalanmayı saymıyorum bile" diye anlatıyor o günleri Cohen ve ekliyor: "Ama Çin'deki durumu görüntüleyebilmek ve Amerikalılar'ın buradaki insanların yaşamını görmesine imkan tanımak çok nadir bir fırsattı." Her türlü sonucu kabullenen Cohen, Ağustos 1957'de Moskova'dan Çin'e geldi.

İzin alan ilk gazeteci

Cohen'ın yanında NBC'nin kendisine verdiği 16 milimetrelik bir kamera ve 11 rulo siyah-beyaz film vardı. Cohen, bu kamerayla Amerikan Gençlik Heyeti'nin sekiz Çin şehrine yaptığı seyahatleri görüntüledi; bu şehirler Beijing, Dalian, Changchun, Wuhan, Şanghay, Nanjing, Hangzhou ve Guangzhou'ydu.

300 saatlik kaynak malzeme kaydetti ve NBC bu görüntülerin bir bölümünü ABD'ye gönderilir gönderilmez haber programlarında yayımladı ve Amerikalı izleyicilere uzak Çin'in ilk değerli görüntülerini sundu. Cohen böylece Yeni Çin'de bir belgesel çekmesine izin verilen ilk Amerikalı gazeteci ve filmci oldu.

Cohen memleketine döndükten sonra bu kayıtları kullanarak "Kızıl Çin'in İçinden" adında 50 dakikalık bir belgesel hazırladı. Sonraki yıllarda bu belgesel ABD ve Kanada'da 100'ü aşkın üniversite, kütüphane ve halk merkezinde gösterildi. Cohen bu kuruluşlarda Çin'deki film deneyimi hakkında konuşmalar yaptı.

Cohen daha sonra Çin'i 1978 ve 1988'de iki kez ziyaret etti. Kamerasıyla Çin'de reform ve dışa açılmanın ilk yıllarını kayıt altına aldı. Söz konusu ziyaretler sırasında Çin Cohen'in kalbinde özel bir yer kazandı.

Yeni bir hesap

Ekim 2014'te Changchun Broadcasting TV Kanalı'nın yöneticisi Zhang Mingyu, LinkedIn'den fazlasıyla sıra dışı bir mesaj aldı. Mesajı Colorado'da yaşayan yaşlı bir adam yollamıştı ve mesaja Çin'de 50 yılı aşkın süre önce çektiği görüntülerden bir kare de eklemişti. O adam Robert Carl Cohen'di.

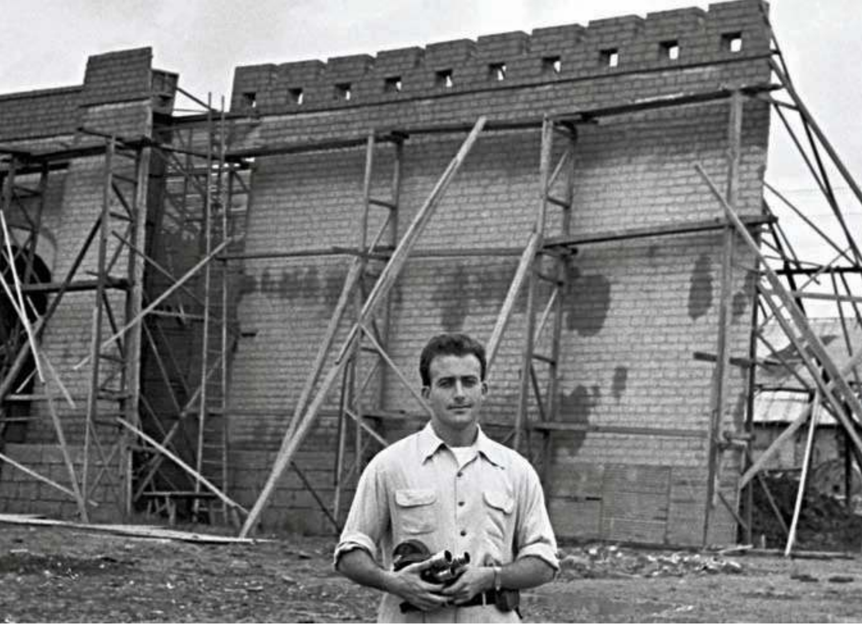
"Yazışmalarımız sırasında 1957 gibi erken bir tarihte ABD ve Çin halkları arasında neredeyse hiç bilinmeyen diplomatik bir olay yaşandığını öğrendim. 41 kişiden oluşan bir Amerikan Gençlik Heyeti Çin'i ziyaret etmiş, Changchun'a gitmiş ve hatta o yılki Ulusal Gün Törenleri'ne katılmıştı. Zhang Mingyu, Cohen'le birlikte, bu nadir görüntüleri Çin'in roket gibi gelişimini tasvir etmek için kullanmaya karar verdiklerini anlatıyor. Dolayısıyla Robert Carl Cohen'in Bugünkü Çin'i adında yeni bir belgesel çekildi."

Kasım 2014'te belgesel projesine resmi izin verildi. Mayıs 2015'te prodüksiyon ekibi ABD'deki röportaj ve çekimleri tamamlamak için bu ülkeye gitti. 22 Ağustos'ta filmin Çin'deki çekimleri Dalian'da resmen başladı. Daha önce ziyaret ettiği sekiz şehrin yanı sıra Cohen bu sefer Shanhai Geçidi'ne, Jiayu Geçidi'ne, Jiuquan ve Shenzhen şehirlerine gitti. Neredeyse bütün ülkeyi dolaştı ve 70 günde 12 bin kilometre kat ederek yaklaşık 300 saatlik çekim yaptı.

Belgeselin televizyon versiyonu dört bölüme ayrıldı. Bunların adı "Kalkınma ve Sorunlar", "Reform ve Devrim", "Yaşam ve Çevre", "Gelenekler ve Modernlik" idi. Görüntülere eşlik eden ses Cohen'indi ve ünlü belgeselci modern Çin'de gözlemlediği değişimleri anlatıyordu.

Belgesel, yarım yüzyıllık bir zaman diliminde Çin'de yaşanan muazzam değişimleri ele alıyor, eski ve yeni Çin'i karşılaştırıyor, akademisyenler ve tanınmış isimlerle röportajlar yapıyor. Ayrıca Cohen'in modern Çin ve dünyanın geri kalanının ortak sorunları hakkındaki düşüncelerine, gözlemlerine yer veriyor.

Jilin eyaletinin Edebiyat ve Sanat Çevreleri Federasyo-

Cohen, Çin'i 1957'de NBC televizyonunun özel muhabiri olarak ziyaret etti.

nu'nun başkanı Yin Aiqun, belgeseli izledikten sonra "Film çevre koruma, yolsuzlukla mücadele, geleneksel festivaller, ekonomi, yaşlanan nüfus ve Pekin Operası gibi konulara değiniyor. Bu da yabancıların Çin hakkında daha kapsamlı bir kavrayışa ulaşmasını ve ülkenin geçirdiği değişimleri üç boyutlu bir perspektiften görmesini sağlayacak" değerlendirmesini yaptı.

Kameranın gözüyle Çin

Belgeselin başında Cohen, son yıllarda Çin'in yükselişini izlerken küçük bir sesin kulağına hep "Çin'e geri git" diye fısıldadığını anlatıyor. Cohen, meşhur Çin romanı Batı'ya Yolculuk'taki Maymun Kral gibi olmak; Çin'i delici altın gözleriyle görmek ve ülkeyi bütünüyle anlamak istiyordu. Cohen'e göre, Çin, bir kaç yıl içinde, tüm zorluklara rağmen, muazzam değişimler geçiren bir peri masalı ülkesine benziyordu.

Jilin Daily'nin kültür servisinin şefi Gong Baohua, "Cohen 'hayatımın yönünü değiştiren kısa seyahatim' dediği 50 yıl önceki altı haftalık Çin gezisini anlatırken 'İçimden bir ses Çin'e geri git diyordu' diye bir kaç kez tekrarlıyor. Açıkçası bir yabancının Çin için bu kadar güçlü duygular beslemesi, insanı derinden etkiliyor" yorumunu yapıyor.

Ama izleyiciyi en çok etkileyen şeylerin başında, Cohen'in samimiyetle ifade ettiği duygularının yanı sıra, Çin'in mevcut gelişimi ve karşı karşıya olduğu sorunlar hakkındaki düşünceleri geliyordu. Cohen, Shenzhen göçmen kentinde yaşamın hızlı temposuna ve şehrin Çin'in gelişiminde oynadığı önemli role tanık oluyor.

Çin'in finans merkezi ve en büyük metropollerinden biri olan Şanghay'da da Cohen hızlı ekonomik kalkınma ile geleneksel kültür arasındaki çatışmanın farkına varıyor. Cohen, iç geçirerek, "Günümüzde yeni gökdelenler inşa etme isteği Çin'in uzun mimari tarihinde hiç olmadığı kadar büyük" dedikten sonra "Ama bu gökdelenler şehrin kendine has özelliklerini kaybetmesi gibi bir riski de beraberinde getiriyor" eklemesini yapıyor. Şanghay'ın dışındaki su şehri Jinze'de Cohen bir başka olguyu gündeme getiriyor; nüfusun hızla yaşlanmasından ötürü Jinze'nin bütün gençleri iş bulmak için büyük şehirlere taşınmış. Bazı zengin Çinliler buradaki antika evleri satın almaya, özel bahçeler inşa etmeye, bu eski, tarihi binaları restore etmeye başlamış.

1957'de Şanghay'da Suzhou Nehri'nin kenarındaki Panjiagang tipik bir gecekondu semtiydi. Yöre halkı çöpünü doğrudan nehre atar; içme suyu da bu nehirden gelirdi. 1957'de Cohen burada çekim yaparken yörenin çocukları Cohen'in etrafını sarmıştı; O'nun kıllı kollarını görmüş ve kendisinin bir tür maymun olup olmadığını merak etmişlerdi. Bugün aynı yerde kameranın 50 yıl önce kayda geçirdiği o pislik ve düzensizlik tamamen ortadan kalkmış durumda. Bu bölgeye artık güzel ve muntazam rezidanslar hakim. Ama en önemlisi, Cohen, gittiği her yerde Çin halkının tutkusunu ve açıklığını hissettiğini anlatıyor. Örneğin Beijing'deki Cennet Tapınağı'nı ziyaret ettiğinde Cohen'in hikayesini duyan yaşlı bir adam baş parmaklarını yukarı kaldırarak Cohen'e "Harikasın" diyor.

Belgeselin kapanışında Cohen Çin'e 100. yaş gününde dönmeyi umut ettiğini söylüyor. Bu noktada izleyicinin yorumlarını içeren bir metin görünüyor ekranda: "Harika fikir. 100 yaşına basınca geri gel!"

Belgesel, yarım yüzyıllık bir zaman diliminde Çin'de yaşanan muazzam değişimleri ele alıyor, eski ve yeni Çin'i karşılaştırıyor, akademisyenler ve tanınmış isimlerle röportajlar yapıyor.

Küresel yetenekler bir araya getiriliyor

Çin, entelektüellerin ve yeteneğin ulusal kalkınmaya yaptığı büyük etkiyi hiç bugünkü kadar önemsemedi. "Kültür Devrimi" (1966-1976) sırasında entelektüeller "kokuşmuş dokuzuncu kategori" (en alt toplumsal sınıf) olarak nitelendiriliyordu…

LU RUCAI

REFORM ve dışa açılmanın başlamasıyla —özellikle 18. ÇKP Ulusal Kongresi'nden bu yana— tüm devlet kademelerindeki Çinli liderler, entelektüellerin toplumsal kalkınmada üstlendiği rolü sürekli güçlendirdi. Entelektüellerin Çin'e has özelliklerini temel alan yeni bir kategori ve yeni bir personel istihdam stratejisi geliştirildi. 1 Temmuz 2016'da Çin Komünist Partisi'nin 95. kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenen törende konuşan Şi Jinping, ülkenin "küresel yetenekleri bir araya getirmesi" gerektiğini söyledi.

"Entelektüeller, bu ismin de ifade ettiği gibi, yüksek bilgi ve eğitim düzeyine sahip, çoğu belirli akademik alanlarda uzmanlaşmış insanlar." Söz konusu tanımı Çin Devlet Başkanı Şi Jinping, Çin'in doğusundaki Anhui eyaletinde yürüttüğü inceleme gezisi sırasında bilimci, araştırmacı, model işçi ve gençlerden oluşan bir grupla bir araya geldiğinde yaptı. Şi, grubun Uluslararası İşçi Günü'nü (1 Mayıs) ve Gençlik Günü'nü (4 Mayıs) kutladı. Ulusal devrimin gelişmesinde, tarih boyunca yürütülen inşa ve reform çalışmalarında entelektüellerin rolünü öven Şi, onları ülkenin yeni inovasyon hamlesinde öncü bir rol üstlenmeye, kamu refahının iyileştirilmesinin yanı sıra ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına da katkıda bulunmaya davet etti.

Yurtdışında eğitim gördükten sonra ülkesine dönen Çinli öğrencilerden bahsetmeden önce son yıllarda yurtdışında eğitim gören Çinli sayısının hızla arttığının altını çizmeliyiz. 1984'te Devlet Konseyi, Otofinansmanlı Denizaşırı Eğitim Geçici Yönetmeliği'ni yayımlayarak masrafını kendi cebinden ödeyerek yurtdışında eğitim görmek isteyen Çinli öğrencilere bir kapı açtı ve Çin'i uzun yıllar boyunca net yetenek ihraççısı bir ülke haline getirdi.

Yüzde 24'ü döndü

Eğitim Bakanlığı'nın rakamlarına göre, 1978-2004 yılları arasında yurtdışında eğitim gören Çinli öğrenci sayısı 815 bin iken eğitimini tamamlayıp geri dönenlerin sayısı sadece 198 bin idi, yani gidenlerin yalnızca yüzde 24'ü.

Öğrenciler düşük ücretlerden, araştırma ve geliştirme ekipmanlarının, fonların yetersizliğinden ve araştırma projelerinin fiziki ürünlere dönüştürülmesindeki zorluklardan ötürü ülkeye dönmeyi istemiyordu.

Çin'in kapsamlı ulusal gücünün artması ve yetenek politikalarında yapılan değişiklikle bu sorunlar yavaş yavaş çözülmeye başladı. 2007'de İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Eğitim Bakanlığı, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı'nın yanı sıra diğer 13 ulusal bakanlık ortaklaşa "Denizaşırı Üst Düzey Yeteneklerin Geri Dönmesi ve Çalışması İçin Yeni Kanalların Kurulmasına Dair Fikirler" adını taşıyan bir yönerge yayımladı. Yönerge, beklenen ücretler, eş ve çocuklar için yapılacak düzenlemeler ve yetenekleri Çin'e geri getirecek girişimcilere sağlanacak tercihli vergi politikalarına dair ayrıntılı bilgiler içeriyordu.

"Bin yetenek planı"

2008'de merkezi hükümet, üst düzey profesyonellerin kilit ulusal yenilik projelerinde, kilit ulusal disiplinler ve laboratuvarlarda, devlete ait şirketlerde, finans kuruluşlarında ve çeşitli sanayi parkları ve yüksek teknoloji geliştirme bölgelerinde çalışmasını sağlamak amacıyla "Bin Yetenek Planı" adı da verilen Küresel Uzmanların İşe Alımı Programı'nı uygulamaya koymaya karar verdi. Program, kilit teknolojilerde önemli buluşlar yapabilecek önde gelen bilimci ve yeteneklere yöneltilmiş bir davetti ve ülkenin yüksek teknoloji sektörlerinin yanı sıra yeni gelişen disiplinlerini güçlendirmeyi amaçlıyordu.

Şimdiye dek "Bin Yetenek Planı" çerçevesinde hayata geçirilen 12 uygulama sayesinde denizaşırı ülkelerden 6 bin yete-

Beijing'de 8 Mayıs 2017 tarihinde bir beyin bilimi ve yapay zeka sempozyumu düzenlendi.

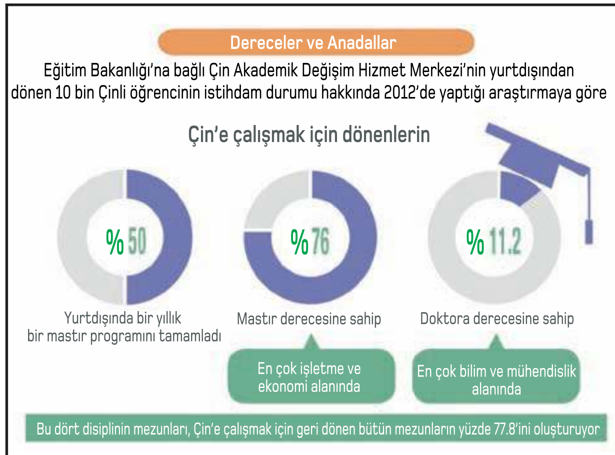
nekli üst düzey çalışanın Çin'e geri dönmesi sağlandı. Bu isimler arasında Northwestern Üniversitesi'nden nörobiyolog Rao Yi, Princeton'dan biyofizik profesörü Shi Yigong ve Çin Bilimler Akademisi'ne üye olmak ve Disiplinlerarası Bilişim Bilimleri Enstitüsü'nün dekanlığını üstlenmek için Amerikan vatandaşlığından vazgeçen Chi-Chih Yao da bulunuyor.

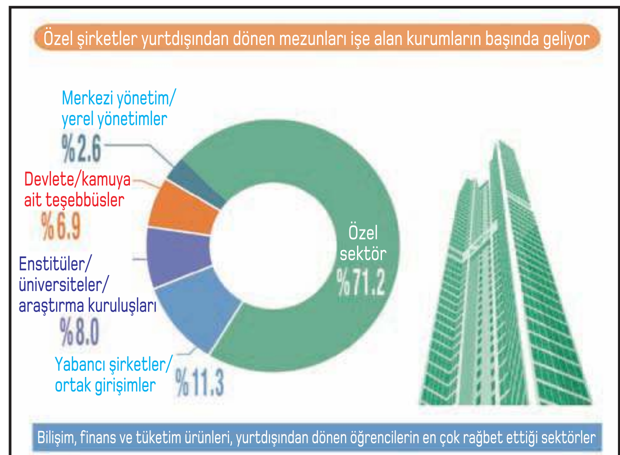
Bakanlıklar ve yerel yönetimler de çeşitli girişimleri uygulamaya koydu, Eğitim Bakanlığı'nın Changjiang Akademisyenler Programı, Çin Bilimler Akademisi'nin (CAS) 100 Yetenek Programı, Beijing Denizaşırı Yetenekler Programı ve Şanghay Yükselen Yıldız Programı gibi. Bu yetenekli insanlar, Çin'e döndükten sonra bilimsel yenilik, teknolojik buluş, yetenek geliştirme ve yüksek teknoloji sektörünün gelişmesi gibi alanlarda pozitif bir rol üstleniyor; yeni ve yenilikçi bir ülkenin inşasında önemli bir güç oluyor. CAS tarafından uygulamaya konan 100 Yetenek Programı, 1994'ten bu yana 2 bin yetenekli yenilikçiyi Çin'e kazandırdı. Bunların yüzde 90'ı Avrupa ve Kuzey Amerika'nın teknolojik açıdan gelişmiş ülkelerinde eğitim görmüş ya da çalışmış isimler. Son 20 yılda CAS ve Çin Mühendislik Akademisi'nden (CAE) 30 civarında akademisyen 100 Yetenek Programı'nın bir parçası oldu ve 500'den fazla bilimci de Seçkin Genç Akademisyenler İçin Ulusal Bilim Fonu'nu kazandı.

Yenilik özendiriliyor

27 Nisan'da BM Genel Kurulu 21 Nisan'ın Dünya Yaratıcılık ve Yenilik Günü olarak kutlanmasını öngören bir karar alarak kitlesel girişimcilik ve yenilik kavramlarını resmen benimsedi. 2014 Davos Yaz Forumu'nda Çin Başbakanı Li Keqiang'ın ortaya attığı kitlesel girişimcilik ve yenilik kavramı, daha sonra uluslararası topluluğun da büyük ilgisini çekmişti.

Çin son yıllarda teknolojik yeniliğe ve ilgili alanlara girdinin artırılmasına büyük önem veriyor. 2016'daki Yeniliğe Dayalı Ulusal Kalkınma Stratejisi Taslağı'na göre, Çin 2020'ye dek

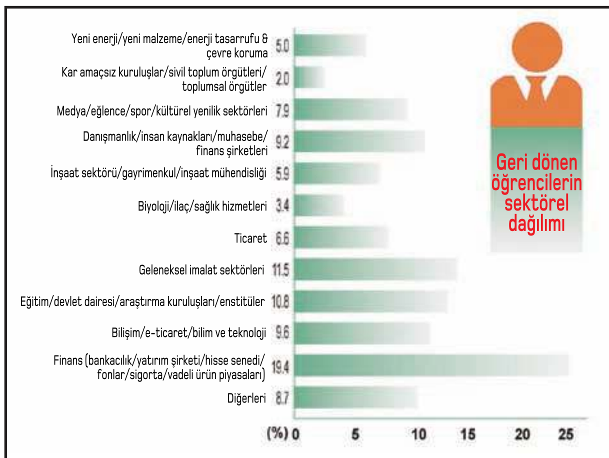

Araştırmacılar, 29 Mayıs 2017'de uzaktan kumandalı bir video kameranın Tianzhou-1 kargo uzay aracına montajını simüle ediyor.

dünyanın en yenilikçi ülkelerinden biri haline gelmeyi, 2030 itibarıyla lider yenilikçilerden biri olmayı, Çin Halk Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıldönümü olan 2049'da da dünyanın önde gelen bilim ve teknoloji güçlerinden birine dönüşmeyi amaçlıyor.

Şi Jinping 30 Mayıs 2016 tarihinde düzenlenen bir ulusal teknolojik yenilik konferansında yaptığı konuşmada, "Çin güçlü bir ülke olacaksa ve insanların hayatında iyileşme kaydedilecekse büyük bilimsel ve teknolojik kapasite bir zorunluluk" demişti. Başkan yeniliği kalkınmada önemli bir güç olarak nitelendirirken bilimsel araştırmanın ekonomik büyümedeki rolünün altını çizdi. En ileri bilim ve teknolojinin geliştirilmesini bir öncelik olarak nitelendiren Şi, Çin'in bilim ve teknoloji araştırmalarında lider bir rol üstlenmek için çaba göstermesi gerektiğini vurguladı.

Bilimcileri ve teknisyenleri ülkenin temel stratejik taleplerine yanıt vermeye çağıran Şi, bilimsel araştırmanın genel ekonomik ve sosyal kalkınmadaki rolüne dikkat çekti.

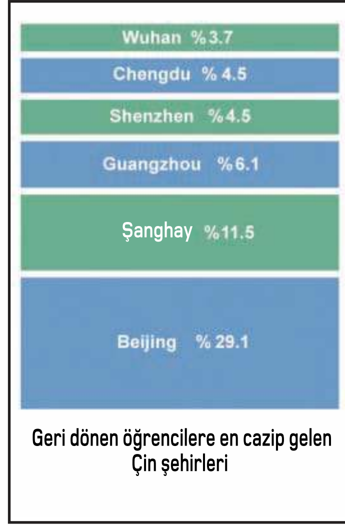
Beş yeni ödül

1999'da Çin'de bilim ve teknoloji ödüllerinin sayısını artırmak amacıyla Devlet Konseyi Devlet Bilim ve Teknoloji Ödülleri Yönetmeliği'ni yayımladı; bu alanda ülke düzeyinde beş yeni ödül oluşturuldu. Bunlar, Devlet En Yüksek Bilim ve Teknoloji Ödülü, Devlet Doğa Bilimleri Ödülü, Devlet Teknolojik Yenilik Ödülü, Ulusal Bilim ve Teknoloji İlerleme Ödülü ve Uluslararası Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Ödülü'ydü. Devlet En Yüksek Bilim ve Teknoloji Ödülü'nde para mükafatı 5 milyon RMB. Ödül geçen yıl ilaç kimyacısı Tu Youyou ile fizikçi Zhao Zhongxian arasında bölüştürüldü.

Ulusal ödüllere ek olarak, çeşitli sektörler ve kuruluşlar da bilimsel ve teknolojik yeniliği özendirmek, yerel bilimsel ve teknolojik ilerlemeyi sektör düzeyinde teşvik etmek için farklı kademelerde çeşitli bilim ve teknoloji ödülleri oluşturdu.

Çin, geçen yıldan başlayarak, bilimsel ve teknolojik başarıların dönüşümünü özendirmek amacıyla araştırmacıların gelirlerini artıracak yasal düzenlemeleri uygulamaya koydu. Bütün bu çabalar, entelektüelleri teknolojik ve akademik yeni-

liğe teşvik etmeyi, entelektüellerin sosyal ve ekonomik kalkınmadaki rolünden tam anlamıyla faydalanabilmeyi ve yeniliğe dayalı bir kalkınma stratejisinin hayata geçirilmesini amaçlıyor.

Geri dönen öğrencilere en cazip gelen Çin şehirleri

Yetenek havuzu oluşturuldu

İnsan Kaynakları ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın verilerine göre, 2015 sonu itibarıyla Çin'de CAS ve CAE'de bin 600'den fazla akademisyen bulunuyor ve Devlet Konseyi'nden özel ödenek alan uzmanların sayısı da 172 bin. Profesyonel yeterlilik sertifikası alan insanların sayısı da 2015'te 17.97 milyona ulaştı.

Çin, aynı zamanda, yabancı yeteneklerin Çin'de çalışmasını sağlamak amacıyla da çeşitli politikalar benimsedi. 2015 sonu itibarıyla 240 bin yabancının Çin'de çalışma izni vardı. Yerel yönetimler ve araştırma kuruluşları da üst düzey yabancı yetenekleri kısa ya da uzun vadeli ziyaretler için davet ediyor. Bunların arasında Nobel ödülü sahipleri, gelişmiş ülkelerin bilim ve mühendislik akademilerinden akademisyenler ve dünyanın dört bir yanından binlerce tanınmış profesör bulunuyor.

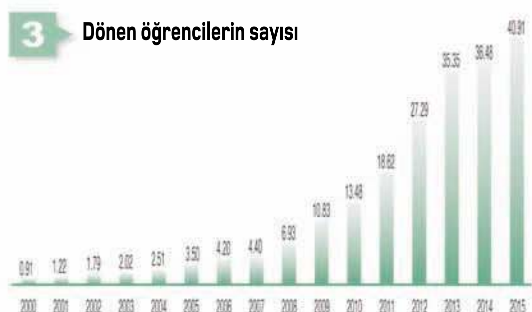
Başkan Şi, 14 Mayıs'taki Kuşak ve Yol Forumu'nun açılışında yaptığı konuşmada, Çin'in bilimciler ve teknoloji uzmanları arasında değişim programları, ortak laboratuvarlar kurulması, bilim parkı işbirliği ve teknoloji transferleri gibi bilim ve teknoloji yenilik eylem planları vasıtasıyla diğer ülkelerle yenilik alanındaki işbirliğini güçlendireceğini açıkladı. Örneğin önümüzdeki beş yıl içinde Çin 2 bin 500 genç yabancı bilimciyi kısa süreli araştırma ziyaretlerine davet edecek ve 50 ortak laboratuvar kurmak için 5 bin yabancı bilimci, mühendis ve yöneticiye eğitim verecek.

Yetenek değişim programları her zaman iki yönlüdür. Tsinghua Üniversitesi'nden biyolog Yan Ning, mayıs ayında Princeton Üniversitesi'nin teklifini kabul ettiğini ve bu okulda kadrolu profesör olarak çalışacağını açıkladığında bütün ülkenin dikkatini çekti. Kendisi Princeton'dayken geri dönme daveti almış ve 2007'de Tsinghua Üniversitesi'nde bağımsız bir laboratuvarın başına geçmişti. Yan Ning'in araştırma sonuçları, Science dergisi tarafından 2009 ve 2012 yıllarında "En Büyük 10 Başarı" arasında gösterilmişti. Basına yaptığı açıklamada alanında yeni buluşlar yapabilmek için yeni ilhamlara ihtiyaç duyduğunu söyleyen Yan Ning hakkında Çin'in resmi haber ajansı Xinhua, "Kariyerine Çin'de başlayan bir bilimci böylesi bir fırsat için tebriklerimizi hak ediyor" değerlendirmesini yaptı.

Çin'in kendini üst düzey bir yetenek havuzu olarak nitelendirebilmesi için hala önünde uzun bir yol bulunuyor. Andrew Chi-Chih Yao'nun dediği gibi, bu vizyonu hayata geçirmenin tek yolu, yurt dışında çalışan bilimcilerin Çin'e geri dönmenin en iyi tercih olduğunu hissetmesini sağlamak.

2000-2015 arasında yurtdışında okuyup Çin'e dönen öğrencilerin kümülatif sayısı (10 bin kişi)

Kaynak: Çin İstatistik Yıllığı 2010 ve Eğitim Bakanlığı

Beş yılın başarıları

2015'te ÇKP ve Çin hükümeti kırsal bölgelerde yaşayan herkesin 2020'ye dek ülkenin yoksulluk düzeyinin üstüne çıkarılması hedefini belirledi. 2013'ten bu yana 55.64 milyon insan yoksulluktan kurtuldu; bu Fransa'nın toplam nüfusunun yüzde 80'ine tekabül eden bir rakam…

LU RUCAI

BU durum sadece Çin halkına fayda sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda en büyük gelişmekte olan ülke olarak Çin'in yoksullukla mücadeleden galip çıktığı ve orta derecede müreffeh bir toplum inşasını tamamladığı takdirde insan toplumunun evrimine yapabileceği katkıyı temsil ediyor.

29 Aralık 2012'de, sadece 40 küsur gündür görevde olan Çin Devlet Başkanı Şi Jinping, Hebei eyaletinin yoksul ilçesi Fuping'de bir inceleme gezisine çıktı. Fuping, ÇKP liderlerinin Çin Halkının Japon Saldırganlığına Karşı Direniş Savaşı (1931-1945) sırasında muharebeleri yönettiği ilk devrimci üs olan Shanxi-Charhar-Hebei Sınır Bölgesi'nin başkentiydi. Şi'nin ziyaret için burayı seçmesinin nedeni, orta derecede ılımlı bir toplumun nasıl inşa edileceğini tartışmaya açmak amacıyla Çin'in en yoksul bölgesinde yaşayan insanların gerçek durumunu anlamak, mevcut sosyal ve ekonomik kalkınmanın zayıflıklarını tespit etmekti. Şi, kişi başına düşen net gelirin bin RMB'nin altında olduğu Luotuowan ve Gujiatai köylerine gitti. Şi, "Çin'in muazzam genişlikteki çok yoksul bölgelerinde durumu tam anlamıyla görebilmek için bu iki tipik örneği seçtim" demişti.

Son beş yılda Şi ülke genelinde 30'dan fazla inceleme gezisine çıktı ve gittiği her yerde yoksullukla mücadele vurgu yaptı. Çok yoksul 14 bölgeyi bizzat ziyaret eden Şi, ÇKP kadrolarını da yoksulluk çeken bölgeleri düzenli olarak ziyaret etmeye ve yöre halkıyla konuşmaya teşvik etti.

Kasım 2013'te Şi, Hunan eyaletindeki Xiangxi Tujia ve Miao Özerk İli ziyareti sırasında ilk kez hedefe yönelik yoksullukla mücadele kavramını ortaya attı. "Hedefe yönelik önlemler pratik durumlar temel alınarak belirlenmeli ve boş sloganlardan kaçınılmalı" diyen Şi, Haziran 2015'te de, Guizhou eyaletinde yerel parti liderleriyle birlikte katıldığı bir sempozyumda, yoksullukla mücadelede başarının hedefe yönelik yardımların tedarikine bağlı olduğunun altını çizdi.

Kasım 2015'te yayımlanan yoksullukla mücadeleyi kazanma kararı muhtelif yoksullukla mücadele önlemleri

Özgün sanayilerin geliştirilmesi	İşgücü transferleri
Eko-sistem koruması	Yeniden yerleştirme
Eğitim	Sağlık hizmetleri
Kırsaldaki yoksullara geçim ödeneği sağlanması	Kaynak geliştirme

Politikalar belirlendi

Kasım 2015'te de ÇKP Merkez Komitesi ve Devlet Konseyi, "Yoksullukla Mücadeleyi Kazanma Kararı" başlıklı bir bildiri yayımladı ve bildiride yoksullukla mücadele için belirlenen net politikaları açık bir şekilde ortaya koydu. Buna göre, yoksul insanların gerçek durumu incelenmeli ve pratik ihtiyaçlarını karşılayacak hedefe yönelik önlemler alınmalı. Ayrıca fonlar etkin bir şekilde kullanılmalı; mesleklerine ve iş gereklerine göre atanacak kadroların üretkenliği ve verimliliği değerlendirilmeli. Sınai kalkınma, işgücü transferi, yeniden yerleşim ve ekolojik koruma projeleri yoluyla yoksulluğun azaltılması için çaba gösterilmeli. Dahası, geride kalan çocuklar, kadınlar ve yaşlıların yanı sıra engellilere hizmet ve bakım sağlayacak bir sistem kurulmalı.

Yoksullukla mücadelede bu hükümlerin teşvik edilmesi için 2014'ün Nisan ve Ekim ayları arasında yoksullukla mücadele alanında çalışan devlet kurumları, 128 bin yoksul köyün ve 89.62 milyon yoksulun belirlenmesi için 800 bin kişiden bir kadroyu yerinde teftişlere yolladı. Bu sayede yoksul nüfusa dair profiller çıkarıldı ve söz konusu hanelerde yoksulluğa yol olan kilit faktörler belirlendi. Bu analiz temelinde, eğitim, sağlık, finans, bilim ve teknoloji hizmetlerinde iyileştirmelere gidilmesi için hedefe yönelik önlemler uygulamaya kondu. Ayrıca özel girişimler yoksullukla mücadeleye destek vermeye devam edildi.

Bu çabalar işe yaradı. Kırsal bölgelerde son dört yılda her yıl 10 milyon insan yoksulluktan kurtuldu. 2016'nın ilk yarısında, yoksul ilçelerde kırsal bölge sakinlerinin kişi başına düşen harcanabilir geliri, bir yıl öncesine kıyasla yüzde 13.3 artarak 4 bin 811 RMB'ye yükseldi.

Kapasiteler güçlendirildi

2012 sonunda Şi, Fuping ilçesindeki inceleme gezisi sırasında, devletin birbirine komşu çok yoksul bölgelere daha fazla özen göstermesi, bu çerçevede yoksulluk çeken insan ve bölgelerin kendilerini geliştirmelerine yardımcı olması gerektiğini söyledi.

Çin her zaman devlet kurumlarını, şirketleri ve bireyleri yoksullukla mücadelede ortak hareket etmeye teşvik etmiştir. Hükümet yoksullukla mücadeleye yeterli finansal desteği sağlıyor. Son dört yılda merkezi bütçeden yoksullukla mücadeleye 196.1 milyar RMB kaynak aktarıldı; bu da yıllık yüzde 19.22 oranında bir artışa tekabül ediyor. Ayrıca hükümet toplumun çeşitli kesimlerini finansal yardım sağlamaya teşvik etti. Finans kuru-

4 Haziran 2017'de Amhara, Etiyopya'da su kıtlığının önüne geçmek için inşa edilen su deposunun yanında çekilmiş bir grup fotoğrafı. Proje, Çin Yoksullukla Mücadele Vakfı ve Xuzhou Construction Machinery Group tarafından ortaklaşa hayata geçirildi.

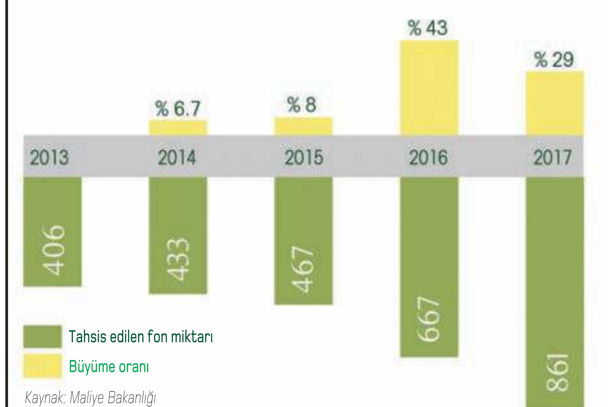

Yunnan eyaletine bağlı Jinghong şehrinin bir köyünde 18 Eylül 2015 tarihinde Jinuo etnik grubundan kadınlar çay yapraklarını güneşte kurutuyor. Bölgeye çay ekilmesi ve kauçuk ağaçları dikilmesi, yöre kadınlarının yaşam standardının yükseltilmesine yardımcı oldu.

luşları yaklaşık 8 milyon ailenin yoksulluktan kurtarılmasına destek olmak için 283.3 milyar RMB değerinde düşük miktarlı kredi temin etti.

2014'te Çin 17 Ekim'i Yoksulluğu Ortadan Kaldırma Günü olarak belirledi ve o dönemden beri özel işletmeleri, toplumsal örgütleri ve bireyleri yoksullukla mücadeleye katılmak için harekete geçirmeyi amaçlayan faaliyetler düzenliyor. Bu süreçte doğudaki bölgelerin batıdaki bölgelere yoksullukla mücadelede yardım etmesi için 1996'da kurulan program daha da geliştirildi. Beijing, Şanghay, Shenzhen ve Zhejiang gibi dokuz gelişmiş eyalet ve şehir batıdaki 12 kardeş eyalete destek sağladı. Ayrıca merkezi hükümetin toplam 320 birimi, hedeflenen 592 ilçenin yoksulluktan kurtarılmasına yardımcı olmak için sorumluluk üstlendi. Halk Kurtuluş Ordusu ve Çin Halk Silahlı Polis Gücü 2 bini aşkın çok yoksul köye yardım etti. 26 bin 500 özel işletme, eşleştirildiği 24 bin 600 köydeki 4 milyona yakın yoksul

insana destek sağladı.

Bütün bu önlemlerde hedef, yoksul bölgelerin kendini geliştirme kapasitesini inşa etmesini sağlamaktı. Hükümet yoksulluktan kurtulmak için çalışabilenlere istihdam yaratıyor. 2016 yılında Hebei, Anhui ve Shanxi gibi altı eyaletin 30 ilçesi, fotovoltaik (FV) projeleriyle yoksulluğun geriletilmesi için deneme bölgeleri olarak belirlendi. Plana göre, FV projeleri 16 eyaletin 35 bin yoksul köyünde yürütülecek ve iki milyon yoksul hane halkını kapsayacak.

Devlet Konseyi Yoksullukla Mücadele ve Kalkınma Öncü Grup Ofisi ve Ulusal Turizm İdaresi, 22 bin 600 köyün kır turizminin geliştirilmesi yoluyla gelirinin artırılmasına yardımcı oldu. Ayrıca pilot nitelikte bir kırsal e-ticaret programına kayıtlı 428 yoksul ilçe bulunuyor. Şi'nin ziyaret ettiği Fuping ilçesine bağlı Luotuowan köyünde de kadrolar yöre köylülerinin bal, yumurta ve ceviz gibi yerel tarım ürünlerinin bütün ülkeye satışıyla gelir elde etmesine imkan tanıyan online mağazalar açmasına yardımcı oldu.

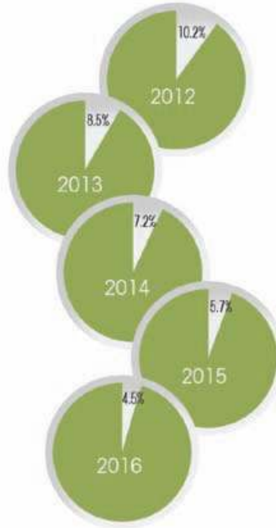
2015'te gerçekleştirilen kalkınmaya dönük yoksullukla mücadele merkezi iş konferansında, Çin'in orta ve batı kesimlerindeki 22 eyalet ve özerk bölgenin parti komitesi şefleri ve yönetimleri, merkezi idari makamlarla birlikte yoksulluğun azaltılması için bir taahhüt mektubu imzaladı. Aynı şekilde daha alt kademedeki liderler de benzer belgelere imza attı.

Deneyimi paylaşmak

Son yıllarda Çin yoksullukla mücadelede uluslararası toplum tarafından da destekleniyor. Dünya Bankası, BM Kalkınma Programı, BM Gıda ve Tarım Örgütü ve Asya Kalkınma Bankası gibi uluslararası kuruluşlar, Çin'e fon, fikir ve teknoloji yardımında bulundu. Dünya Bankası yoksullukla mücadeleyi desteklemek için Çin'e kredi onayı vermeye 1996'da başladı. Bankanın kredileri Çin'in batı kesimindeki hemen hemen tüm eyaletlere fayda sağladı. 2016 sonundan itibaren Dünya Bankası, Guangxi Zhuang Özerk Bölgesi ve Shaanxi gibi hedeflenmiş eyaletlere çiftçi kooperatifleri ile tarım şirketleri arasındaki işbirliğini desteklemek ve tarımsal bir değer zinciri geliştirmek için kredi temin etmeye başladı.

Halen dünyada aşırı yoksulluk içinde yaşayan 700 milyondan fazla insan bulunuyor. Çin'de 2020 itibarıyla 40 milyonu aşkın insanın yoksulluktan kurtarılması gerekiyor. Çin hükümeti yoksullukla mücadelede uluslararası kuruluşlar ve diğer gelişmekte olan ülkelerle ilişkiler ve işbirliğine büyük önem veriyor. Ayrıca uluslararası yoksullukla mücadele hedefini desteklemek amacıyla diğer gelişmekte olan ülkelere siyasi hiç bir koşul taşımayan yardımlar temin ediyor. Böylece gelişmekte olan ülkelerin, özellikle de en az gelişmiş olanların yoksulluğu ortadan kaldırmasını sağlamaya çalışıyor.

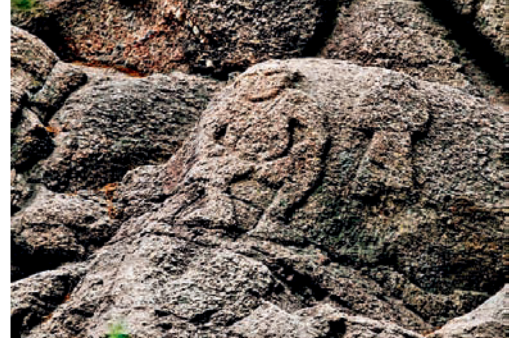
Son yıllarda Çin 166 ülke ve uluslararası örgüte 400 milyar RMB'ye yakın destek sağladı ve 600 bin yardım çalışanı gönderdi. Ayrıca Çin ağır borç yükü altındaki yoksul ülkelerin ve en az gelişmiş ülkelerin vadesi dolmuş devletlerarası faizsiz kredilerine koşulsuz muafiyet tanıyacağını yedi kez açıkladı. 69 ülkeye tıbbi yardım sağladığı gibi 120'yi aşkın gelişmekte olan ülkenin Milenyum Kalkınma Hedefleri'ni tutturmasına destek oldu.

Yoksullukla mücadelede deneyim paylaşımını güçlendirmek için Çin hükümeti ve Dünya Bankası, BM Kalkınma Programı gibi bazı uluslararası örgütler, Çin'de 2004 yılında ortaklaşa Uluslararası Yoksullukla Mücadele Merkezi'ni kurdu. Merkez o günden bu yana Küresel Yoksullukla Mücadele ve Kalkınma Forumu'nu, Çin-ASEAN Sosyal Kalkınma ve Yoksullukla Mücadele Forumu'nu ve Çin-Afrika Yoksullukla Mücadele ve Kalkınma Forumu'nu oluşturdu; 120 gelişmekte olan ülkeden 2 bin 600'ü aşkın insana eğitim verdi.

26 Eylül 2015'te Şi Jinping New York'taki BM Merkezi'nde Güney-Güney İşbirliği Üst Düzey Yuvarlak Masası'na ev sahipliği yaparken, Çin'in önümüzdeki beş yıl içinde diğer gelişmekte olan ülkeler için 100 yoksullukla mücadele programı, 100 tarım işbirliği projesi, 100 ticari destek ve yardım programı, 100 çevre koruma ve iklim değişikliğine uyum programı, 100 hastane ve klinik, 100 okul ve mesleki eğitim merkezi oluşturacağını açıkladı. Çin kendi vizyonunu paylaşmaya, uluslararası yoksullukla mücadelenin teşvikine katkı sunmaya ve 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Ajandası'nı hayata geçirmeye devam edecek.

Deniz İpek Yolu'nun sessiz tanıkları

Toprak sarısı bir kayaya oyulmuş farklı boyut ve konumlardaki 105 figür, Taocu ve Budist hikayeler anlatıyor. Aslına bakarsanız, bu imgeler Deniz İpek Yolu'nun sırlarını bünyesinde barındırıyor.

DANG XIAOFEI

ÇİN'İN doğu kıyısında bir şehir olan Lianyungang'da Kongwang olarak bilinen bir tepe var. Bu kelimeyi bire bir çevirirsek "Konfüçyüs Tefekkür Ediyor" anlamına gelir. Bu ad, büyük filozof Konfüçyüs'ün (Çince'de Kong Zi) denizi tefekkür etmek (wang) için söz konusu tepeye tırmanmış olmasından geliyor…

Ancak sadece 129 metre yüksekliğindeki bu küçük tepeyle ilgili en şaşırtıcı şey, büyük bir Çin düşünürü tarafından ziyaret edilmiş olması değil. Doğu Han Hanedanlığı (25-220) döneminden kalma bir dizi Budist oymayı barındırması. Bu, Budizm'in Çin'e Deniz İpek Yolu vasıtasıyla ulaştığının bir delili.

Figürler, tepenin eteğindeki girişin 500-600 metre batısındaki taş yoldan görülebiliyor. Toprak sarısı bir kayaya oyulmuş farklı boyut ve konumlardaki 105 figür, Taocu ve Budist hikayeler anlatıyor. Aslına bakarsanız, bu imgeler Deniz İpek Yolu'nun sırlarını bünyesinde barındırıyor.

"Resme" Taocu figürler hakim olsa da çevrelerinde bazı Budist imgeler de bulunabiliyor. Bu bağdaştırmacılık Doğu Han Hanedanlığı'nın kültürel bir özelliğiydi, özellikle Budizm'in Çin'e girmesi ve yayılmak için yerel dinden, Daoculuk'tan faydalanmasının ardından. "İmgelerin pozisyonları ve oyma teknikleri kesinlikle Han tarzını yansıtıyor, mesela yüksek kabartmanın tam anlamıyla kullanılması ve oymanın dışbükey hatlarla yapılması" diyor Lianyungang'daki Haizhou Bölgesi Turizm Departmanı'nın direktör yardımcısı Gao Feng.

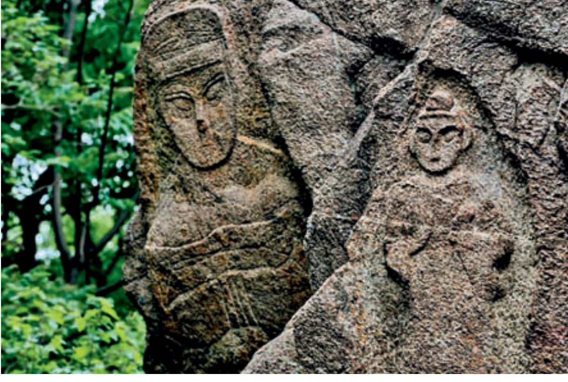
Budist imgelerin karşısında, dört nilüfer çiçeğinin üzerinde, her bir ayağı bir nilüfer çiçeğinin üzerinde yer alacak şekilde tek bir dev kayadan oyulmuş bir fil bulunuyor. "Gerek fil gerek nilüfer çiçeği Budizm'le yakından ilintili" diyor Gao Feng, "Sakyamuni Buda'nın yeni bir bedende dirilmeden önce bir file bindiği söylenir. Yeniden doğduktan sonra da Sakyamuni nilüfer çiçeklerinin üzerine basmıştır". Kayayı süsleyen imgelerle birlikte taş fil, Budizm'in Çin'de yayıldığı ve Taoculuk'la uyum içinde bir arada var olduğu bir dönemle ilintili. Filin sol ön ayağında "Yongping'in saltanatının dördüncü yılının dördüncü ayı" yazıyor. Bu tarih, filin yaratıldığı dönemi, yani Doğu Han Hanedanlığı'nın ikinci imparatoru olan Liu Zhuang'ın hükümdarlığına işaret ediyor.

1980'de uzmanlar Kongwang Budist imgelerinin Doğu Han Hanedanlığı döneminin sonlarında oyulduğunu ortaya çıkardı; yani "Çin Mağaraları" olarak bilinen Mogao Mağaraları'ndan 200 yıl önce.

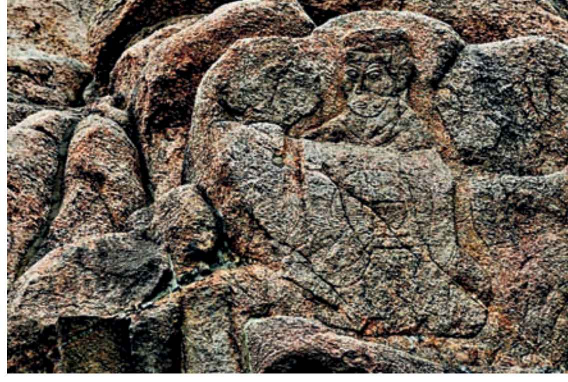
Böylesi bir bağdaştırmacılığın ilk olarak Budist kültürün en çok geliştiği Çin'in orta ve batı kesimlerinde değil de Kongwang Tepesi'nde gerçekleşmesi nasıl mümkün olabilir? Yanıtın bölgenin güçlü bir dini atmosferde yaşamasının yanı sıra, Doğu Han Hanedanlığı'nın taş oyma tekniğini tam anlamıyla geliştirmiş olmasıyla bir ilgisi var. Ancak diğer bir açıklamada da karadaki İpek Yolu'na paralel Çin'in Hint Budizmi'yle Deniz İpek Yolu vasıtasıyla tanışmış olduğuna dikkat çekiliyor.

Xu Fu'nun Doğu seyahati

Deniz İpek Yolu nasıl başladı? Bundan 2 bin 200 yıl önce Qin Hanedanlığı'nın ilk imparatoru simyacısı Xu Fu'yu ölümsüzlük iksirini araması için denizaşırı topraklara yolladı. Binlerce çocuk ve farklı alanlarda uzmanlaşmış teknisyenlerden oluşan ve tonlarca muhtelif tahıl taşıyan karavanın başı olarak Xu Fu memleketi Haizhou'dan (o zamanki adıyla Lianyungang'dan) doğuya gitmek üzere yola çıktı. Simyacı belli ki iksiri bulamadı ama ülkenin doğu kısmında bir navigasyon rotası geliştirerek Deniz İpek Yolu'nun öncüsü oldu. Yolculuğu sırasında Japon takımadalarının ana kara parçası Honshu'da bulunan Wakayama iline ulaşan Xu Fu, Kitak-

Kongwang Tepesi'nde bir Buda oyması.

Yüzlerce yıl içinde hava koşulları nedeniyle birçok detay ortadan kalktı.

yusu'daki Oşima Adası, Senonaikai Denizi ve Kii Yarımadası'na gitti. Günümüzde Japonya'da Xu Fu'yla bağlantılı bir çok tarihi mekanı ziyaret etmek mümkün; tapınağı, mezarı, kuyusu, karaya çıkma noktası gibi. Hatta bazı Japon akademisyenler Xu Fu'nun Jimmu Tenno, ilk Japon imparatoru olduğunu iddia ediyor.

Xu Fu neden Lianyungang'ı yolculuğunun başlangıç noktası olarak seçti?

Lianyungang Tarihi Kalıntılan Koruma Araştırma Enstitüsü'nün direktör yardımcısı Luo Lin'e göre, bölgenin eski sakinleri navigasyon tekniklerinde çok ustaydı ve dış dünyayla deniz yolu vasıtasıyla ticaret yapıyordu. Bu da Deniz İpek Yolu'nun başlangıcının temelini oluşturdu. "Bütün bunları Jiangjun Uçurumu'ndaki resimlerde görmek mümkün" diyor Luo. "Doğunun Semavi Yazıtları" olarak bilinen Jiangjun Uçurumu'ndaki bu resimler, Çin sahilinde keşfedilen türünün ilk örneği olmakla kalmıyor; aynı zamanda 7 bin yıllık tarihiyle ülkenin en eskisi.

Xu Fu'nun keşif filosu imparator için ölümsüzlük iksirini bulmak amacıyla çeşitli deniz güzergahlarında seyahat etti. Bu da ileride buralara gidecek ticaret gemilerine gayet değerli bir deneyim sundu. Deniz İpek Yolu'nun yavaş yavaş konsolide olmasıyla ipek ürünler, Çin porseleni eşyalar Lianyungang'dan Japonya'ya, Kore Yarımadası'na, Hindistan'a, Sri Lanka gibi Güney Asya ülkelerine ihraç edilmeye başladı. Gemiler, dönüşte Çin'e Budizm'i getirdi.

Xu Fu'nun Lianyungang'dan yola çıktığı tarihi temel alırsak Deniz İpek Yolu 2 bini aşkın senedir mevcudiyetini koruyor. Xu Fu'nun memleketi Lianyungang küçük bir kasaba iken dönüşerek günümüzde ticari ve askeri açıdan önemli bir sahil şehri haline geldi.

Asya içi iletişim

Xu Fu sadece Japonya ve Kore'ye tarım, ipek böcekçiliği ve tıp tekniklerini götürmekle kalmadı, aynı zamanda yeni nakliye rotaları çizdi ve Arap dünyasını da içerecek şekilde yolu üzerindeki ülkelerle kültürel etkileşim kanallarının açılmasını sağladı.

Sui (581-618) ve Tang (618-907) hanedanlıkları döneminde, kara İpek Yolu'nda savaşlar nedeniyle aksaklıklar yaşandı. Ancak batıdaki olumsuz koşullar güneydoğudaki Deniz İpek Yolu'nun gelişmesini sağladı. Lianyungang, Kore Yarımadası'nın güneydoğusunda bir ülke olan Silla ve Japonya ile yapılan alışverişin önemli bir merkezi haline geldi.

Japonya, Tang Hanedanlığı döneminde Çin'e ülkeyi tanıması için sayısız diplomat ve alim yolladı. Bunların en önemlilerinden biri rahip Ennin'di. Görevini yerine getiren Ennin, Haizhou'nun (Lianyungang) memleketine yapacağı yolculuğun başlangıç noktası olmasına karar verdi. Abe no Nakamaro da bir diğer tanınmış şahsiyetti. Çin'e yollanan dokuzuncu Japon heyetinin bir üyesi olarak Tang topraklarına İmparator Xuanzong'un Kaiyuan Saltanatı'nın beşinci yılında vardı. Çinliler tarafından Chao Heng adıyla bilinen Abe no Nakamaro büyük şair Li Bai'yle büyük bir dostluk geliştirdi. Abe no Nakamaro ülkesine dönme zamanının geldiğine karar verdiğinde, Li Bai dostuna veda etmek için Lianyungang'a gitti. Abe no Nakamaro'nun yola çıktığı tarihte büyük bir fırtına yaşandığı için Li Bai dostunun bu felakette öldüğüne kanaat getirdi. Sonra onun anısına bir şiir yazdı: "Cangwu'nun üzerine hüzünlü bulutlar yerleşti." (Cangwu ile Lianyungang'ı kastediyor.)

Lianyungang, resmi görevliler ve alimler dışında Japonya ve Kore'den sıradan insanları da kendine çekti; gelenler yöre halkıyla uyum içinde yaşıyordu. Silla'dan birçok insan Lianyungang'a yerleşmek istediği için Lianyun bölgesinin Sucheng kasabasında bir konsolosluk açıldı. Birçok göçmen Haizhou vatandaşlığına geçmenin yanı sıra, yanında akrabalarını da getirdi. Bunlar resmi görevlerde çalışıyor, ticaretle uğraşıyor ya da çiftçilikle geçiniyordu. Birçoğu Budizm'i benimsedi, evlendi. Silla'dan gelen nüfus o kadar büyüktü ki sonunda bir Silla Köyü kuruldu.

Temmuz 1990'da dört Koreli profesörden oluşan küçük bir ekip eskiden Silla Köyü'nün bulunduğu yeri incelemek için Lianyungang'a geldi. Araştırmalarının sonunda ekip Baojia Dağı'nın kuzeyine bir mezartaşı yerleştirdi. Mezartaşının üzerinde "Sucheng'deki Antik Silla Evlerinin Kalıntıları" yazıyor. Bu, Çin ile Kore arasındaki kültürel bağları anısına dikilen anıtlardan biri.

Ziyaretçiler Kongwang Tepesi'ne tırmanıyor. ***(FOTO: YU JIE)***

Sınır yarışçıları

Çin'in kuzeybatısındaki Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'nin en batısında ve Kazakistan'ın doğu sınırında yer alan Korgas, bir zamanlar kadim İpek Yolu'nun başlıca merkezlerinden biriydi. Korgas, günümüzde ekonomisi hızla gelişen bir kent haline geldi.

YUAN YUAN

HER gün turist taşıyan yüzlerce otobüs gelip gidiyor; yük kamyonları Çin ile Kazakistan arasında haftanın yedi günü 24 saat boyunca mekik dokuyor; girişimciler ve film yıldızları şirket kurmak için birbiriyle yarışıyor ve buralara kadar geliyor… Bütün bu ilginin odağında kıraç kum tepelerinin arasından yükselen bir şehir olan Korgas var. Şehir, Çin'i Kuşak ve Yol üzerindeki ülkelere bağlayan lojistiğin yeni merkez üssü olarak hayata dönüyor.

Temmuz 2014'te statüsü özel ekonomik bölgeden şehre yükseltilen Korgas, böylece ülkenin en genç şehri unvanını kazandı ve gerek turistler gerek iş insanları için yeni bir destinasyon haline geldi.

Korgas'ın yerlilerinden 24 yaşındaki Guo Jie, "Tüm değişim, Kuşak ve Yol Girişimi'yle başladı" diyor. Girişim 2013'te ilk kez önerildiğinde, Guo Xinjiang'ın başkenti Urumçi'de üniversite öğrencisiydi.

"Dersi veren profesör girişimin ne gibi değişimleri beraberinde getireceğini anlatmaya başladığında konu hakkında fazla bir şey bilmiyordum ama bunun Korgas için olumlu bir işaret olduğundan emindim çünkü şehir Çin'in batısındaki en büyük iç sınır kapısı" diyor Guo, Beijing Review'ya verdiği demeçte. Guo o günlerde memleketinin 10 yıl içinde tamamen farklı bir görünüm arz edeceğini düşünmüş ama yine de değişimin bu kadar hızlı olacağını öngörememiş.

Guo'ya göre, en bariz değişim ulaşım alanında yaşandı. Guo'nun 2012'de, birinci sınıfta okuyan bir üniversite öğrencisi olarak Urumçi'ye giderken tek seçeneği otobüse binmekti. Seyahat 10 saatten fazla sürüyordu ve otobüs yolcu almak için sık sık duruyordu. 2013 sonunda Urumçi ile Korgas'ı birbirine bağlayan demiryolu hattı faaliyete geçti. Tren geceleri sefer yapıyordu ve yolculuk çok daha konforlu hale gelmişti.

Küçük sınır kapısı

Guo, Korgas'ın hem Çinliler hem de Kazaklar için hareketli bir iş ortamına sahip olduğu günleri hatırlıyor: "Ben çocukken şehirde bir Çin-Kazak pazarı kurulurdu ve ailem o günlerde pazarda meşrubat satardı."

O günlerde iş fırsatları için Çin'in başka bölgelerinden Korgas'a gelen çok sayıda insan vardı ama Korgas ücra ve küçük bir sınır kapısıydı. Pazarda satılan ürünler genelde çorap gibi küçük ve ucuz günlük tüketim malzemeleriydi.

Korgas hala birçok insan için yabancı bir ad; Xinjiang'da bile. İnsanlar üniversitede okurken Guo'ya sık sık bu kelimenin ne anlama geldiğini sorarmış; o da "refahın biriktiği yer" diye yanıtlarmış.

Bu sınır kapısı şehri, artık adının hakkını vermeye başladı. Son iki yılda çok sayıda yüksek binanın inşa edildiği kente turistlerin yanı sıra, iş insanları da akın etti.

Guo üniversiteden mezun olduktan sonra çalışmak için memleketine dönmüş. "Burada her şey yeni ve taze görünüyor" diyor Guo, "Beraber çalıştığım insanların çoğu yaşıtım. Burası umutla dolu genç bir şehir".

Altın arayanların cenneti

Çin'in orta kesimindeki Henan eyaletinden gelen bir çiftçi olan Yu Chengzhong, 1980'lerin sonlarında yeni bir hayat kurmak için ülkenin iç bölgelerinden Korgas'a taşınan ilk insanlardan biri. "Başta çok zorlandık; yoksulluk sınırının üzerinde kalmak için çabalıyorduk" diye anlatıyor o günleri Yu Beijing Review'ya. İlk bir kaç yıl boyunca Xinjiang'daki Yili Kazak Özerk İli'nin başkenti Yining'de sebze satan Yu, "O günlerde

Korgas Çin-Kazakistan Sınır İşbirliği Uluslararası Merkezi'nin kapısı. (Korgas hükümetinin izniyle)

tek hedefim aç kalmamaktı" diyor.

Ama Yu'nun gelecek için bir emeli vardı; o günlerde makul bir zenginliğin sembolü sayılan Santana marka bir otomobil almak. 1990'ların sonlarında Yu Korgas'a taşındı ve burada Kazakistan'la sınır ötesi meyve ve sebze ticareti işi yapmaya başladı.

"O zamanlar gümrük işlemleri uzun sürerdi" diye anlatıyor yaşadıklarını Yu, "Bazen bir kaç günü de geçerdi, bu da sebzelerin ve meyvelerin bozulmasına yol açardı". Bu sorun son yıllarda çözüldü. Günümüzde başvurular online olarak yapılabiliyor; bu da sürecin önemli ölçüde kısalmasını sağladı. "Halen Korgas'tan yola çıkan meyveler o gün gümrükten geçip akşam saatlerinde Kazakistan'ın Almatı şehrindeki müşterilerin sofrasına ulaşabiliyor" diyor Yu.

Yu, günümüzde yıllık satış hacmi 260 milyon ABD Dolarını bulan Korgas Jinyi International Trade Co. Ltd.'in başkanlığını yürütüyor. Korgas sınır kapısından ihraç edilen tüm meyve ve sebzenin yüzde 53'ü Yu'nun şirketine ait. "Bu, Korgas için en iyi zaman ve gelecekte daha da iyi olacağına inanıyorum" diyor Yu, "Korgas her gün değişiyor; burası bir mucizeler diyarı."

Bu "mucizeler"in ardındaki nedenlerden biri devlet desteği ve televizyon, sinema gibi birçok sektöre vergi indirimi sağlayan tercihli politikalar. Son iki yıl içinde Korgas'ın adı birçok önemli filmin jeneriğinde göründü. Korgas'daki Yatırım Teşvik Bürosu'nun rakamları, 2014'ten bu yana bin 195 film şirketi kurulduğunu gösteriyor. Sadece mart ayında bu rakam 319'du.

Çin'in önde gelen film ve televizyon dizisi prodüksiyon şirketi Ninmon Pictures bunlardan biri. Şirketin finans biriminin başında bulunan Ye Jianyun, Korgas'a öncelikle vergi politikasından dolayı gelmeye karar verdiklerini, yerel yönetimin verimliliğinin de onları çok etkilediğini söylüyor.

"Eskiden Şanghay'da iş yaptığımız için batıya ilk gelişimizdi" diyor ve ekliyor, "Devlet hizmetlerinin bu kadar iyi olmasına şaşırdık. Gelecekte Kuşak ve Yol hikayelerini beyazperdeye taşımayı planlıyoruz."

Açık ticaret

Kültürel ilişkiler söz konusu olduğunda

Korgas Çin-Kazakistan Sınır İşbirliği Uluslararası Merkezi'nin meydanındaki ziyaretçiler. *(FOTO: XINHUA)*

Korgas Çin-Kazakistan Sınır İşbirliği Uluslararası Merkezi'nin havadan görünümü. *(FOTO: XINHUA)*

1980'lerin sonlarında yine Henan eyaletinden Xinjiang'a göç eden Li Honghe tam bir öncü. Meyve sebze işinden vazgeçmeyen Yu'nun aksine Li başka bir alana yönelmiş: "O dönemde insanların burada sattığı ürünler genelde benzerdi. Neden farklı bir kategoriyi araştırmayayım diye düşündüm."

Gözünü kaligrafi ve resim eserlerine diken Li, ülke genelinde 5 binden fazla kaligraf ve ressama mektup yazdı. Bu mektuplarda kendini tanıttı ve bağlantıya geçtiği sanatçılara eserlerini Korgas'ta satmak isteyip istemeyeceklerini sordu.

"2000'lerin başında işler çok iyiydi" diyor ve "Hatta bazı ressamlar çalışmak için buraya geldi" diye ekliyor Li.

Sadece 85 bin kişilik bir nüfusa sahip bu yeni şehri 2016'da 2.96 milyon turist ziyaret etti. 2017'de turist sayısının 3.6 milyonu bulması bekleniyor. Li, Korgas'un canlanmasıyla buraya gelen turist ve müşterilerin ürün taleplerinin de çeşitleneceğine inanıyor ve bunun da arzı tetikleyeceğini düşünüyor.

Korgas Çin-Kazakistan Sınır İşbirliği Uluslararası Merkezi'nde (ICBC) iki gümrüksüz satış mağazası işleten Ren Hexin de Li ile aynı kanıda. Ren, merkezde faaliyet gösterdiği iki yılda müşterilerin farklı ürünlere talebinin hızla arttığına tanık olmuş.

Halen Ren'in mağazalarında, büyük ölçüde, Güney Kore ve Avrupa'dan ithal edilmiş cilt bakım ürünleri ve Hong Kong'dan gelen tıbbi ürünler satılıyor. "Gelecekte kategorileri daraltacağım" diyor Ren, "Neredeyse bütün mağazaların benzer şeyleri satma trendi çok sürmeyecek".

2012'de kurulan ICBC, Çin'in ilk sınır ötesi işbirliği bölgesi. Tam Çin-Kazakistan sınırında yer alıyor. Ziyaretçilerin bu bölgeye girmek için vize alması gerekmiyor.

"Günümüzde ülkeler arasındaki mesafe iyice azaldı ve ileride yurtdışına çıkmak sıradan ve sıklıkla yapılan bir şey haline gelecek" diyor Ren.

Geleneksel kültür ufuk açıyor

Zhenquyuan Manevi Kültür Mirası Müzesi, Beijing'in Zhaodengyu Okulu'nda bulunuyor. Müzenin eski tarz ay kapısını yeşil bambular kuşatmış. Bahçe duvarında yuvarlak bir açıklıktan ibaret bu kapıdan geçtiğinizde karşınıza çıkan çakıl taşlarıyla döşeli yol sizi sergi salonuna götürüyor...

JIAO FENG

DIŞ kısımda küçük bir el sanatları stüdyosu bulunuyor; merkezde ise geleneksel el sanatı ürünlerinin teşhir edildiği bir sergi mekanı var. Öğrenciler öğle tatillerini genelde bu eserlerle geçiriyor; bu da onların Çin'in manevi kültür mirasının muhtelif koruyucularının ustalığıyla tanışmasını sağlıyor.

Okul müdürü Xu Wei, müzeyi öğrencilerin Çin tarihi ve geleneksel Çin kültürünü daha derinlemesine kavraması için bir platform olarak görüyor.

Maalesef halk el sanatı ustalarının elinden çıkmış bu manevi kültür mirası ürünlerinin güncel şehir yaşamıyla pek alakası bulunmuyor. Yedinci sınıf öğrencisi Xun Zhichao, Beijing'in yerlilerinden. Ama o da müze açılmadan önce geleneksel yerel el sanatları hakkında hiç bir şey bilmediğini itiraf ediyor.

"Şimdi bu ustalıkla işlenmiş eserleri görebiliyorum, hatta onlara dokunabiliyorum. Özellikle tüylü maymun oyuncakları seviyorum. Onlardaki hassas ustalık büyüleyici" diyor. Tüylü maymunlar ağustos böceği derisi ve manolya tomurcuklarından yapılıyor. Sokak kültürünü ve sosyal konvansiyonları temsil eden senaryoların içine yerleştirilmiş. "Okulda manevi kültür mirası hakkında derslerimiz var; ben de hemen gidip tüylü maymun yapmayı öğrettikleri derse kaydımı yaptırdım" diyor Xun.

Okulun manevi kültür mirası programlarının danışmanı Xu Xiaoxiao, mühür yapımı, yeni yıl tahta kalıp baskısı, su kabağı pirogravürü, uçurtma imalatı, kil tavşan ve tüylü maymun gibi alanları kapsayan müfredat dışı el sanatı kurslarında neler yapıldığını anlatıyor. El sanatı koruyucuları, ilgili öğrencilere haftalık dersler vermek üzere okula davet ediliyor.

Altı derslik programın ardından Xun artık basit tüylü maymunlar yapabiliyor. "Büyükbabam çok sevinçli çünkü maymunlar kendisine çocukluğunu hatırlatıyor" diyor Xun, "Öğretmenimiz bize geri plan bilgisi de veriyor. Tüylü maymun yapmak için gerekli malzemeler arasında yer alan dört Çin otunu ve bunların tarihinin yüzlerce yıl önceye uzandığını —bazı ülkelerden bile eski olduğunu— artık biliyorum". Xun şimdi de kil tavşan dersine kaydını yaptırmış. Bu el sanatını da öğrenince büyükbabasına onu mutlu edecek bir hediye daha sunabilecek.

Bir ülkenin halkı tarihini ve kültürünü iyi bilmeli. "Öğrencilerin öğrenmeye hevesli olması için onların ilgisini uyandırmanız yeterli" diyor Xu Wei, "Biz onlara gerçekten neye ilgi duyduklarını keşfetmeleri için bir temel sunuyoruz. Daha fazlasını öğrenmek isterlerse ilgi duydukları şeyin peşine düşmelerine yardımcı olabiliriz. Ama bu tamamen onlara kalmış bir şey çünkü el sanatı dersleri seçmeli".

Güvenle büyümek

Okulun yedinci sınıfının öğrenci lideri. Açık ve net konuşuyor; sunum yapmakta çok başarılı. Birinci sınıfta dans etmeye ve şarkı söylemeye başlamış; dördüncü sınıfta Pekin Operası dersi almış. Diğer öğrenci arkadaşlarıyla birlikte okulun Pekin Operası grubunda. Grup, 2014'te Çin ile Fransa arasındaki diplomatik ilişkilerin 50. yıldönümü nedeniyle düzenlenen kutlama töreninde Paris'te sahneye çıkmış. Öğrenci liderleri, çeşitli etkinliklerin düzenlenmesinde öğretmenlere yardımcı oluyor. Dolayısıyla Zhang Yuan, derslerinin yanı sıra okuldaki diğer faaliyetleri nedeniyle de gayet etkin bir öğrenci. Ama müfredat dışı faaliyetleri zor bulmuyor. "Pekin Operası çalışmayı hobilerimin alanını genişletmek olarak gördüm. Sahneye çıkmak bana zorlukla karşılaştığımda sakin kalmayı ve karmaşık sorunlarla başa çıkarken kendime güvenmeyi öğretti" diyor Zhang.

Xu Yifei, Zhang'dan bir yaş küçük, bir

El sanatları koruyucuları, öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde tasarlanmış haftalık dersler vermeye okula davet ediliyor. *(FOTOLAR: JIAO FENG)*

alt sınıfta okuyor. Ama iki yılı aşkın süredir Pekin Operası grubunun bir üyesi ve Zhang'dan daha fazla performansa çıkmış. "İlk başta yanlış yapmaktan çok korkuyordum ama artık korkmuyorum" diyor Xu, "Sahnede ya da kamera önünde kendimi en mükemmel şekilde sergilemek istiyorum". Yıldız olmak hep hayaliymiş. Geleneksel Çin operası ona bu hayalinin peşine düşme güvenini aşılamış.

Okul müdürlüğüne bağlı bir direktör olan Zhao Changfu, okulun müfredat dışı faaliyetlerinden sorumlu. Potansiyelinin altında bir akademik performans sergileyen bir öğrencisini anlatıyor. Sınıfının gerisinde kalan bu öğrenci kendine güvensiz ve içine kapanıkmış. Sesi güzel olduğu için yedinci sınıfta Pekin Operası grubuna katılmış. İki yıl içinde grubun en başarılı üyelerinden biri haline gelmiş. Repliklerini ezberlemek —bu sanat formunun olmazsa olmaz şartı— belleğini güçlendirmiş ve derslerdeki başarısını da yukarı çekmiş. Büyük bir ilerleme kaydetmiş ve sonunda profesyonel bir topluluğa katılmış.

"Sınavlar bir öğrencinin yetenekleri için tek kriter değildir. Herkesin kendi güçlü noktaları var ve bunları tam anlamıyla hayata geçirebilmesi için cesaretlendirilmesi gerekiyor" diyor Zhao ve ekliyor: "Her çocuk iyi tohumdur. Öğretmenler olarak onları uygun toprakta yetiştirmemiz gerekiyor." Öğrencilerin çizdiği, koridor duvarlarına asılı resimleri, sınıflarına ve ofis kapılarına yazdıkları kaligrafileri gösteren Zhao, "Hepimizin takdir edilmeye ve kendimizi sunabileceğimiz bir platforma ihtiyacı var. Bir öğrenci için resim ya da kaligrafide elde edilen başarı, olağanüstü bir akademik performanstan daha önemsiz olmadığı gibi aynı derecede gurur ve övgü vesilesi" diye konuşuyor.

Çoğalan etki

Zhaodengyu Okulu'nun 10'dan fazla müfredat dışı programı var. Bu program-

Tüylü maymun yapma geleneksel sanatı müfredat dışı derslerde öğretiliyor.

Zhenquyuan Manevi Kültür Mirası Müzesi, öğrencilerin Çin tarihini ve geleneksel Çin kültürünü daha iyi anlaması için bir platform işlevi görüyor.

lar sadece geleneksel Çin kültürüyle alakalı değil; çiçek düzenlemeden spora kadar birçok alanı kapsıyor. "Bence okullar öğrencilere daha fazla seçenek sunmalı" diyor Müdür Xu Wei. Bugün Zhaodengyu Okulu'ndaki öğrenciler geleneksel Çin kültürüyle sergi, video ve konferans gibi çeşitli medya araçları vasıtasıyla tanışıyor.

Zhenquyuan Müzesi, okulla No. 93 Avlu Müzesi arasındaki işbirliğinin meyvelerini temsil ediyor. Beijing'in manevi kültür mirasını ve halk sanatını gelecek nesillere aktaran müze, okulun ilgili okulları ve yazılımı geliştirmesine yardım ediyor, ayrıca kültür koruyucularını el sanatları dersi vermek için okula davet ediyor. Müzenin küratörü Lin Yi, daha fazla çocuğun bu sanatların bünyesinde barındırdığı kültürü kavrayabilmesini umut ediyor. "Her el sanatı türü belirli bir dönemin tarihini ve yaşam tarzını yansıtıyor. Bu hatıralar işin en önemli yanı. Çocuklar için eski el sanatlarını öğrenmek oyun oynamak gibi eğlenceli bir şey ve geleneksel kültüre ilgi bu eğlenceli faaliyetler sırasında geliştirilebilir. Bu çoğalan bir etki" diyor Lin.

İşbirliği şart

Zhao Changfu, profesyonel kuruluşlarla işbirliğini eğitimi güçlendirmenin bir yolu olarak görüyor. "Sonuçta bir okulun kaynakları sınırlı. Dolayısıyla işbirliği hem okula hem öğrencilere fayda sağlıyor" diyor Zhao ve devam ediyor: "Bir diğer örnek de okulun Pekin Operası grubuyla Beijing Jingju Tiyatro Topluluğu arasındaki işbirliği. Topluluktan profesyoneller sadece bu sanatı öğretmekle kalmıyor, öğrencilerimizin gösteri sergilemesine imkan tanıyan salon, kostüm, makyaj gibi gereklilikleri de temin ediyor".

Zhao okulun müfredat dışı programlarının öğrenciler arasında ne kadar popüler olduğunun altını çiziyor. Her öğrencinin iki derse kaydını yaptırma hakkı var.

"Öğrencilerin bu derslere devam etmesinde tek motivasyon ilgi" diyor Zhao ve ekliyor: "Bu, baskı olmadan bilgi edinmenin mutluluğu. Öğrenciler büyüdükçe ve öğrendikçe kültürel mirasın önemini daha iyi anlayacak." Zhao, Beijing Jingju Tiyatro Topluluğu'nun oyuncularını örnek olarak gösteriyor: "Öğrencilerimize ders vermeye daima zamanında geliyorlar. Bazıları gayet saygın sanatçılar. Vaktinden önce gelirlerse öğrencileri beklerken oyunculuk tekniklerini pratik ediyorlar. Onların çalışkan tutumu, öğrencilerin başarının azim ve sürekli çabayla geldiğini anlamasını sağlıyor."

Okul müdürü de aynı fikirde. Xu Wei, geleneksel Çin kültürünün ilkokul ve ortaokul öğrencilerinin takdir edemeyeceği kadar soyut ve derin olabileceğini kabul ediyor: "Ama bu alanda profesyoneller yetiştirmeye çalışmıyoruz ya da öğrencileri belirli bir seviyeye gelmeye zorlamıyoruz. Onlara sadece geleneksel kültürün beraberinde getirdiği mutluluğu tecrübe etme fırsatları sunuyoruz. Aynı zamanda yaşamın her alanında güzelliği takdir etmeyi de öğrenebilirler. Bu anlamda bir kendini gerçekleştirmenin de bir başarı olarak görülmesi gerektiği kanaatindeyim."

Beijing Jingju Tiyatro Topluluğu'nun oyuncuları, okulun Pekin Opera grubuna bu sanatı öğretmekle kalmıyor, çalışkan tutumlarıyla öğrencilere de örnek oluyor.

Dostlukları derinleşiyor

Çin ve Özbekistan karşılıklı diplomatik ilişkilerin 25. yılında yeni kutlamalara hazırlanıyor. 2012'de stratejik ortaklık kuran taraflar iki yıl sonra da Dostane ve İşbirliğine Dayalı Ortaklık Anlaşması'nı imzaladı...

LI ZIGUO

(Yazar Li Ziguo, Çin Uluslararası Araştırmalar Enstitüsü'ne bağlı Avrupa-Orta Asya Araştırmaları Bölümü'nün başkan yardımcısı.)

Bu yıl Çin ile Özbekistan arasında 2 Ocak 1992 tarihinde kurulan karşılıklı diplomatik ilişkilerin 25. yılı. Mart 1992'de dönemin Özbekistan Devlet Başkanı İslam Kerimov Beijing'i resmen ziyaret ederek Çin ile yeni bir dostluk ve işbirliği faslı başlatmıştı. Son çeyrek yüzyılda çok sayıda önemli karşılıklı anlaşmanın imzalanmasıyla bu ilişki sürekli gelişti ve büyüdü. 2016'da Çin Devlet Başkanı Şi Jinping'in resmi Özbekistan ziyareti sırasında, Şi ve Kerimov Çin-Özbekistan ilişkilerini kapsamlı stratejik ortaklığa yükseltme kararı aldı.

Özbekistan'da Kerimov'un Eylül 2016'da ölümünün ardından liderlik değişti. Şevket Mirziyoyev bir süre devlet başkanlığına vekalet ettikten sonra 14 Aralık 2016'da yemin ederek göreve resmen başladı. Bu, söz konusu Orta Asya ülkesinde bağımsızlıktan sonra yaşanan ilk liderlik değişimiydi. Ama bu durum, Çin ile Özbekistan arasında var olan istikrarlı ve stratejik ortaklığı etkilemedi.

Çin ve Özbek medeniyetleri arasında geçmişi çok eskilere giden tarihi bir bağ var. Kadim İpek Yolu, iki ülke halkını daha Batı Han Hanedanlığı (M.Ö. 202 – M.S. 8) döneminde birbirine bağladı. Özbekistan'ın Buhara, Semerkant ve Taşkent gibi tanınmış tarihi şehirlerinin adları Çin'in tarih kayıtlarında geçiyor.

Çin ve Özbekistan yakın ilişkileri ve halklar arası temasları daha sonraki dönemlerde de sürdürdü. Medeniyetler arasındaki ilişki karşılıklı evliliklere yol açtı ve bugün, nesiller sonra, her iki ülkede de Çin ve Özbek kökenli aileler bulunuyor.

13. yüzyılda Cengiz Han'ın Buharalı subaylarından Seyid Accal Şems el-Din Ömer, Yuan Hanedanlığı İmparatoru Kubilay Han tarafından Çin'in güneybatısındaki Yunnan eyaletinin ilk valisi olarak atandı. Ömer yöre halkı için birçok faydalı politikayı uygulamaya koydu; Yunnan'da sulama, tarım ve eğitimin gelişimine önemli katkıda bulundu. Ayrıca farklı etnik gruplardan insanların bir araya gelmesini sağladı ve bugün bile yöre halkı tarafından saygı duyulan tarihi bir kişilik olarak hatırlanıyor.

Üç aşamalı ilerleme

Çin-Özbekistan ilişkileri üç aşama halinde gelişti. 1992 ile 2000 yılları arasındaki ilk aşamada odak noktası karşılıklı diplomatik ilişkilerdi. İki ülke yönetiminin faydaya dayalı işbirliğine zemin hazırlayan bir dizi temel anlaşmayı imzaladığı bu dönemde üç ortak belge yayımlandı: İki ülkenin diplomatik ilişki kurmasına ilişkin Ocak 1992'deki ortak bildiriyi martta yeni bir ortak bildiri izledi ve 2000 yılında da dostluk ve işbirliğinin daha öteye taşınmasını öngören bir ortak açıklama yapıldı.

Haziran 2001'de Çin, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya, Tacikistan ve Özbekistan'ın katılımıyla kurulan Şanghay İşbirliği Örgütü, Çin ve Özbekistan'ın işbirliğini daha da geliştirmek için kullandığı yeni platform haline geldi.

2001 ile 2011 yılları arasındaki dönem ikinci aşamaydı. İki ülke arasında siyasi iletişim sıklaşırken işbirliği gelişti. 2004'te Çin ve Özbekistan, iki ülke arasındaki dostane ve işbirliğine dayalı ortaklığın derinleştirilmesini ve geliştirilmesini öngören bir ortak bildiri yayımladı. Kerimov'un Mayıs 2014'teki Çin ziyareti sırasında da Dostane ve İşbirliğine Dayalı Ortaklık Anlaşması imzalandı.

2012'de başlayıp bugüne kadar devam eden üçüncü aşama da Çin ile Özbekistan

22 Temmuz 2016 itibarıyla Özbekistan'ın Taşkent şehri yakınlarındaki Qamchiq Tüneli. *(FOTO: CNS)*

arasındaki stratejik ortaklığı temel alıyor. 2012'de taraflar stratejik ortaklık için bir taslak metin hazırlama konusunda uzlaştı; Haziran 2016'da da kapsamlı stratejik ortaklık için anlaşma sağlandı. Kerimov'un 2016'daki cenazesine Çin yönetiminin özel temsilcisi olarak Çin Başbakan Yardımcısı Zhang Gaoli katıldı. O dönem başbakanlık görevini yürüten Mirziyoyev'le yaptığı görüşmede Zhang, Çin'in Özbekistan'la karşılıklı faydaya dayalı işbirliğini derinleştireceğini ve Çin-Özbekistan ilişkilerinin daha da gelişmesi için çaba göstereceğini vurguladı.

10 yılı aşkın bir süre boyunca başbakanlık görevini yürüten Mirziyoyev de Çin'le sağlıklı ilişkilerin büyük önem taşıdığına inanıyor. Çin'in eski bir dostu olan Mirziyoyev, karşılıklı diplomatik ilişkilerde yaşanan birçok tarihi anın da birinci elden tanığı. Mirziyoyev, Beijing'de düzenlenen Kuşak ve Yol Uluslararası İşbirliği Forumu'na katılarak Özbekistan Devlet Başkanı olarak Çin'e ilk resmi ziyaretini gerçekleştirdi.

Dış ticarette büyük artış

Çin-Özbekistan ilişkileri son 25 yıldır sürekli gelişiyor. Karşılıklı ticaret hatırı sayılır bir hacme ulaştı. İki ülkenin 1992'de 47.52 milyon ABD Doları olan karşılıklı ticaret hacmi, 2016 itibarıyla 76 kat artmış ve 3.6 milyar ABD Doları'nı bulmuştu.

Şi, 2013'teki Kazakistan ziyareti sırasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağı Girişimi'ni önerdi. Aralarında Özbekistan'ın da bulunduğu birçok ülke girişimi memnuniyetle karşıladı. 21. Yüzyıl Deniz İpek Yolu'yla birlikte bu girişim, Çin ile Özbekistan arasındaki uygulamaya dönük işbirliğinde yeni bir safhanın başlamasını sağladı. Çin, o günden bu yana Özbekistan'ın en büyük ikinci ticaret ortağı ve en büyük yatırım kaynağı haline geldi.

İki ülke, Avrasya'dan geçen kadim İpek Yolu'nu canlandırma fikrini ayrı ayrı kendi başına ortaya attı. Daha 1994'te Özbekistan, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'yle işbirliği içinde Semerkant'ta düzenlenen bir etkinlikte, toplantıya katılan bütün tarafların bu kadim ticaret hattını canlandırmak için ortak çaba sarf etmesini önermişti.

Ağustos 2014'te Çin ve Özbekistan "Kuşak ve Yol Girişimi'ni hayata geçirme kararlılığı içinde olduklarına, ekonomik işbirliğine yeni ve umut vaat edici bir yön vereceklerine, kilit projeleri daha da ileri taşıyacaklarına" dair ortak bir açıklama yaptı. Aynı yılın ekim ayında Özbekistan, Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kurulmasına ilişkin mutabakat zaptını bankanın ilk kurucu üyelerinden biri olarak Beijing'de imzaladı. Haziran 2015'te de Çin ve Özbekistan karşılıklı faydaya dayalı ekonomik ve ticari işbirliğini İpek Yolu Ekonomik Kuşağı çerçevesinde güçlendirmeyi öngören bir anlaşmaya vardı.

Kara İpek Yolu'nun ortak inşası, Çin-Özbekistan işbirliğinin ana dayanak noktası haline geldi. Kuşak ve Yol projelerinde sağlanan ilerlemenin en önemli örneklerinden biri, Orta Asya'nın en uzun demiryolu tüneli olan Qamchiq Tüneli'nin Haziran 2016'da açılmasıydı. 19 kilometre uzunluğundaki tünel, Özbekistan'ın Angren-Pap demiryolu hattının bir parçası. China Railway Tunnel Group karmaşık coğrafi şartların üstesinden gelmeyi başararak Qamchiq Tüneli'nin inşasını üç yılda bitirdi. 169 kilometre uzunluğundaki bu tren hattı, Özbekistan'ın bağımsız demiryolu ağının önemli bir köşe taşı olarak, ülke içi ulaşımı iyileştireceği gibi komşu ülkelerle bağlantıların da güçlenmesini sağlayacak.

Ortak sanayi parkı bir diğer kilit karşılıklı proje. 2009'da Çinli yatırımcılar Özbekistan'ın Jizzakh bölgesinde Pengsheng Sanayi Parkı'nı kurdu ve burası daha büyük Jizzakh Sanayi Parkı'nın bir parçası haline geldi. Aralarında Huawei ve ZTE'nin de bulunduğu 10'dan fazla Çinli şirketin faaliyet gösterdiği Jizzakh Sanayi Parkı, Orta Asya'ya açılmak isteyen Çinli firmalar için bir platform haline geldi.

Yeni hedefler

Mirziyoyev, daha devlet başkanlığına vekalet ederken reformları sürdürme konusundaki kararlılığını ortaya koydu. Aralık 2016'da turizmi güçlendirmek amacıyla bir genelge yayımlayan Mirziyoyev, bu sektörü stratejik sektör ilan etti. Özbek hükümeti, turizmin geliştirilmesinin önündeki bütün engelleri kaldırmaya kararlı. Bu çerçevede vize, kayıt, pasaport kontrolü ve gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi amaçlanıyor. Ayrıca Buhara ülkenin ilk büyük turistik bölgesi haline getirilecek.

Çin ve Özbekistan'ın karşılıklı olarak birbirini tamamlayan ekonomileri var. Çin, Özbekistan için en büyük pamuk pazarı ve Özbekistan'da toprağın iyileştirilmesi için tasarlanmış ekipmanların en büyük tedarikçisi. Ülkeler arasında ortak kalkınmayı, müşterek faydayı ve bağlantılılığı esas alan Kuşak ve Yol Girişimi, Özbekistan gibi iç bölgelerdeki ülkelere dünya ekonomisine entegre olma imkanı tanıyacak. Özbekistan'ın ekonomisini canlandırmak için sarf ettiği çaba da bu ülkeye yatırım yapan Çinli şirketlere yeni fırsatlar sağlayacak.

Aobao ayini

"Dolunay semada beliriyor. Neden hiç bulut yok? Seni bekliyorum güzel kız. Neden yanıma gelmiyorsun?" Bunlar, İç Moğolistan bozkırlarında yaşayan Moğol etnik grubu hakkında 1950'lerde çekilen filmin tema şarkısının sözleri…

ŞARKI, Moğollar'ın belirli tarihlerde çayırda gerçekleştirdiği ayin töreninden ilham alınarak bestelenmiş. Aobao ya da obo, Moğolca'da "öbek" anlamına geliyor. Bununla genelde piramit şeklinde, devasa bir toprak ya da taş yığını, yani höyük kastediliyor. Yığının tepesine tören için uzun söğüt dalları yerleştiriliyor. Moğol seyyahlar için aobao'larda attan inip güvenli bir yolculuk için dua etmek ve tekrar yola koyulmadan önce öbeğe bir avuç toprak ya da taş eklemek bir gelenek. Ayrıca her yıl büyük bir aobao ayini gerçekleştiriliyor. Bu tören, 2006'da ulusal manevi kültür mirası olarak tanındı.

Moğollar Şamanizm'e inanıyor ve Munkh Khukh Tengri'ye, Sonsuz Mavi Gök'e dua ediyor. Uzak geçmişte Moğollar gökyüzü ve yeryüzünün bir olduğuna inanırdı. Gökyüzünü sevecen babaları ve yaşamın sürmesini sağlayan güç, bereketli yeryüzünü de iyiliksever anneleri ve fiziksel bedeni veren güç olarak görürlerdi. Bu itikat, Moğollar'ın dağlara ve nehirlere derin bir hürmet duymasına; her birinin kendi tanrısallığının bulunduğuna inanmasına neden oluyor. Söz konusu doğa unsurlarının insan biçimli ikonlarının yokluğunda Moğollar aobao'yu yarattı.

Bu höyükler normalde kum yükseltilerinin ya da tepelerin üzerine inşa ediliyor. Kökenlerine dair farklı teoriler var. Bunlardan birine göre, söz konusu höyükler erken zamanlarda dev çayırlarda sınır işareti

Moğol bir kabile lideri Hulun Buir Çayırı'nda düzenlenen bir aobao ayin törenini yönetiyor.

olarak kullanılıyordu. Geçen bin yılla birlikte bu yapılar Moğollar'ın kurbanlar adadığı kutsal ruhların ikamet ettiği yerler olarak saygınlık kazandı.

Bir diğer açıklamaya göre, aobao'lar ölmüş savaşçılar için yapılan anıtlardı. Erken

> Her yıl büyük bir aobao ayini gerçekleştiriliyor. Bu tören, 2006'da ulusal manevi kültür mirası olarak tanındı.

Moğol tarihi, hakim nokta olarak yüksek yerleri ele geçirmek amacıyla yapılan kabile savaşlarıyla doluydu. Bu savaşlarda galip gelenler ölülerini tepelerin üzerine gömer, mezarları da taşlarla örterdi. Acımasız savaşlarla tek bir tepe rakip kabilelerin savaşçılarının da gömüldüğü bir mezar alanına dönüşmüş olabilir. O bölgeyi ele geçirdikten sonra muzaffer kabile yas tutar ve kurbanlar sunardı; muhtemelen mezarlar da üzerine eklenen taşlarla daha da yükseldi. Böylece aoboa'lar ortaya çıktı.

Aobao ayini çok tanrılı olduğu gibi sadece gökyüzüne ve yeryüzüne ibadetle de sınırlı değil. Göçebe ve göçebelik Moğol kültürünün kilit bir unsuru.

Aobao'lar genellikle piramit şeklinde, dev bir taş ya da toprak yığınından oluşuyor.

Kadınlara yasak

Tören sırasında bir takım kurallara kesinlikle uyulması gerekir. Örneğin kadınların aobao'nun bulunduğu tepeye yaklaşması ya da tırmanması yasaktır. Ayrıca aobao'dan taş alamazsınız, üzerine tırmanamazsınız, yakınında ya da ona doğru idrara çıkamazsınız, hayvan öldüremezsiniz, özellikle de yılanları... Yolunuz üzerinde bir aobao gördüğünüzde atınızdan inip ona bir kaç taş eklemek bir Moğol geleneğidir.

Ayrık Aobao

Her bir aobao'nun kendine has bir törensel işlevi var. Bazıları Cengiz Han ve başka tarihi kahramanlara adanmış. Diğerleri belirli kabileler, aileler ya da klanlarla bağlantılı. Bir kısmı da Şamanistik. Her aobao'nun ardında bir hikaye var. İç Moğolistan'da antik aobao'lar genelde taş ve ağaç dallarından yapılır, pagoda şeklinde olurdu. Daha yakın zamanlarda inşa edilenler şekil ve form olarak daha geniş kapsamlı; çoğunlukla tuğla, çimento ya da renkli seramikten yapılıyor. Ama eski ya da yeni, aobao'lar her zaman görünür bir yere kuruluyor; tepelerin üzerine, geçitlere, göl kıyılarına, yol kenarlarına ve genelde dairesel bir kaideye sahip, yükseldikçe sivrilen üç katmanlı taş yapılar olarak.

Yüzlerce yıllık evrimi içinde çeşitli kültürel faaliyetler de aobao ayinine dahil edilmiş.

İç Moğolistan'ın doğusundaki aobao'lar kavisli bir zirvenin merkezine dikilmiş bir direk ve bunun etrafını çevreleyen dekoratif ağaç dallarından oluşuyor. Aobao'nun doğu, batı ve kuzeyine üç direk daha dikiliyor. Bunların üzerine güneş, ay ve bulut görüntüleri oyuluyor. Bu direkler ortadaki ana direğe renkli şeritlerle bağlanıyor. Bu şeritler khata'lar (ayin eşarpları) ve Rüzgar Atları denen dua bayraklarıyla süsleniyor. İç Moğolistan'ın güneybatısındaki Ordos'ta aobao'lar genelde bir Rüzgar Atı sunağına bakıyor ve güneş alan tarafında bir mihrap ve üzerinde mumlar ve tütsülerin yandığı bir masa bulunuyor.

Aobao'lar tek başına ya da grup halinde bulunabilir. Grup halinde olduğunda büyük bir aobao'nun etrafına üç ile 25 daha küçük aobao yerleştirilmiş oluyor. Bunlar ya dizi halinde ya da bir haç şeklinde sıralanıyor. Moğollar'ın yaşadığı alanlarda Tibet Budizmi'nin yaygınlaşması, ayin eşarbı, dua bayrağı, mihrap ve tütsü gibi Budist unsurların aobao tasarımlarına ve ayin törenlerine dahil edilmesine yol açmış.

Kurban sunumu

Aobao'ların farklı köken ve amaçları, spesifik bölgelerin doğal koşullarıyla birlikte, aobao ayin törenlerinde törenin zamanı, içerik ve formuna dair bir takım farklılıkların ortaya çıkmasına neden olmuş. Genelde yılda bir kez, ay takviminin beşinci ile yedinci ayı arasında düzenlenen ayin törenleri, hava iyi olduğunda bazen iki kez de yapılabiliyor. Tören genellikle şafaktan güneş batana dek sürüyor ama özel öneme sahip aobao'larda üç, beş, yedi gün de devam edebiliyor.

Tören sunulan kurbana göre sınıflandırılıyor; kan, içki, ateş ya da yeşim... Kan kurban edenler sürülerindeki en besili boğa ya da koyunu kesiyor ve kurbanı aobao'nun önüne koyuyor. Günümüzde nadiren görülen bir şey bu. İçki olarak, taze süt, krema ve mayalanmış süt aobao'nun önüne serpiştiriliyor. Ateş kurbanında bir dal ya da kurumuş gübre yığını yakılıyor, törene katılanlar bunun etrafını üç kez dolaşıyor, aile adlarını tekrar ederken ateşin üzerine koyun eti atıyor. Şamanizm ateşi en üstün saflık olarak kabul ediyor ve alevler ne kadar yükseğe çıkarsa kurban töreninin o kadar başarılı geçtiğine inanılıyor. Antik Çin'de yeşime büyük değer ve-

İç Moğolistan'daki Xilir Gol'da Moğol çobanlar yüzlerce yıllık Sanzuoshan (Üç Dağ) aobao'suna dua ediyor.

rildiğinden bu taş pagan ve ata tapınmalarında da merkezi bir role sahipti. Geçici ve ebedi dünyaları birbirine bağlayan sihirli bir gücü bulunduğuna inanılırdı. Moğol halkının aobao'lara yeşim eşyalar sunmasının nedeni bu.

Törende neler yapılıyor?

Tören günü aobao'nun başında toplanan Moğollar en güzel kıyafetlerini giyiyor. Saat yönünde üç kez aobao'nun etrafında dönerken yığına taşlar ekliyor, mihrabın önünde de secdeye varıyor. Sonra aobao'yu evinden getirdiği eşarplar, bayraklar ve şeritlerle süslüyor, kurban bırakıyor. Bunların arasında koyun, çay, içki, mayalanmış süt, pirinç lapası, eşarp, tereyağı, peynir ve hamur işi bile oluyor.

Ayin töreni sırasında kutsal bir hayvan seçiliyor ve vaftiz ediliyor. Hayvan sütle yıkanıp renkli şeritlerle süslendikten sonra hayvanın sahibi elinde bir fenerle hayvanı aobao'nun etrafında dolaştırıyor. Kutsal olduğu için hayatının sonuna kadar bu hayvan kesilemez, kırbaçlanamaz, hatta binilemez. Doğal yollarla öldükten sonra da hayvanın bedeni aobao'ya konur. Törenin sonunda bazı kurbanlık eşyalar tüm klanın saygı duyduğu yaşlılara sunulur. Geri kalanını tüm katılımcılar paylaşır. Moğollar bu tür kurbanların kendilerine ve ailelerine hayır getirdiğine inanır. Aobao'yu terk eden katılımcılar gruplar halinde yemek ziyafeti çeker ve eğlenir. Yüzlerce yıllık evrimi içinde güreş, okçuluk, at sırtında koyun yakalama gibi kültürel faaliyetler de aobao ayinine dahil edildiğinden bu gün adeta bir tür küçük Nadaam'a (yaz ortası festivali) dönüşür.

(China Today tarafından derlenmiştir.)

Aobao ayininden sonra güreş yarışmaları düzenleniyor. *(FOTO: YU XIANGJUN)*

Bilgisayar bilimlerinde hızlı ilerleme

Sıra dışı bir zekaya sahip olan bilişim teknolojileri geliştiricisi Andrew Chi-Chih Yao, gereken şartlar sağlandığı taktirde yurtdışında eğitim gören Çinlilerin anavatanlarına dönmekte tereddüt etmeyeceklerinin canlı bir kanıtı…

LU RUCAI

O **BİLGİSAYARCILIĞIN** Nobel'i olarak kabul edilen A.M. Turing Ödülü'nü kazanan tek Çinli. Ayrıca ABD Ulusal Bilimler Akademisi'ne, Amerikan Sanatlar ve Bilimler Akademisi'ne ve yabancı asıllı bir üye olarak Çin Bilimler Akademisi'ne seçilmişti.

2004'te Princeton Üniversitesi'ndeki kadrosunu bırakarak Tsinghua Üniversitesi'ne katıldı. Bir sonraki yıl prestijli Çin üniversitesinde deneme amaçlı bilgisayar bilimleri dersleri vermeye başladı. 2011'de Tsinghua Üniversitesi Disiplinlerarası Bilişim Bilimleri Enstitüsü'nü ve Kuantum Bilişim Merkezi'ni kurdu. 2014'te ABD vatandaşlığını bıraktı ve Çin Bilimler Akademisi'nin tam üyesi oldu.

Tsinghua Üniversitesi Disiplinlerarası Bilişim Bilimleri Enstitüsü'nün dekanı Andrew Chi-Chih Yao, anayurdundaki bilim-teknoloji araştırma ve eğitimine gönülden bağlı Çin bilimcilerin en iyilerinden biri.

Seçkin bir kariyer

Dr. Yao 1946'da Şanghay'da doğdu ve erken yaşta ailesiyle birlikte Tayvan'a taşındı. Burada üniversiteyi bitirdikten sonra yüksek lisans eğitimi için ABD'ye gitti. Harvard Üniversitesi'nden fizik doktorasını 1972'de aldı; 1975'te de Illinois Üniversitesi'ndeki bilgisayar bilimleri doktorasını tamamladı. 1975-2004 yılları arasında Massachusetts Teknoloji Enstitüsü, Stanford Üniversitesi, Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley ve Princeton Üniversitesi'nde ders verdi.

Dr. Yao'nun çalışma alanı bilgisayar bilimleri ve kuantum bilişimi. Geliştirdiği karmaşıklık temelli rastgele sayı üretimi, kriptografi ve iletişim karmaşıklığı teorisinin modern kriptografi, bilgisayar güvenliği, bilgisayar karmaşıklığı ve rastgele hesaplamanın temelleri üzerinde kalıcı bir etkisi oldu. Bu teori ona 2000 yılında, bilgisayar bilimleri alanının en saygın ödülü kabul edilen A.M. Turing Ödülü'nü kazandırdı.

ABD'deki başarısına rağmen Dr. Yao Haziran 2004'te Princeton'daki öğretim üyeliği görevini bırakarak Çin'in Tsinghua Üniversitesi'nin yaptığı teklifi kabul etti. Bu birçok insanı şaşırtan bir karardı. "Çin'de yeni yetenek yetiştirmenin ve bu ülkede bilim ve teknoloji alanında yeni buluşlar yapmanın benim için tamamen ayrı bir önemi var" diye açıkladı Dr. Yao bu kararını.

"Yao'nun Dersleri"nin başlaması

2004'te Çin'in bilgisayar bilimleri sektörü gelişmiş ülkelerin çok gerisindeydi. Dr. Yao lisans eğitiminin güçlendirilmesinin ve gelecekteki bilim ve teknoloji araştırmaları için uluslararası düzeyde profesyoneller yetiştirilmesinin bu durumu değiştirmenin ilk adımı olacağını düşündü.

2005 yılında Tsinghua'da, Microsoft Research Asia (MSRA) ile ortak, deneme amaçlı bir yazılım bilimleri dersi (daha sonra bilgisayar bilimleri dersine dönüştürüldü) açıldı. Çeşitli ana dallarda eğitim gören birinci ve ikinci sınıf öğrencileri bu derse kayıt yaptırdı. Dr. Yao, fikir babası olduğu ve daha sonra "Yao'nun Dersi" olarak anılacak bu dersin müfredatını tasarladı ve düzenli olarak güncelledi. Amacı öğrencilerin gerçek ilgi ve güçlerini keşfetmelerini sağlayacak zorlu bir program yaratmaktı. Mart 2006'da Tsinghua öğrencilerine yazdığı bir mektupta Dr. Yao şöyle dedi:

"Amacımız yazılım geliştirici ve programcı değil, dünyanın en iyi bilgisayar profesyonellerini üretmek."

En baştan beri Yao bu ders için uluslararası bir program öngördü. Müfredatı tamamen İngilizce olan ders, öğrencilerini küresel bir vizyonla yetiştiriyor ve onları bilimsel araştırmaya ve düzenli olarak uluslararası görüş alışverişine dahil ediyor. Bütün bu çaba sonuç getirdi. Turing Ödülü sahibi bir diğer isim, John Hopcroft,

Yao'nun Dersi'ni dünyanın en iyi lisans öğrencilerine sahip dünyanın en iyi lisans eğitimi olarak herkese tavsiye etti.

2016 sonunda Yao'nun Dersi'ni alan öğrenciler 121 tez yayınlamış ve 42'si bildiri sunmak üzere uluslarası konferanslara davet edilmişti. Öğrencilerin üçte biri araştırma sonuçları üretti ki bu dünyanın en iyi üniversitelerinde bile nadiren görülen bir başarı. "Bu ders artık uluslararası düzeyde tanınmış bir lisans eğitimi markası. Diğer ülkelerin en iyi araştırma kuruluşları bu dersi alanların peşinde" diyor Dr. Yao ve ekliyor: "Örneğin Princeton, bu yıl, mezunlarımıza tam harçlı dokuz burs önerdi."

2011'de Yao Tsinghua Üniversitesi'nde Disiplinlerarası Bilişim Bilimleri Enstitüsü'nü kurdu. Enstitüde bilgisayar bilimleri ve kuantum, enerji, elektrik ve ekonomi gibi ilgili alanlarda çalışmalar yapılıyor. Yao, daha sonra bir kuantum bilgisayar laboratuvarı, bir finans bilim ve teknoloji laboratuvarı kurdu. Yao, "Kuantum bilgisayar laboratuvarımız bu umut verici alanda gerçek bir dünya lideri. 225 bireysel olarak erişilebilir bellek hücresiyle çoğullamalı kuantum belleği yarattık; bu bir dünya rekoru" diyor. Laboratuvarın bu kadar kısa bir sürede kaydettiği dikkat çekici ilerleme, Çinli ve uluslararası fizikçiler tarafından gerçek bir mucize olarak nitelendiriliyor.

"Daha fazla Çinli dönüş yapacak"

Dr. Yao Çin'e döndüğünden beri denizaşırı ülkelerdeki onlarca Çinli bilimciyi aynı kararı vermeye teşvik etti. "Çin ekonomik olarak hızla gelişiyor. Daha da önemlisi, övgüye değer bir uzak görüşlülükle bilimsel araştırmaya büyük öncelik veriyor" diyen Dr. Yao, Yao'nun Dersi'ni alan öğrencilerin çoğunun eğitimini sürdürmek için yurtdışına gideceğini biliyor. ABD bilgisayar bilimlerinde hala dünyanın önünde. Ama gidenlerin çoğunun geri dönmesini bekliyor: "Her birinin dönmesi pek olası değil. Ama en başarılı mezunların yarısı bile dönse, bu Çin'in gelişmesine muazzam katkıda bulunacaktır."

Yao, kendi ülkesindeki çalışma ve araştırma koşulları yurtdışındakiyle benzer standartları sahip olduğu takdirde, çoğu Çinli bilimcinin Çin'de çalışmayı tercih edeceğini gözlemlemiş. Dolayısıyla Çinli bilim ve teknoloji enstitülerine, denizaşırı ülkelerdeki Çinli yeteneklere yurtdışında sahip oldukları yaşam standartlarının aynısını temin edeceklerine dair kurumsal garantiler vermelerini önermiş. Bu kuruluşlar bilimsel araştırma için dinamik bir ortam sağlıyor. "Bu da söz konusu bilimcileri Çin'e dönmenin en iyi tercih olduğuna ikna edecektir" diyen Yao, Çin'in yetenek havuzu ve bilimsel araştırma fonları gibi avantajları göz önüne alındığında yurtdışından dönüş yapan profesyonel akınına uğramasının uzun sürmeyeceğine inanıyor.

Dr. Yao 2014'te ABD vatandaşlığından çıktı ve Şubat 2017'de Çin Bilimler Akademisi'ne seçildi. Bu kararı için Yao, "Bir kez daha yüzde 100 Çinli olmaktan gururlu ve mutluyum" diyor.

Dr. Yao ziyaretçilere kuantum bilgisayar laboratuvarını gösteriyor.

Andrew Chi-Chih Yao:

Tsinghua Üniversitesi'ndeki Disiplinlerarası Bilişim Bilimleri Enstitüsü'nün dekanı, dünyaca tanınmış bilgisayar bilimleri uzmanı, 2000 yılı A.M. Turing Ödülü'nün sahibi ve Tsinghua Üniversitesi'ndeki deneme amaçlı bilgisayar dersinin kurucusu.

Olağanüstü bir müze

Çin Antik Mimari Müzesi, ilkel çağlardan Qing Hanedanlığı'nın 1911'de ortadan kalkmasına dek uzanan zaman diliminde antik inşa tekniklerinin tarihini, kültürünü, metodolojisini topluyor, koruyor ve araştırıyor. Beijing'de Eylül 1991'de açılan müzeyi bugüne dek çok az insan duymuş...

BRIAN SALTER

MÜZENİN az bilinip, fazla ziyaret edilmemesi gerçekten şaşırtıcı. Çoğu gün ziyaretçi sayısını tek elinizin parmaklarıyla ifade etmeniz mümkün. Müze Xiannongtan'da —Tarım Tapınağı— bulunuyor. Burası, imparatorların Xiannong'a (Tarım Tanrısı) kurban sunmak için geldiği yer. Ayrıca Cennet Tapınağı'ndan da yürüme mesafesinde. Etrafı yüzlerce yıllık ağaçlarla kuşatılmış müzenin ortamı çok sakin. Burası, antik Çin mimarisine ait teknoloji, sanat ve gelişme tarihini toplayan, inceleyen ve sergileyen ilk tematik müze.

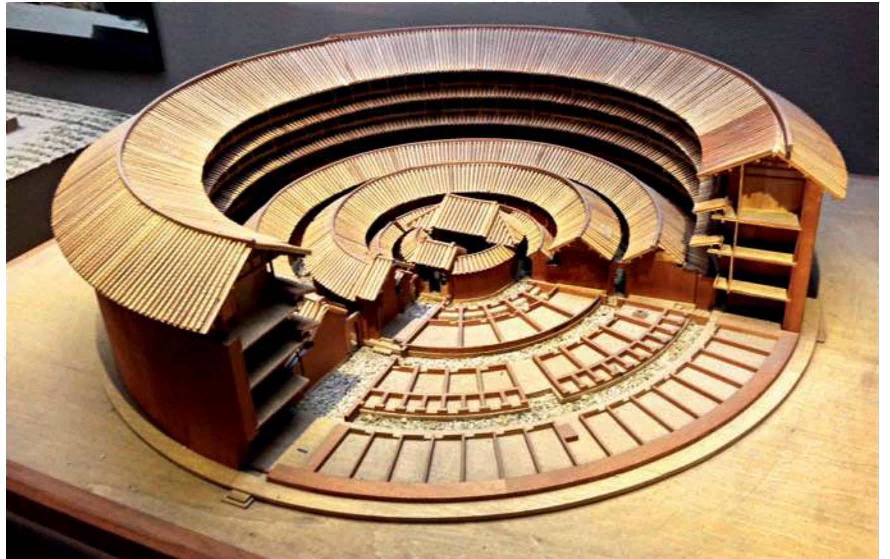
Müze aslında kompleksin arka salonunda (Taisuitan (Taisui Salonu)), kimilerine göre, ihtişam açısından, ancak Yasak Şehir'deki Yüksek Uyum Salonu'nun geride bıraktığı bir yer. Bu tartışılabilir ama kesin olan şu ki salonun içi hakikaten görkemli, dışarıdan diğer birçok eski Çin salonuna benzese de...

Taisuitan, 1420'de, Ming İmparatoru Yongle saltanatının 18. yılında hanedanlığın başkentini Nanjing'den Beijing'e taşıdığında inşa edildi. Ancak komplekste yer alan binaların geri kalanı 1522'de, Ming İmparatoru Jiajing'in saltanatının ilk yılında inşa edildi. 1754'te Qing Hanedanlığı İmparatoru Qianlong'un saltanatı sırasında yenilenen komplekste Taisuitan, dekoratif renkli resimleri ve siyah sırlı fayanslarıyla tapınağın en heybetli salonu.

Tipik çatı kiremitleri; sarılar binanın imparator tarafından kullanıldığını gösteriyor.

İçeride sizi orijinal saz çatılı kulübelerden titiz ve görkemli saray inşaatlarına kadar yüzlerce yıl boyunca Çin'de kullanılan bina inşa yöntemlerinin model ve açıklamaları bekliyor. Bunlara çok sayıda resim ve mükemmel maket eşlik ediyor.

Maalesef Qin, Han, Tang ve Sui hanedanlıklarının inşaat tarzları hakkında bir

Sayısız ahşap maket, bir binanın inşasındaki farklı aşamaları ortaya koyuyor.

Çatı kiremitlerinin üzerinde yer alan sırlı heykelcikler.

şeyler öğrenmek istiyorsanız buraya gelmeden önce biraz Çince öğrenseniz iyi olur. Elbette her alanda İngilizce tanıtım notları var ama sonrasında kendi başınızasınız. Ayrıntılı bilgiler sadece Çince.

Detaylar çok etkileyici

Burada detaylara gösterilen özen gerçekten çok etkileyici. Örneğin çatı yüksekliğindeki fayanslarda bulunan girift oymalar bile vurgulanmış. Birçok eski tarihi binada görebileceğiniz kiremitlerin yakından çekimlerine yer verilmiş; sarı elbette imparatorların rengi.

Ayrıca müzede birçok eski tapınağın inşasında kullanılan köşe kirişlerinin ve dekorasyonların tam boyutlu replikaları mevcut. Bunları yakından görmek zihin açıcı bir deneyim. Müzede, ayrıca, bir pagodanın hoş bir maketi bulunuyor; üzerindeki mavi tavanla güzelliği daha da belirginleşen.

Bence müzede sergilenen en etkileyici eser, maketler değil binanın bir bölümüydü; tapınağın tavanında yer alan ve sadece geleneksel Çin yapılarında bulunan keson. Bu şemsiye şeklindeki keson, Çin'de türünün ayakta kalan son örneği. Ming Hanedanlığı döneminde inşa edilen kesonun merkezinde her burcun tek tek işaretlendiği bir yıldız falı haritası bulunuyor.

Dışarıda da görülecek çok şey var, en başta da çeşitli tanrılara adanmış mabetler ve sunaklar geliyor. Havadan sorumlu tanrılara tapınmak için kullanılan Dünyanın Ruhları Sunağı, iyi bir hasadın garantisiydi. Güney kısımdaki Tarım Sunağı da Ming ve Qing hanedanlıklarında imparatorların Yetiştirme Tanrısı'na yakardıkları yerdi. Kuzey kısımda ise kurbanların hazırlandığı ve Çiftçilik Tanrısı'na adanmış anma tabletlerinin depolandığı bir avlu bulunuyor.

Sonuçta, öyle görünüyor ki doğudaki komşusu Cennet Tapınağı kadar tanınmamış Tarım Sunağı'nı da içeren bu tapınak kompleksi, aslında bir "turist tuzağı". Hüzünlü ama bir o kadar da sakin ve sessiz. Belki de bu o kadar kötü bir şey değil…

Eşsiz keson tavan bir yıldız falı haritasını içeriyor.

Üzerindeki mavi tavan, pagodanın hoş maketinin güzelliğini daha da belirginleştiriyor.

İmparatorluk yaz evi

Hebei eyaletine bağlı Chengde, zengin doğal kaynaklara, canlı bir eko-ortama ve geniş orman alanlarına sahip olduğu için "Kuzey Çin'in Akciğerleri' olarak anılıyor. Şehir, Beijing'in 230 kilometre kuzeydoğusunda ve güneyinde Tianjin'le komşu.

GEREK Beijing gerek Tianjin'in başlıca su kaynağı olan Chengde'nin doğusunda Qinghuangdao, batısında Zhangjiakou şehri bulunuyor. Beijing, Tianjin ve Hebei ile İç Moğolistan ve Liaoning arasındaki stratejik bağı oluşturan Chengde'de yaz aylarında çok ziyaret edilen yerler Chengde Dağ Yazlığı ve Bashang Çayırları. 1994'te yazlık ve onu çevreleyen tapınaklar UNESCO Dünya Mirası listesine dahil edildi.

Chengde uzun bir geçmişe sahip. Longshan, diğer adıyla Kara Kil Kültürü arkeolojik alanı, burada Yeni Taş Çağı ile Bronz Çağı arasındaki geçiş döneminde bile insan faaliyeti bulunduğunu teyit ediyor. Tarih boyunca farklı dönemlerin merkezi yönetimleri Chengde'de idari birimler kurdu. Han, Xiongnu (Hunlar), Xianbei, Khitan halkları ve Moğollar gibi farklı etnik grupların ekonomisi ve kültürü bölgede gelişme imkanı buldu.

17. yüzyılda Qing Hanedanlığı (1644-1911) Beijing'in 350 kilometre kuzeydoğusunda Mulan Av Sahası'nı kurdu. Buranın amacı orduyu eğitmek ve öncü savunmayı güçlendirmekti. Her sonbaharda imparator prensleri, bakanları ve sayıları binleri bulan askerleriyle birlikte avlanmak için Mulan'a gelirdi. Chengde Dağ Yazlığı, başkent ile Mulan arasındaki tam orta noktada, seyahat sırasında bir iki gün mola vermek ve dinlenmek için inşa edildi.

Yazlığın inşası 1703'te başladı ve İmparator Kangxi (1654-1722), İmparator Yongzheng (1678-1735) ve İmparator Qianlong'ın (1711-1799) saltanatlarını kapsayacak biçimde 89 yıl sürdü. Plato, soğuk ılıman bölgede yer aldığı ve kıta muson iklimine sahip olduğu için yazları serin oluyordu. Dağ yazlığı, Kangxi'den sonra, Beijing'in yaz sıcağından kurtulmak isteyen imparatorların yazlık rezidansı haline geldi. Çin'i yönetenler devlet işlerini burada yürütür, yabancı heyetleri ve etnik azınlık liderlerini burada kabul ederdi. Dolayısıyla Chengde, Beijing'in ar-

Aralık 1994'te Dağ Yazlığı ve çevresindeki tapınaklar, UNESCO Dünya Mirası listesine dahil edildi.

dından ülkenin en önemli ikinci siyasi merkezi haline geldi.

İmparator her yaz Chengde'ye gittiği için azınlık gruplarının liderleri ve saray nazırları da bölgede kendi rezidanslarını yaptırmaya başladı. Bunun sonucunda şehrin nüfusu hızla arttı, ekonomisi gelişti. At arabaları ve koşuşturan insanlarla dolu sokaklarda restoranların ve çayevlerinin sayısı da çoğaldı. Chengde o gün olduğu gibi bugün de başarılı bir işletme.

Chengde'nin kuzeyinde kalan Dağ Yazlığı, Çin'in mevcut en büyük imparatorluk sarayları ve bahçeleri kompleksi. Doğal ortamıyla mükemmel bir uyum içinde. Yazlık, dört bölüme ayrılıyor: Saray, göl, ovalar ve dağlık bölgeler. Dağlar kuzeybatıda ve sulak alan güneydoğuda, dolayısıyla bölge Çin'in doğal çevresinin minyatür bir modeli gibi. Kompleks, Çin'in klasik bahçe sanatının başyapıtlarından biri olarak kabul ediliyor.

Gerek İmparator Kangxi gerek İmparator Qianlong yılın neredeyse yarısını Dağ Yazlığı'nda geçirirdi. Burada önemli politik, askeri ve dış politika meseleleri ele alınır, etnik gruplarla ilişkiler yürütülürdü. İmparator Qianlong, Tibet'in o dönemki siyasi ve dini lideri Altıncı Panchen Lama'yı ve İngiltere'den gelen ilk diplomatik heyeti burada kabul etti.

Hem İmparator Jiaqing (1760-1820) hem İmparator Xianfeng (1851-1861) burada hastalanarak öldü. Burası aynı zamanda Çin tarihini değiştiren meşhur Xinyou Darbesi'nin (1861) de mekanıydı. Çin tarihinde iktidara gelen sayılı kadınlardan biri olan İmparatoriçe Dowager Cixi, bu darbeyle devlet gücünü ele geçirdi ve geç dönem Qing Hanedanlığı'nın gerçek hükümdarı oldu.

Sekiz dış tapınak

Bu aslında yanıltıcı bir ad. Qing Hanedanlığı döneminde Chengde, Mançu ve Moğollar gibi etnik grupların yaşadığı topraklar sınır bölgesinde yer alıyordu. Qing yönetimi, bunları birleştirmek ve liderlerinin imparatoru ziyaret etmesini sağlamak için Dağ Yazlığı'nın etrafında Tibet ve Moğolistan'daki Lama tapınaklarını model alan 12 tapınak inşa ettirdi. Bunlar, sekizi doğrudan Qing yönetiminin idaresinde olduğu ve Beijing şehrinin dışında yer aldığı için Sekiz Dış Tapınak olarak adlandırıldı. Günümüzde de Dağ Yazlığı'nı çevreleyen tapınakların tümüne birden Sekiz Dış Tapınak deniyor.

Qing Hanedanlığı'nın başlangıcında (Lamaizm olarak da bilinen) Tibet Budizmi, (Qinghai ve Xinjiang'ın belirli bölümlerini içeren) Moğolistan ve Tibet bölgelerine hakimdi.

Çok sayıda inançlı takipçi, Tibet Budizmi'nin doktrinlerini ruhani yol gösterici olarak kabul ederdi. Lama yüksek erkanı, aynı zamanda hatırı sayılır servetlere sahip siyasi liderler, tapınakların ve dini okul-

Chengde Dağ Yazlığı

Klasik Çin bahçelerinin en iyi özelliklerini bünyesinde barındıran yazlık, Beijing'deki Yasak Şehir ve Qufu'daki Konfüçyus Tapınağı'yla birlikte Çin'in ilk üç imparatorluk mimari kompleksi arasında gösteriliyor. Rafine ama süslü bahçelerle inişli çıkışlı tepeleri mükemmel bir şekilde bir araya getiren Dağ Yazlığı, klasik dönem mimarisinin 120 örneğini barındırıyor.

Yazlığın 72 ünlü turistik noktasından 36'sının adını İmparator Kangxi ve geri kalan 36 noktanın adını İmparator Qianlong verdi. Kompleksteki binalar, seçkin bir zevkin ürünü olarak araziyle bütünleşecek biçimde konumlandırılmış ve inşa edilmiş. Sarı fayansları, kırmızı duvarları ve tavanlarındaki, kirişlerindeki muhteşem resimleriyle Yasak Şehir'deki saraylardan farklı olarak, Dağ Yazlığı'nın sarayları ve duvarları temelde gri tuğla ve doğal ahşaptan oluşuyor, sade bir zarafeti yansıtıyor. Kompleks kuzeyin mimari teknikleriyle güneyin tarım tarzının mükemmel bir bileşimi.

Ulaşım: 5, 10 ya da 15 no.'lu

ların idarecileriydi. Qing yönetimi sınır bölgelerinin yönetimini güçlendirmek ve ulusal birliği korumak için uzlaştırıcı bir siyaset benimsedi. Dini inançlara, yerel geleneklere saygı, merkezi ve yerel yönetimler arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, bu siyasetin ayrılmaz bir parçasıydı.

1713'te Moğol yüksek erkanı, İmparator Kangxi'nin 60. yaş günü için düzenlenecek büyük kutlamaların mekanı olarak Dağ Yazlığı'nın hemen dışında bir tapınak inşa edilmesini önerdi. İmparator hemen kabul etti. Böylece, Puren Tapınağı (Evrensel İyilikseverlik Tapınağı) ve Pushan Tapınağı (Evrensel İyilik Tapınağı) Dağ Yazlığı'nın dışında inşa edilen ilk tapınaklar oldu.

Bunu takip eden 10 yıl boyunca Tibetli ve Moğol liderlerden oluşan grupların yanı sıra yabancı heyetler, saygılarını sunmak ve çeşitli törenlere katılmak için Qing İmparatoru'nu burada ziyaret etti. Qing yönetimi, Chengde'de yüksek erkanın dini ibadetini gerçekleştirebileceği 10 büyük tapınak daha inşa ettirdi. Bu tapınaklar, dolunayı sarmalayan parıltılı yıldızlar gibi Dağ Yazlığı'nın etrafını kuşatıyor. Bu, imparatorluğun gücünü simgeleyen Dağ Yazlığı'nın ülkenin farklı etnik gruplarının tapınaklarıyla birlikte bir bütün olarak ulusal birliği ve etnik dayanışmayı ifade ettiği bir imge.

Tapınaklar özellikle Tibet ve Han tarzlarında inşa edilmiş; bazıları iki tarzı birleştiriyor. Yapılar imparatorluğun ihtişamını yansıtan rafine teknikler içeriyor ve Han, Tibet, Moğol mimarisi ve kültürünün özünü birleştiren modeller olarak değerlendiriliyor.

Mulan Av Sahası

Chengde'deki Weichang Mançu ve Moğol Özerk İlçesi'nde yer alan Mulan Av Sahası, Qing Hanedanlığı imparatorlarının av partilerine liderlik yaptığı yerdi. Saha, Chengde şehir merkezinden yaklaşık 135 kilometre uzaklıkta. Mulan Av Sahası'nda bereketli çayırlar ve birçok yaban hayat türü bulunuyor. 1681'de İmparator Kangxi 14 bin metrekarelik bu alanı imparatorluk av sahası haline getirdi.

Çin tarihinin bu en büyük av sahası, aynı zamanda askeri eğitim ve tatbikatlar için de kullanılıyordu. Qing Hanedanlığı'nın ilk yarısında imparatorlar her sonbahar, prensleri, nazırları ve elit güçleriyle ava çıkardı. Kangxi'nin hükümdarlığından Jiaqing'in hükümdarlığına kadar uzanan 140 yıllık sürede Qing imparatorları burada en az 105 kez ava çıktı.

İmparator Kangxi bu toprak parçasının etrafını siyasi nedenlerle çevirdi. Mulan, Beijing ile Moğolistan arasında yer alıyor. Dolayısıyla çok önemli bir stratejik pozisyona sahip.

Qing imparatorlarının her yıl düzenlediği avlar aslında askeri manevralar için bir bahaneydi. Amaç Moğollar'dan gelebile-

Tapınaklara ulaşım çok kolay

Dağ Yazlığı'nı çevreleyen tapınaklar arasında halka açık olanlar, Puning Tapınağı, Putuo Zongcheng Tapınağı, Xumi Fushou Tapınağı, Pule Tapınağı ve Anyuan Tapınağı.

Evrensel Barış Tapınağı anlamına gelen Puning Tapınağı, Kuzey Çin'de Budist faaliyetleriyle meşhur. Budist kültürü öğrenmek ve incelemek için ideal bir yer.

Putuo Zongcheng Tapınağı, Tibet'teki Potala Sarayı model alınarak inşa edilmiş. Bu yüzden Mini Potala olarak da biliniyor. Putuo Zongcheng, Dağ Yazlığı'nın çevresindeki bütün tapınakların alan itibarıyla en geniş olanı. Başlangıçta İmparator Qianlong'un 60. doğum günü kutlamaları için inşa edilen tapınakta Qing imparatorlarını Chengde'de ziyaret eden Dalai Lamalar da kaldı.

Xumi Fushou Tapınağı, ilk başta Altıncı Panchen Lama için inşa edildi. Tibet'ten Chengde'ye gelen Altıncı Panchen Lama, İmparator Qianlong'un doğum günü kutlamalarına katıldı.

İli Tapınağı olarak da bilinen Anyuan Tapınağı, Xinjiang'lı bir Moğol kabilesinin Chengde'ye göç eden 2 bin üyesinin dini faaliyet yürütmesi için inşa edildi.

Tam karşılığı Evrensel Mutluluk Tapınağı olan Pule Tapınağı, Turgut gibi etnik grupların anavatana dönüşünü anmak için inşa edildi. Tapınağın ana binası olan Xuguang Pavyonu, kalkanlı yuvarlak bir yapı ve fazlasıyla Beijing'deki Cennet Tapınağı'nda bulunan İyi Hasat Duası Salonu'nu çağrıştırıyor. Ana pavyonun içinde Ezoterik Budizm'in Mandkesvara'sının, diğer adıyla Yabyum'un heykeli bulunuyor.

Ulaşım: Dış tapınaklar Chengde'nin doğu ve kuzeyinde; şehir merkezine de yakın. Dolayısıyla ulaşım kolay. Ziyaretçiler 6 no.'lu otobüse binerek Puning Tapınağı, Putuo Zongcheng Tapınağı ve Xumi Fushou Tapınağı'na, 10 no.'lu otobüse binerek Pule Tapınağı ve Anyuan Tapınağı'na gidebilir.

Putuo Zongcheng Tapınağı, diğer adıyla Mini Potala, Dağ Yazlığı'nı çevreleyen Sekiz Dış Tapınak'ın alan olarak en büyüğü.

cek saldırıları, Çarlık Rusya'sının işgal girişimlerini tespit etmek ve engellemek, bu arada kuzey sınırında etnik bütünlüğü ve sınır savunmasını güçlendirmekti. Dolayısıyla Mulan Av Sahası, Qing yönetiminin siyasi ve askeri faaliyetleri için bir sıçrama tahtasıydı.

Chengde Dağı Yazlığı Müzesi'nde büyük av senaryosunu canlı bir şekilde betimleyen "İmparator Qianlong Sonbaharda Mulan'da Avlıyor" adında bir resim asılı. Avdan sonra büyük bir ziyafet düzenlenirdi. İmparator, nazırlarını ve Moğol aristokratları içmeye, şarkı ve dans performanslarının tadını çıkarmaya davet eder, sıra dışı askeri başarıları da ödüllendirirdi.

Sıradan insanların Mulan'a avlamak ya da ağaç kesmek için bile girmesi yasaktı; 1826'ya kadar. Sonrasında herkese açık hale geldi ve halk topraklarına yeniden kavuştu. O yıl, bir zamanların bu büyük imparatorluk av sahasının çöküşünün başlangıcı oldu.

Geçmişte Mulan Av Sahası olan topraklarda bugün Çin'in en büyük yapay orman çiftliği bulunuyor. Halen ulusal turistik bölge ilan edilmiş durumda. Bin metrenin üzerinde irtifaya sahip Mulan'da Saihanba Ulusal Orman Parkı, Yudaokou Çayır ve Orman Turizm Bölgesi, Hongsongwa Doğal Koruma Alanı bulunuyor. Ziyaretçiler, inişli çıkışlı tepelerin ve ufka kadar uzanan gür çayırların keyfini çıkarmanın yanı sıra avcılık faaliyetlerine katılabiliyor, yerel yemeklerin tadına bakabiliyor ve folklorik eğlencelere iştirak edebiliyor.

(China Today tarafından derlenmiştir.)

Chengde Dağ Yazlığı'nın kuzey kısmında yer alan Puning Tapınağı, Büyük Buda Tapınağı olarak da biliniyor çünkü burada Bodhisattva Avalokiteśvara'nın 22.28 metre yüksekliğinde ahşap heykeli bulunuyor.

Bashang Çayırları

Bashang Çayırları, Weichang Bashang (Mulan Av Sahası), Fengning Bashang, Zhangbei Bashang ve Cennet Yolu'nu kapsıyor. Bunlar, İç Moğolistan Platosu'nun önemli bir bölümünü oluşturuyor. Fengning Bashang, Beijing kent merkezine en yakın, Mulan ise en nefes kesici manzaralara sahip olanı. Mulan, İç Moğolistan Platosu ile kuzeydeki Hebei eyaletinin dağlık bölgelerinin, ormanlarla çayırların kesiştiği yerde bulunuyor. Yazları serin oluyor ve rengarenk çiçeklerle dolu uçsuz bucaksız çayırları içeriyor. Ziyaretçiler kış aylarında da karlarla kaplı dağlar ve çayırların yarattığı manzaraların keyfini çıkarabilir.
Çayırları gezmek için en iyi zaman temmuz ile ekim arası. Yüksek irtifadan ve gece ile gündüz arasındaki büyük sıcaklık farkından ötürü ziyaretçilere sıcak giysiler getirmeleri tavsiye edilir.

Ulaşım: Beijing ya da Chengde'den Mulan Av Sahası'na gitmek için trene ya da otobüse binin. Biz kendi arabanızla tura çıkmanızı öneriyoruz.

Beijing'de Neşeli Bir Park

Beijing'e dair en sevdiğim şeylerin başında çok sayıda güzel parka sahip olması geliyor. Cennet Tapınağı'nın batısındaki Taoranting, Batılı ziyaretçilerin pek bilmediği parklardan biri…

BRIAN SALTER

YAPIMINA 1952'de başlanan ve 1956'da açılan Taoranting, Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra inşa edilen ilk modern şehir parkıydı. Burayı her gün 60 bin kişi ziyaret ediyor.

Park adını 1695'te inşa edilen ve resmen Çin'in (Changsha'daki Aiwan Pavyonu, Chuzhou'daki Zuiweng Pavyonu ve Hangzhou'daki Huxin Pavyonu'yla birlikte) dört ünlü tarihi pavyonundan biri olan Taoran Pavyonu'ndan alıyor ("Taoran" Çince'de neşe anlamına geliyor). Pavyonun inşasına Jiang Zao, nezaret etti ve pavyona adını Tang Hanedanlığı dönemi şairlerinden Bai Juyi'nin bir dizesinden ilham alarak verdi: "Kasımpatılar sarıya döndüğünde ve ev yapımı şarap dinlendiğinde, seninle birlikte içeceğim ve neşeleneceğim."

Taoran Pavyonu, göllerden birinin merkezinde yer alan ve günümüzden 700 yıl önce, Yuan Hanedanlığı (1271-1368) döneminde inşa edilmiş Cibei Tapınağı'nın bir parçası. Müzesi birçok tarihi eser barındırıyor; bunların arasında bazı stel oymalar ve geçmişi Savaşan Devletler'e (M.Ö. 475 - M.Ö.221) kadar geri giden çok sayıda tarihi kalıntı bulunuyor.

Alimler şiirlerini ve denemelerini okumak, yazmak için sık sık bu pavyonu ziyaret ediyor. 20. yüzyılda birçok ünlü devrimcinin Taoran Pavyonu'yla yakın bir ilişkisi oldu. Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) son dönemlerinde Kang Youwei, Liang Qichao ve Tan Sitong buraya 1898 Reform Hareketi'ni planlamak için geldi. Çin Cumhuriyeti'nin (1912-1949) ilk yıllarında Sun Yat-sen pavyonda politik toplantılara katıldı.

6 Ağustos 1920'nin öğleden sonrasında Beijing ve Tianjin'den beş ilerici dernek pavyonda Zhou Enlai ve Li Dazhao'nun da katıldığı ortak bir toplantı düzenledi. İki devrimcinin, Gao Junyu ve Shi Pingmei'nin mezarları Merkez Adası'nın kuzeyinde bulunuyor.

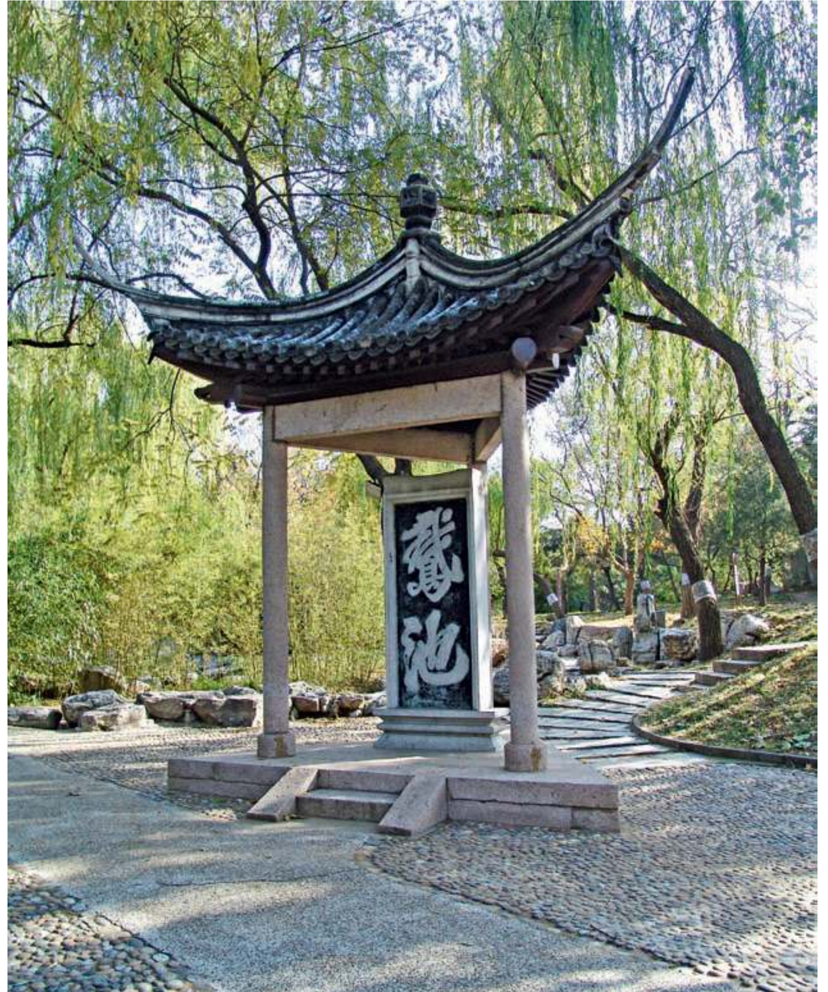
İmparatorluk döneminde manzara pek de iç açıcı değildi. Pavyonun kuzeyinde tek katlı binalardan oluşan bir yerleşim alanı, doğusunda da bir grup terk edilmiş mezar vardı. Güneyde çıplak şehir duvarları, batıda da sazlarla dolu sığ bir su birikintisi yer alıyordu. Aslına bakarsanız, burası 1949'da Halk Cumhuriyeti kurulana dek sineklerin üreme alanıydı.

Yeni Halk Cumhuriyeti yönetimi atıl bataklığı üç göle dönüştürdü; Doğu Gölü, Batı Gölü ve Güney Gölü. Üç kemerli köprüleri ve su kenarındaki salkım söğütleriyle üç göl yıl boyunca ihtişamını koruyor. Çı-

İki ucundaki iki muhteşem köprüsüyle sonbaharda Güney Gölü.

Huaxia Mingyuan'daki E-Chi isimli taş anıt.

karılan toprak gölün çevresinde yedi tepe oluşturacak şekilde yığılmış; sonrasında bunlar çiçeklendirilmiş, üzerlerine ağaçlar ve çalılar ekilmiş. Şu anda 60 hektarlık parkın yüzde 30'u göllerden oluşuyor. Kış aylarında göller donuyor ve küçük bir bölgeye insan yapımı kar dökülerek kayak yapmaya uygun bir yamaç oluşturuluyor.

Bu park Çin'in diğer parklarıyla ortak bir özelliğe sahip: "Parkın içinde bir park" yer alıyor. 1985'te halkın kullanımına açılan ve Huaxia Mingyuan (Çin Ünlü Pavyonlar Bahçesi) adını taşıyan bu mini parkta toplam 36 pavyon bulunuyor. Bunların 10'u Çin'in 10 şehrindeki tanınmış pavyonların tam boyutlu replikası. Ben özellikle E-Chi Stel Pavyonu'nu beğeniyorum. Buradaki üç köşeli tek pavyon bu. Bazı mağara efektleri pek hoş olmayıp biraz yapmacık dursa da hiç de sevimsiz değil.

Çin parklarıyla ilgili sevdiğim bir diğer şey, insanların şarkı söylemek, dans etmek ve tai chi gibi geleneksel Çin dövüş sporlarını yapmak için buralarda bir araya gelmesi. Bu parkta düzenli olarak dans edenler genellikle Uygur halkından; dört küçük hoparlörden yayılan müzik eşliğinde dönerlerken renkli kostümleri çok güzel bir manzara oluşturuyor.

Sonuçta, Taoranting yılın her zamanı gidilebilecek neşeli bir park ve giriş sadece 2 RMB. Bu özellikleriyle tüm başkentte ziyaret edilebilecek en değerli yerlerden biri olmalı.

Qingdao, egzotik güzelliklerle dolu

Qingdao, Shandong Yarımadası'nın güney kıyısında, Kore Yarımadası'ndaki Sarı Deniz'in tam karşısında bulunuyor. Bu kıyı şehri muazzam bir manzaraya ve ılıman bir ilkime sahip. Kendisini dünyaya bağlayan deniz limanları ve havaalanı ile Qingdao, Çin'in en önemli ekonomik ve lojistik üslerinden biri…

KENT muhteşem dağ ve deniz manzaralarıyla tanınmış bir turizm bölgesi. Geçmişte Çin Habitat Ödülü'ne layık görülen Qingdao, her yıl çok sayıda ziyaretçi çekiyor; özellikle de ağustos ayında düzenlenen uluslararası bira ve deniz mahsulleri festivallerinde adeta dolup taşıyor.

Qingdao, daha Neolitik Çağ'da, başlıca insan yaşamı ve medeniyet merkezlerinden biri olarak zengin ve renkli Dawenkou, Longshan ve Yueshi kültürlerine ev sahipliği yaptı. Çin'i birleştiren ilk imparator Qin Shihuang (M.Ö. 259-210) ülkede çıktığı geziler sırasında Qingdao'yu üç kez ziyaret etti. Doğu Shandong'un eski prensi olan Han Hanedanlığı (M.Ö. 206-M.S. 220) İmparatoru Wudi, Qingdao bölgesini en sık ziyaret eden hükümdardı.

Ülkenin güneyine deniz yoluyla kolayca bağlanan stratejik konumuyla Qingdao, Çin'in kuzeyinin 7. yüzyıldan beri önde gelen ulaşım üslerinden ve ticari limanlarından biri. Qingdao Çin kıyılarının savunmasında da önemli bir rol oynadı. 1891'de Qing Hanedanlığı (1644-1911) merkezi yönetimi bölgede bir garnizon kurdu ve Qingdao o günden beri şehir statüsünü muhafaza etti.

Almanların etkisi

1897'de Almanya, Çin'den toprak kiraladığı gerekçesiyle Qingdao'yu işgal etti ve sömürgeleştirdi. Almanlar limanlar ve demiryolu hatları inşa ederek yörenin gelişimini hızlandırdı. Şehrin kuzey ve güneyinde eski Alman mimarisinin çok sayıda örneğine bugün bile rastlamak mümkün.

Qingdao, Alman kuvvetleri tarafından işgal edildikten sonra şehrin Badaguan ve Kaiser-Wilhelm-Ufer (günümüzde Taiping Yolu olarak biliniyor) gibi bölgelerinde Batı tarzı binalar ortaya çıkmaya başladı. Bunların çoğu tuğla-ahşap yapılardı.

Almanlar, Qingdao'nun güneydoğusundaki Laoshan Dağı'ndan granit ve kendi ülkesinden getirdiği çelikten faydalandı. Büyük binaların dışında genelde

granit ya da başka kaplamalar kullanıldı.

Çatılar muhtelif tarzdaydı; kalkan duvarlara ise ortaçağa has pastoral bir zerafet hakimdi. Kapılar ve pencereler çoğunlukla ince bir zevkle süslenirdi. Ağaçlar ve çiçeklerle çevrili bu Batı tarzı binalar, geri planındaki yeşil dağlar ve mavi denizle şehri daha da renkli hale getirdi.

Kırmızı kiremitli çatılar ve yemyeşil ağaçlar Qingdao manzarasının temel unsurları arasında yer alıyor ve Huiquan Körfezi'nin doğusundaki Badaguan bunun en iyi örneklerinden biri. Bu bölgenin sakin sokaklarında 200'den fazla müstakil villa bulunuyor. Her birinin kendine has bir tasarımı ve yapısı var; hepsi bahçeli ve deniz görüyor. Bölgede Rus, İngiliz, Fransız, Alman, Amerikan, Danimarka, Yunan, İs-

Eski Batı tarzı binalar Qingdao'ya egzotik bir güzellik kazandırıyor.

panyol, İsviçre ve Japon tarzında binalara rastlamak mümkün. Dolayısıyla Badaguan dünya mimarisinin gerçek bir vitrini niteliğini taşıyor.

Şehrin kuzeyinde yer alan Guantao Yolu ilk olarak 1899'da inşa edildi. Alman işgali sırasında Kaiser Straße olarak bilinen Guantao, tren istasyonu, liman ve gümrüğün hemen yanında olması itibarıyla mükemmel bir ticaret bölgesi.

Geçmişte de yol yabancı şirketlerin üssüydü. Farklı ülkelerden şirketler Qingdao'da ofis kurduğunda, ilk durakları burası olurdu. 20. yüzyılın başlarında artan ithalat ve ihracat yabancı bankaları da bölgeye çekti. Bu sayede Guantao Yolu bir fi-

Laoshan Turizm Bölgesi

Burası Çin'in çarpıcı dağ manzaraları ve sahil şeridiyle tanınan en gözde turizm bölgelerinden biri. 87 kilometre uzunluğundaki sahilin açıklarında 18 adacık bulunuyor.

nans ve ekonomi merkezi haline geldi ve doğu Çin ekonomisine, ayrıca ülkenin kıyı bölgelerinin ithalat ve ihracatına önemli etkide bulundu. Günümüzde Alman tarzı bir cadde olarak yenilenen bir kilometre uzunluğundaki bu yolda sömürge döneminden kalma gayet iyi korunmuş halde 25 bina bulunuyor.

Bira şehri

Çin'de Qingdao'nun adı genellikle birayla birlikte anılıyor. Şehrin gururu Tsingtao Brewery Co. Ltd. 1903'te Alman ve İngiliz yerleşimciler tarafından kuruldu. Arpa, maya ve Laoshan Dağı'ndan gelen saf kaynak suyuyla hazırlanan Tsingtao birası, 1906'da Münih Fuarı'nda altın madalyaya layık görüldüğü günden bu yana Çin'in en iyi birası olarak tanınıyor.

Tsingtao Brewery Co. Ltd., Çin anakarasının denizaşırı borsalara kayıtlı ilk şirketiydi ve birası da uluslararası pazara giren ilk Çin markalarından biriydi. Birası, ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Kanada, Brezilya ve Meksika'nın da dahil olduğu 80'den fazla ülke ve bölgede satılıyor. Barth-Haas Group'un yayımladığı rapora göre, Tsingtao Brewery Co. Ltd. üretim rakamlarıyla dünyanın en büyük altıncı bira şirketi.

Qingdao sokaklarında yöre halkının birayı plastik poşetlerde taşıdığına tanık olabilirsiniz. Garip görünebilir ama Qingdao halkı birasını bu şekilde içmeyi tercih ediyor. Cam şişedeki biranın tadının asla fıçıdan yeni doldurulmuş biranın tadının

Zhanqiao Köprüsü

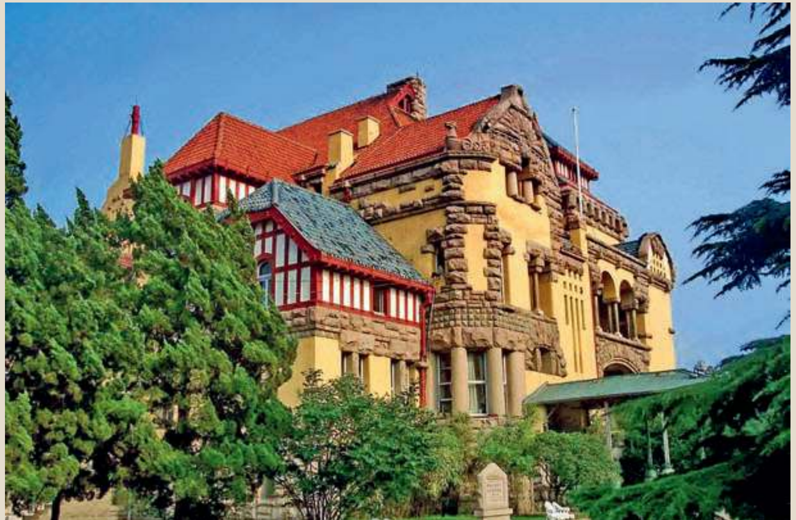
Qingdao Körfezi'nin kuzeyinde yer alan ve Damatou (Büyük Rıhtım) olarak da bilinen Zhanqiao Köprüsü, yüz yılı aşkın bir zamandır şehrin sembolleri arasında gösteriliyor. Şehrin askeri amaçlı insan yapımı ilk rıhtımı olan bu yapı Almanların şehri ele geçirmesinden sonra bir yükleme rıhtımına dönüştürüldü. Köprünün güney ucunda geleneksel Çin tarzında inşa edilmiş sekiz kenarlı bir pavyon bulunuyor. 24 sütun üzerine inşa edilmiş pavyonun duvarları sarı renkte sırlı fayanslarla kaplı. 340 metrekare toplam alana sahip iki katlı pavyon denizi gözlemek için mükemmel bir platform oluşturuyor. 34 basamaklı spiral merdiveni tırmandığınız takdirde şehrin görülmesi gereken 10 manzarası arasında yer alan muhteşem bir görüntü sizi bekliyor.

Nasıl gidersiniz: Zhanqiao Köprüsü, Qingdao Tren İstasyonu'ndan yürüme mesafesinde.

Eski Alman Valiliği

Guanhai Dağı'nın güney yamacındaki bu kompleks Alman işgali sırasında inşa edildi ve günümüzde misafir evi olarak hizmet veriyor. Alman mimar Werner Lazarowicz tarafından tasarlanan ve yapımı üç yıl süren yapı 1908'de tamamlandı. Bir müştemilatı da bulunan dört katlı ev, Alman Wilhelmine dönemi ile Jugendstil tarzlarının bir bileşiminden oluşuyor. Muhteşem iç dekorasyonu Avrupa saraylarını andırıyor. Dünyanın dört bir yanından toplanan hazineler şu anda binanın içinde sergileniyor.

Ulaşım: Longkou Yolu'na giden 220 no.'lu otobüse binin.

Laoshan Dağı'ndaki Taiqing Sarayı'nın havadan görünümü.

yerini tutamayacağına inanılıyor.

Eve vardıklarında poşeti kapıya asıyorlar ve birayı içmek için poşette bir delik açıyorlar. Sıcak yaz günlerinde hiç bir şey soğuk bir bira kadar serinletici olamaz; yöre halkının çoğunluğu yaşamları boyunca birayı bu şekilde içmeyi tercih ediyor. Birayı plastik poşetlerde saklamak, şehri ziyaret edenleri şaşkınlığa sürükleyen sıra dışı yerel bir adet ama bira Qingdao'nun insanları birbirine yaklaştıran bir vazgeçilmezi.

Ağustos şehri ziyaret etmek için en iyi zaman. 16 gün süren Uluslararası Bira Festivali ayın ikinci hafta sonu başlıyor. 1991'den bu yana Asya'nın en büyük içki festivalleri arasında yer alan bu etkinlik, Çin'den ve Çin dışından sayısız bira severi kendine çekiyor. Yılın bu döneminde bütün şehre bir malt kokusu yayılıyor. Bira içmek, deniz mahsulleri yemek ve denizde yüzmek Qingdao'da mutlaka yapmanız gereken şeylerin başında geliyor.

Taocu kültürün izleri

Qingdao'nun doğusundaki Laoshan, Shandong Yarımadası'nın en büyük dağlarından biri. Zirvesi 1.132 metre olan dağ, Çin'in sahil hattındaki en yüksek dağı. Dahası, Laoshan Çin Taoculuğu'nun doğum yeri.

Dağdaki en erken Taocu kültürün izlerini M.Ö. 8. yüzyıla kadar geri götürmek mümkün. Bu tarihte bir grup insan simya yaparak ölümsüzlüğü aramak için burada bir araya geldi. M.Ö. 3. yüzyılda Laoshan artık kutsal bir dağ olarak ünlenmişti ve hızla gelişiyordu.

Geleneksel Çin kültürünün şekillenmesinde önemli bir rol oynamış Çin kökenli bir din olan Taoculuk'a göre, bütün varlık Tao'dan gelir. Çeşitli ilahi varlıkla-

Qingdao'da her yıl ağustos ayında Uluslararası Bira Festivali düzenleniyor.

Tsingtao Bira Müzesi

6 bin metrekareden büyük bir alana yayılan Tsingtao Bira Müzesi, Çin'in biraya adanmış tek müzesi. İlk Tsingtao Bira Fabrikası'nın yerine kurulan müze, Tsingtao birasının ve Çin bira sektörünün gelişimini gösteriyor. Arşivler ve resimler ziyaretçilerin bira yapımının tarihi ve teknikleri hakkında bilgilenmesini sağlarken eski Tsingtao Bira Fabrikası'nın Alman ve Japon çalışanlarının torunları tarafından bağışlanan eserler sergiyi daha da cazip kılıyor.
Ulaşım: 205, 217 ya da 604 no.'lu otobüse binin.

Taiqing Sarayı

Arkasında tepeler yükselen denize nazır Taiqing Sarayı, Laoshan'ın yıldızı. İlk olarak Kuzey Song Hanedanlığı (960-1127) döneminde inşa edilen sarayın basit bir mimari tarzı ve üç heybetli merkezi binası var; Sanguan, Sanhuang ve Sanqing. Yakınlarındaki küçük manzara noktaları ve taş oymalar da ziyaret edilmeye değer. Taiqing Sarayı'ndan ayın denizin üzerinde yükselişini seyretmek çok etkileyici; Laoshan'da mutlaka görülmesi gereken 12 manzaradan biri bu. Bölgeye sessizlik çöktüğünde parlak ay denizin üzerinde ışıldıyor, dağlardan hafif bir esinti geliyor ve dalgalar kıyıya hafif hafif vuruyor.

Bira içmek, deniz mahsulleri yemek ve denizde yüzmek Qingdao'da mutlaka yapmanız gerekenlerin başında geliyor.

ra tapan Taocular, ölümsüzlük ve semavi varoluş peşinde koşarken insanlığa da faydalı olmaya çalışır.

Bu inanç Laoshan'da 13. yüzyıl ile 17. yüzyıl arasında hızla gelişti. Laoshan'ın vadi ve tepelerine dağılmış dokuz saray, sekiz tapınak ve 72 manastırda çok sayıda mümin gelip dua ediyor, tütsüler yakıyordu. İlginç bir şekilde, dağdaki Taocu yapıların bazıları Taocular ve Budist rahipler tarafından ortaklaşa kullanılıyordu.

Üç ilahi varlık

Günümüzde dağda aralarında Taiqing, Shangqing ve Taiping saraylarının yanı sıra, Guan Yu Anıt Tapınağı da bulunan 13 eski saray ve tapınak hala ayakta. Yuqing (Yeşim Saflık), Shangqing (En Yüksek Saflık) ve Taiqing (Erdemli Saflık), Taoculuk'un üç yüce ilahi varlığı; bünyesinde "Tao biri üretir, bir ikiyi üretir, iki üçü üretir ve üç her şeyi üretir" temel felsefesini barındırıyor. Bu üç yüce ilahi varlığın çok uzaklarda, gizemli semavi bir alemde ikamet ettiğine, diğer ilahi varlıkları ve evreni kontrol ettiğine, bu arada insan toplumunu da gözettiğine inanılır.

Çince'de "Laoshan'dan Taocu rahip" tabiri, gizemlere ve sihre gönderme yapar. Tabirin kökeni, Qing Hanedanlığı döneminde yaşamış Pu Songling'in yazdığı Çince'nin klasik eseri Bir Çin Stüdyosundan Garip Hikayeler'deki öyküye dayanır.

Öyküde Laoshan'daki rahiplerin Taocu sihir konusunda ustalaştığını öğrenen ve bunun üzerine ailesini geride bırakarak Laoshan'a giden genç bir adamın hikayesi anlatılır. Genç adam rahiplerin göğüs gerdiği zorluklara dayanamayacak kadar şımartılmış olduğu için hiç bir şey başaramaz. Hikayede Pu Songling Taocu rahipler hakkında çeşitli mit ve destanları tasvir eder. Örneğin, rahipler duvarların içinden geçebilir, yuvarlak bir kağıt parçasını aya, yemek çubuğunu ay tanrıçasına dönüştürebilir, şişedeki şarabın sonsuza kadar akmasını sağlayabilir. Rahiplerin etrafında çoğunlukla mistik bir hava vardır.

(China Today tarafından derlenmiştir.)